

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723

CEAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 195 (13.426)

Trst, torek, 22. avgusta 1989

Ob 21. obletnici vdora vojaških sil Varšavskega pakta v Češkoslovaško

Posebne policijske enote s silo razgnale manifestante v Pragi

Na Trgu sv. Venceslava več tisoč ljudi
Mnogo aretiranih in ranjenih

PRAGA — Kljub prepovedi se je več tisoč ljudi včeraj popoldne zbralo na Trgu sv. Venceslava v Pragi, da bi se na ta način spomnili na 21. obletnico invazije enot Varšavskega pakta v ČSSR. Manifestacija se je začela s tihim sprevodom, končala pa z brutalnim posegom posebnih policijskih enot, ki so manifestante razgnale. Pri tem je bilo večje število manifestantov ranjenih, večsto pa jih je končalo v praških zaporih. Večtisočglava množica se je razbežala po stranskih ulicah, da bi se nato zvečer spet zbrala na Trgu sv. Venceslava.

Vse skupaj se je začelo ob 17. uri, ko se je na spodnjem delu Trga sv. Venceslava začela zbirati množica ljudi, ki je po dvominutnem tihem sprevodu s ploskanjem pozdravil glasne zahteve po svobodi, vzklike Dubčku, večkrat pa so intonirali tudi češkoslovaško himno. Položaj je bil takrat še dokaj miren in le posamezni policisti so skušali ovirati sprevod manifestantov, vendar pa pri tem niso uporabili sile. Ko je kasneje neki predstavnik mladih madžarskih demokratov v češčini prebral izjavo, v kateri je obsodil invazijo, istočasno pa poudaril, da so Madžari pred 21 leti prišli v Prago s tanki, danes pa naj bi prihajali s cvetjem. Med branjem te izjave se je ozračje vedno bolj segrevalo in končno so policisti mladega Madžara pograbili in ga odvlekli stran.

Približno ob 17.30 je prišlo tudi do prvih aretacij in uporabe sile. Nekateri so se policistom postavili po robu tako, da so sedli na tla. Toda sile javnega reda so jih s silo odvekle proč (na sliki AP). Aretirane so zaprli v policijske avtobuse, med manifestanti pa je to povzročilo vedno večje razburjenje. Policijski poseg je postajal vse ostrejši in med splošnim neredom je neprijetne trenutke doživelo tudi precej tujih novinarjev in turistov. Ob 18. uri so policijske enote še okrepile svoj pritisk in manifestante začele dobesedno izrivati s Trga sv. Venceslava v dveh smereh. Ves čas so se nadaljevale tudi aretacije.

Ob 18.15 je bil Trg sv. Venceslava, ki je ob tej uri običajno natrpan s sprehajalci in tujimi turisti, popolno-

ma prazen. Manifestanti so se razbežali v stranske ulice, kjer so se incidenti nadaljevali, tuji turisti pa so iskali zatočišče v hotelih, ki obdajajo ta osrednji praški trg. Sredi trga je ostalo le nekaj policijskih vozil, ob robovih trga pa so sklenili obroč številni pripadniki posebnih policijskih enot.

Vest o včerajšnjih manifestacijah je posredovala tudi uradna češkoslovaška tiskovna agencija ČTK. Ta v svojem poročilu govori, »da je na Trgu sv. Venceslava približno 1500 oseb skušalo motiti javni red in mir in da je potek »provokacij«
pokazal, da so manifestacijo organizirali sovražni centri v tujini.«
Agencija ČTK še poroča, »da so sile javnega reda na miren, a odločen način nevtralizirale provokacije.«

Včerajšnjim dogodkom na rob lahko zapišemo, da na Vzhodu že marsikje obsojajo invazijo pred 21 leti. Na takratnih pozicijah trmasto vztrajajo samo še v ČSSR in v NDR (v Bolgariji pa molčijo). S tem v zvezi je treba povedati, da je v nedeljo madžarski premier Nemeth izjavil, da je treba reformirati Varšavski pakt, zakone v posameznih vzhodnoevropskih državah pa spremeniti tako, da se Madžarska 1956 in ČSSR 1968 ne bi nikoli več ponovili.

Nezaslišan primer policijske grobosti sredi Beograda

Protest predsedstva CK ZK Slovenije ob napadu na člana CK ZKJ Muževiča

LJUBLJANA — Komaj včeraj se je izvedelo, da je v četrtek, 17. avgusta, v Beogradu milica ustavila člana CK ZKJ Borisa Muževiča in ga surovo pretepla. Podrobnosti dogodka niso znane, predsedstvo CK ZK Slovenije pa je o zadevi objavilo naslednjo izjavo:

V četrtek, 17. avgusta 1989, so v Novem Beogradu miličniki, delavci mestnega sekretariata za notranje zadeve SR Srbije zaustavili službeno vozilo CK ZKJ, ki ga je vozil Boris Muževič, član P CK ZKJ. Med tem ko je tekel postopek identifikacije, so miličniki Borisa Muževiča brutalno pretepli. O dogodku po štirih dnevih nismo dobili nikakršne javne ali drugačne uradne informacije pristojnih organov.

Predsedstvo CK ZK Slovenije je to novico sprejelo z osuplostjo in ogorčenjem. V pravni državi pretepanje državljanov ne more biti rutinsko policijsko dejanje, okoliščine pa upravičujejo sum, da so razlogi za policijsko nasilje politične narave. Vsekakor pa bo, v trenutku, ko so politične in nacionalistične strasti v državi že skrajno razvnete, dogodek imel težke politične posledice. Toliko bolj je nerazumljivo, da pristojni organi vse do danes niso uradno obvestili niti javnosti, niti predsedstev CK ZKJ in CK ZK Slovenije. To pa so organi, ki morajo skupno preprečiti, da ta dogodek ne bo pomenil prilivanja olja na ogenj političnih in družinskih spopadov.

Proti ravnanju delavcev beogradske milice, organov varnosti mesta, ki bo čez teden dni gostila vrhunsko sreča-

nje neuvrščenih držav, najodločneje protestiramo. Protestiramo zoper poniževanje človeškega dostojanstva, zoper teptanje temeljnih človekovih svoboščin in pravic, zoper samovolje in nasilje, zoper kršitev zakonitosti in načel pravne države, in se sprašujemo, ali ne gre za nov, avanturističen korak v krepitev vladavine nasilja nad drugače mislečimi, ki si zadnje mesece skuša pridobiti legitimnost.

Zahtevamo, da se temeljito razišče okoliščine, v katerih se je zgodilo to nezaslišano dejanje, in da se z ugotovitvami sproti seznanjena javnost. Prav tako zahtevamo, da se na podlagi ugotovljenih dejstev začne postopek za ugotovitev odgovornosti neposrednih udeležencev tega dejanja in njim nadrejenih organov.

Pričakujemo, da bo o tem incidentu nedvoumno politično stališče zavzelo in ga obsodilo tudi P CK ZK Srbije, ki je vselej doslej zelo hitro spremljalo politična stališča o dogajanjih v SR Srbiji in drugod po Jugoslaviji. Brez tako jasne obsodbe je otežkočeno sodelovanje in skupno delovanje v organizacijah ZKJ.

Predsedstvo CK ZK Slovenije zahteva in pričakuje tudi od predsedstva CK ZKJ, da se jasno opredeli do tega dogodka in ga obsodi, da od pristojnih organov zahteva informacijo in javno stališče, in da ugotovi, kako je članom CK ZKJ, njegovega predsedstva in drugih zveznih organov v Beogradu mogoče zagotoviti osebno integriteto in varnost in s tem vsaj minimalne pogoje za normalno delo.

Pri eksploziji v neki tovarni umetnih ognjev umrla dva mlada fanta

REGGIO CALABRIA — V eksploziji v neki tovarni bengaličnih ognjev v kraju S. Eufemia d'Aspromonte sta včeraj popoldne umrla dva delavca, trije pa so bili poškodovani. Dva od teh sta bila v eksploziji izredno močno opečena, imata pa tudi druge poškodbe, tako da je njuno življenje v veliki nevarnosti.

Kot so sporočili karabinjerji iz Reggia Calabrie, sta v eksploziji umrla 16-letni Franco Furina in 15-letni Saverio Castagnella. Oba sta bila v tovarni zaposlena kot delavca. Izredno sta bila v eksploziji opečena 31-letni Rocco Foti in 49-letni Domenico Palmisano, medtem ko je bil 23-letni Roccov brat Alessandro tudi hudo opečen, vendar pa njegovo življenje ni v nevarnosti. Alessandro in Rocco Foti sta sinova lastnika tovarne umetnih ognjev 64-letnega Salvatoreja Fotija.

Po prvih podatkih je do eksplozije prišlo približno ob 17. uri. Vzroke za nesrečo še raziskujejo, prvi rezultati preiskave pa kažejo, da je po vsej verjetnosti šlo za napako enega od delavcev, ki je bil zaposlen pri skladiščenju končnih izdelkov. Po eksploziji je izbruhnil močan požar, s katerim so se še pozno zvečer borile štiri gasilske enote, ki so prihitele v S. Eufemio d'Aspromonte tudi iz Palmija, Polistene in iz Reggio Calabrie.

BOGO SAMSA

Srbski miličniki so očitno načrtno, zaradi političnih vzrokov, »brutalno pretepli«
slovenskega člana zveznega predsedstva centralnega komiteta Zveze komunistov Jugoslavije. Boris Muževič je sam vozil službeno vozilo centralnega komiteta, ki je označeno s posebno registrsko številko, ki jo miličniki dobro poznajo. Imel je regularno izdan službeni nalog, na katerem je jasno pisalo, kdo je in kam se pelje. Zraven njega je sedel njegov sodelavec, ki je miličnikom povedal kdo je in za kakšno osebnost gre. Grobo so ga zavrnili in pričeli so ga pretepati.

Se je s tem pričela druga faza »koso- vizacije«
Jugoslavije, ki je značilna za uporabo grobe sile? Takšen je bil zloglasni primer »izolantov«, ki so jih prav tako brutalno pretepli miličniki in kar je po izredno burnem pritisku javnosti končno le prišlo na dan. Še sedaj pa ni sledu o napovedanem uradnem postopku razen zelo sramežljive vestičke, da so nekateri miličniki prekršili z zakonom določena pravila. To v Beogradu niso osamljeni primeri. Novinarjem je v spominu pretepeni in na balin ostrizen dopisnik Unitā. Slovenskim komunistom pa je prejšnji član predsedstva Franc Šetinc, ki je zaradi ustrahovanj, pritiskov in vedno bolj grobih izsiljevanj odstopil iz zveznega partijskega predsedstva.

Boris Muževič je v predsedstvu CK ZKJ nadomestil Franca Šetinca, med drugim tudi zato, ker je v centralnem komiteju že prej uspešno delal na nekoliko »nižjem«
toda prav tako pomembnem mestu izvršnega sekretarja. Takrat in sedaj je zanj značilna klena in jasna beseda, toda istočasno tudi umerjenost, nikoli ni nikogar izzival, vedno je umiral, toda na sejah centralnega komiteja je zanj tudi značilna načelnost, visoka raven principialnosti in predvsem izredna širina, ki je odraz znanja in odprtosti. Ni se ga tako preprosto prijel vzdevek »slovenski Gramsci«, s katerim ga z nekoliko kilsimi obrazi imenujejo predvsem srbski partijci. Gramscijeva načelnost pa stalinistom ni bila po godu in so zato »primerno«
ukrepali.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Dražji bencin v Jugoslaviji

BEOGRAD — Izvršni odbor skupščine združenja naftnega gospodarstva je sklenil zvišati maloprodajno ceno naftnih derivatov za 39,65 odst. Tako bo sedaj 86-oktanski bencin v Jugoslaviji veljal 13.500 din, 98-oktanski super 14.000 din, neosvinčeni bencin 17.000, plinsko olje D-1 11.700 din, plinsko olje D-2 pa 11.400 din.

Poljski sejm se bo jutri izrekel o Mazowieckem

VARŠAVA — Bodoči ministrski predsednik Tadeusz Mazowiecki se že sooča s prvimi ostrimi kritikami, ki prihajajo s strani Poljske združene delavske partije. Plenum centralnega komiteja je namreč sklenil, da bo glasoval proti Mazowieckemu, če najkasneje jutri ne bo prišlo do dogovora za sestavo štiristrankarske vlade v sodelovanju s komunisti. Jutri bo namreč predsednik Jaruzelski uradno predstavil Mazowieckega v poslanski zbornici, ki bo morala njegovo kandidato potrditi. Kljub temu da nasprotni glas PZDP ne bi bistveno vplival na potrditev Mazowieckega za šefa vlade, lahko se namreč opira na glasove kmečke in demokratske stranke ter Solidarnosti, je bodoči ministrski predsednik povabil PZDP, naj ne zapira vrat zgodovinskemu preobratu, ki ga doživlja Poljska in naj se sprijazni z dejstvom, da Poljaki zahtevajo vladu, v kateri bodo zastopane vse stranke.

Kar se tiče sestave nove vlade, opazovalci menijo, da ne bo lahka ne hitra. Mazowiecki je sicer že začel preliminarne posvetovanja s kmečko stranko, vendar je izjavil, da se bo odločneje

lotil dela, ko bo tudi dejansko zasedel mesto ministrskega predsednika. Kaže pa, da PZDP še ni požrla dejstva, da bodo med ministri tudi predstavniki opozicije. Menda hočejo komunisti sedaj imeti, poleg notranjega in obrambnega ministrstva, tudi ministrstvo za gospodarstvo. Skoraj gotovo pa je, da bo zunanje ministrstvo vodil predsednik kmečke stranke Roman Malinowski. Sicer pa, kar se vodilnih funkcij tiče, nima niti opozicija jasnih misli in načrtov. To je prišlo do izraza na srečanju med sindikalisti in poslanci opozicije, ki je bilo v nedeljo v Gdansk in na katerem so poslanci očitali sindikalistom, da je njihovo zadržanje večkrat neopravičljivo, še zlasti, ko si že vnaprej »prilaščajo«
najpomembnejše državne funkcije. Iz vrst opozicije pa prihajajo tudi prvi nasveti o tem, kaj mora novi šef vlade najprej urediti. Jacek Kuron je na primer predlagal ljudski referendum, na katerem bi se Poljaki izrekli kakšne žrtve so še pripravljeni prenašati, če jim bo zagotovljeno, da bo Poljska slej ko prej premostila hudo gospodarsko krizo.

Na sliki (AP): Mazowiecki na zborovanju v Gdansk

Iran poziva ZDA k pospešitvi pogajanj o talcih

V libanonski prestolnici včeraj relativno miren dan

BEJRUT — V napol porušnem Bejrutu je bil včeraj relativno miren dan, čeprav topovi niso ves čas molčali. Toda po mnenju večine opazovalcev gre le za zatišje pred nevihto.

Muslimanski viri so včeraj tudi poročali, da so njihove topovske granate zadele neko ladjo v bližini Tabarja. Ladja naj bi bila nato-vorjena z orožjem za krščanske libanonske enote. Na jugu Libanona pa so za zdaj nezna-ni potapljači z dinamitom potopili neko ladjo, ki je vozila živila in je bila najbrž namenjena proti krščanskim bejrutskim pristaniščem. Po prvih ocenah je bilo na ladji za najmanj dva milijona dolarjev hrane.

O libanonski krizi pa so včeraj v Parizu razpravljali politični direktorji zunanjih mi-nistrstev dvanajstere. Dogovorili naj bi se o načrtu ES za pomoč Libanonu. Na kratek rok naj bi najprej poskrbeli za sanitarno pomoč, na daljši rok pa naj bi pripravili načrt, ki naj bi pripomogel k prekinitvi sovražnosti v liba-nonski prestolnici. Predstavniki ES so tudi

potrdili podporo posebnemu arabskemu od-boru (Alžirija, Maroko in Savdska Arabija), ki po nalogu Arabske lige skuša posredovati za politično rešitev spopada v Bejrutu.

V zvezi z zadevo zahodnih talcev pa je včeraj Iran opozoril ZDA, da pospešijo tajna pogajanja, saj naj bi se sedanji ugoden trenu-tek za pogajanja kmalu končal. Iranski poziv je prišel neposredno potem, ko je Hezbolah zagrozil s smrtjo dveh ameriških talcev, če bo Francija vojaško posegla v Libanonu. Talca, ki naj bi ju ubili, sta Joseph Cicippio in Ed-ward Tracy. Ugrabitelji so od Združenih dr-žav Amerike tudi zahtevali, da »ustavijo fran-cosko avanturo in preprečijo nadaljnjo kon-centracijo francoskega ladjevja pred libanon-sko obalo«. V Washingtonu šitskih groženj niso hoteli komentirati, glasnik ameriškega State Departmenta pa je v zvezi s talci dejal, da ZDA ponovno poudarjajo, da za vse dogod-ke, predvsem pa za varnost zahodnih talcev, nosijo vso odgovornost ugrabitelji.

Na stotine Vzhodnih Nemcev beži na Zahod preko železne zavese

BONN — Vrste vzhodnonemški prebežnikov, ki se zate-kajo na zahod, so iz dneva v dan daljše. Zadnji množični prebeg se je odigral prejšnji konec tedna. Na prehodu St. Margarethen na madžarsko-avstrijski meji je Vseevropsko gibanje Otto Habsburg priredilo »vseevropski piknik« ozi-roma manifestacijo ob odpravljanju železne zavese. Na Du-naj je v soboto prispelo kakih 500 Vzhodnih Nemcev, veči-na so to mlade družine z majhnimi otroki, ki so se, namesto da bi se udeležile piknika, zatekle na razna zahodna pred-stavnstva. Največ jih je zaprosilo za azil Zahodno Nemčijo.

Množična selitev na zahod vzbuja nemalo skrb v NDR, kjer so ta pojav že poimenovali selitvena psihoza. Samo v zadnjih dneh se je odločilo za prebeg približno tisoč vzhod-nonemskih državljanov, vzhodnonemške oblasti pa prouču-jejo najmanj 90 tisoč rednih prošelj za stalno izselitev, ka-kih 300 prebežnikov pa že več dni biva na veleposlaništvih v Zahodnem Berlinu, v Budimpešti in Varšavi in čaka na ustrežnejšo namestitev. Medtem pa je zahodnonemški zu-nanji minister odločno zavrnil govorice, da je Zahodna Nemčija »logistično« podprla množične pobege. Pogajanja na diplomatski ravni tečejo počasi, po petkovem spodlete-lem srečanju med zahodnonemškim ministrom Seitersem in vzhodnonemškim zunanjim ministrom Krolikowskim zaen-krat ni na vidiku novih srečanj.

Iz poprečnosti izstopa Kuduz

PULJ — V teh dveh dneh pred-vajanj se je temperatura v Pulju še kar zvišala. Tega sicer ne more-mo trditi za film **Uroš bedasti** Milana Kneževića, ki se pred-stavlja kot kar "otroški" film z ne-kim senilnim Kekcem, niti za **Vr-nitev Katarine Kožulj**, v kate-rem uspe Slobodanu Praljaku za-voziti v počasen in zamorjen film sicer dobre igralka (Alma Prica) in scenarij Abdulaha Sidrana - kljub dejstvu, da vračanje emig-rantov v domovino v krsti ni ravo-vo vesela tema.

Največja priznanja pa je v teh dneh požel film **Kuduz** debitanta Ademira Kenovića. Isto tako kot prejšnji po scenariju Abdulaha Sidrana, sodelavca Emira Kustu-ric v filmih **Oče na službenem potovanju** in **Se spominjaš na Dolly Bell**. Sredi sarajevske periferije se v dograjenih sekvenčnih planih, pa čeprav s kakim pad-cem tona, v filmu odvija resnična zgodba bivšega zapornika in nje-gove žene, ki ji je kratko bivanje v Nemčiji narekovalo nepotešljive želje po udobju. Smrt dočaka ženo in njenega ljubimca. Velik uspeh na projekcijah v festival-skem centru je prejel tudi "mari-borski" film režiserja Jožeta Po-gačnika in obenem avtobiograf-ski zapis scenarista Žarka Petana - **Kavarna Astoria**. Odobravanje si je film priboril z visoko stopnjo strokovnosti, višje od srednjega filmskega izdelka, ki smo ga la-hko doslej tu gledali, z doživeto igro (Lidija Kozlovič, Janez Hoče-var) ter z moderno montažo ča-sovnega zaporedja dogodkov.

Ženska s pokrajino, več kot 10 let stari posnetki, ki so komaj se-daj doživeli celovečerno filmsko predstavitev, je sila inspirirana filmska ekspresija pokojnega Ivi-ce Matića. Gozdar, slikar naivce, slika tudi žene robatih vaških kmetavzarjev. Po krivici ga sumi-jo, da jim hodi v zelje, njegova tankočutna duša pa tega ne zm-ore prenesti. Film je še ena dokaz, da je pri skromnih sredstvih, za film izredne važnosti ustvarjal-ska rigoroznost, ki se v tem filmu ob režiji in scenariju avtorja zra-ca-li predvsem v odlični fotografiji Karpa Godine.

ALEŠ DOKTORIČ

Velik miting v Nikšiču proti lakoti in revščini

NIKŠIČ, BEOGRAD — V Črni gori je bil v nedeljo miting siromaš-tva, ali »miting proti lakoti«, kot so ga uradno imenovali. Zbralo se je okrog trideset tisoč ljudi, kar je tudi razumljivo, saj je gospodarski polo-žaj Črne gore katastrofalen, socialno stanje pa izredno težko. Vsak šesti Črnogorec je na spisku za prejema-nje socialne pomoči, še zlasti pa je kritično stanje upokoencev, saj je povprečna pokojnina junija znašala okoli milijon dinarjev ali takrat 100.000 lir.

Včeraj so uradno sporočili, da mi-tinga kmetov v Beogradu ne bo. Mi-ting bi moral biti v ponedeljek, 28. avgusta, napovedala ga je skupina iz Novega Sada in glavni udarec bi moral biti uperjen proti Markoviće-vi vladi, kar je resnični skupni ime-novalec obeh dogodkov, pa čeprav sta seveda po svojem bistvu in po-javnih oblikah občutno drugačna.

Črnogorsko zborovanje je sklicalo novo črnogorsko mlado vodstvo, ki je z mitingi prišlo nepričakovano na oblast in ki se sedaj srečuje z izred-no težkimi problemi. Res je, da za-nje ni krivo, saj jih je podedovalo, res pa je tudi, da hoče ali noče, mora ponovno posegati po orožju mitingov, najbolj ceneni demagogiji in praznih parolah, s katerimi se se-veda ničesar ne rešuje in nič ni mo-góče rešiti.

Osnovno parolo nedeljskega zbo-rovanja je beogradska »Politika« na debelo napisala na prvi strani »Črna gora ne išče miloščine, temveč, da se ji vrne ono, kar so ji nepravilno odvzemali«.

Na zborovanju so sprejeli pro-gram zahtev, ki ima enajst točk: Treba je takoj ustaviti padec ži-vljenjske ravni, ker se politiko vodi v škodo nerazvitih in zato mora zvezna vlada takoj predložiti skup-ščini program protiinflacijskih in so-cialnih ukrepov. Ne sme se nadalje poniževati delavski razred, njegovo delo je treba pravično ovrednotiti. Zahtevajo pa istočasno bistveno iz-boljšanje materialnega položaja upokoencev. V eni izmed nasled-njih točk se zahteva, da se upošteva znanje, sposobnost in poštenje in zato je treba dati prostor armadi mladih in nezaposlenih.

Zahtevajo razbijanje »birokratsko-tehnokratskih blokad«, ki še vedno razdiralno delujejo v družbi. Do kra-ja je treba pojasniti »nerazčiščene račune in nerešene primere«.

Črna gora je rešitev iz svoje ne-zarvitosti videla v industrijskem razvoju. To je bila njena napaka, toda ne samo njena. Zato zahtevajo, da zvezna vlada plača kurzne razli-ke (kar je samo lepši izraz za deviz-na sredstva, ki jih je republika pora-bila na v svojih bankah vloženih rač-unih in za katere povračilo sedaj seveda nima več sredstev) in da se pomaga Črni gori, da bo njeno gos-podarstvo lahko sposobno za tržno tekmo.

Zahtevajo globoko družbeno re-formo in zato tudi novo ustavo SFRJ. Zahtevajo ukinitve monopolov, vseh vrst rent, zmanjševanje ali ukinitve državnega in drugega aparata. Zahtevajo zakone, ki bodo zagotovili enotni davčni sistem, od-prtje zaprtih stanovanj in obdavi-tev viška stanovanjskega prostora. Končno zahtevajo, da se funkcionar-jem onemogoči, da izkoriščajo javne

nastope in sestanke »za podžiganje mednacionalnega ognja in za me-d-sebojno zmerjanje«.

Agencija Tanjug pa je včeraj spo-ročila, »da mitinga kmetov 28. av-gusta pred zvezno skupščino ne bo«. To vest Tanjug povezuje z objavo paketa ukrepov zvezne vlade in raz-govori predstavnikov vlade s kmeti. Točno je, da je vlada naredila prve resne ukrepe v korist kmetijstva in da tudi na tem ključnem področju uvaja bistvene spremembe. To je prva vlada, ki se je problemov lotila temeljito. Vendar pa je najbrž tudi res, da je do odpovedi mitinga prišlo iz drugih in predvsem iz politič-nih razlogov.

Sedanje srbsko politično vodstvo na vse načine ruši Markovićevo vla-do in zato je v srbskem tisku kljub počitnicam vrsta napadov, katerim so pridružili tudi napade zaradi kmetijske politike. Vrhunec naj bi dosegli prihodnji ponedeljek, ko naj bi se v Beogradu zbralo na stotošče kmetov iz cele Jugoslavije. Vendar pa se je prav glede tega vsejugoslo-vanskega značaja zataknilo. Sloven-ski kmetje so bili odločni in jasni: na miting političnega značaja ne gredo, vztrajajo pri svojih zahtevah in kritikah, toda Marković je pote-gnil nekaj pomembnih demokratič-nih potez in zato ga ne nameravajo rušiti. Nekaj podobnega so rekli kmetje Hrvaške, v Bosni in Herce-govini so bili skeptični in so samo lakonično dejali, da lahko gre na miting oni, ki to želi, odločno proti pa so Makedonci. Ostanejo torej po-budniki iz Novega Sada, menda zelo skeptični srbski kmetje in že klasični mitingaši srbske narodnosti iz Kosovega polja. Miting bi torej bil klasični srbskopartijski proti-vladni miting, povrh pa še sklican tik pred konferenco neuvršenih. Mitinga torej ne bo, rušenje vlade z drugimi načini pa se nadaljuje.

BOGO SAMSA

Vremenska ujma hudo prizadela Slovenijo

LJUBLJANA — Predsednik slo-venskega izvršnega sveta Dušan Šin-goj si je s sodelavci včeraj ogle-dal območja štajerskih občin Sen-tjur pri Celju in Laško, ki jih je v petek prizadelo močno neurje.

Posledice močnega deževja, ki je potoke in rečice poglajlo čez bre-gove, da so zalili velike dele površ-in, seveda še niso znane, so pa za-gotovo zelo velike. Narastle vode so namreč zalile številne kleti in spodnje dele stanovanjskih hiš, tr-govin in drugih objektov. Seveda je bilo zaradi tega tudi kup pro-metnih nesreč, zlasti ker so se ut-rgali številni zemeljski plazovi, ki so ponekod skoraj do streh zasuli osebna vozila.

Vremenska ujma pa se ni unesla tudi v soboto, ko padavin ni bilo toliko, je pa hudo grmel in strele so zanetile številne požare. Ogenj je zlasti goltal premoženja kmetov, ki so utrpeli veliko škodo. Prav slednji pa si bodo to neurje zaradi debele petkove toče še posebej za-pomnili, saj so škodo na pridelkih izjemno velike.

Kot lesniki debela toča je sklatila z dreves listje, ki je zamašilo že tako slabo očiščene odtočne jaške. Meteorna voda je tako zalila kletne prostore DO Velana, RTV Ljublja-na, ČGP Delo, Lekarna Miklošič na Miklošičevi, porodnišnico na Zaloški, doma JLA na Trgu OF, skladiš-če Emone na Ulici Luize Pesjakove, voda je zalila tudi kleti več stano-vanjskih hiš. Z vodo so bili poplav-ljeni podvozni na Titovi, Šmartinski in Drenikovi cesti, v podvozu na Celovski pa je bil promet povsem ohromljen, saj se je nabralo za pol-druge meter vode. Promet mestnih avtobusov je bil tako rekoč ustav-ljen, vozniki osebnih avtomobilov pa so vozili po kolesarskih stezah. V najbolj prizadetih občinah so hit-ro aktivirali štabe za civilno zašči-to, ki so z veliko močjo poklicnih in prostovoljnih gasilcev ter milič-nikov začeli odpravljati posledice

neurja. Nastalo škodo še ocenjujejo, vsekakor pa bo precejšnja.

Neurje z dežjem je v petek in so-boto spremljalo tudi grmenje, strele so netile požare, ogenj pa je neus-miljeno goltal predvsem premože-nja kmetov, ki so utrpeli precejšnjo škodo.

Strele je udarila v gospodarsko po-slopje Antona Novljana iz Panc pri Ljubljani. Požar se je hitro širil in zajel še poslopje sosedu Antona Glaviča in stanovanjsko hišo Jožeta Joželja. Med gašenjem požara sta se opekla Novljan in njegov brat Ivan. Škode je za 600 milijonov di-narjev. V petek ob 17.30 je strela udarila v stanovanjsko hišo Milana Gregoriča iz Dvorske vasi pri Ra-dovljici. Pogorelo je ostrešje, škode je za sto milijonov dinarjev. V pe-tek je strela udarila tudi v gospo-darsko poslopje Miroslava Kosmač iz Škrjančevega pri Domžalah. Po-gorelo je ostrešje. Škode je za 20 milijonov dinarjev.

Največ materialne škode so po-žari, ki jih je bila zanetila strela, povzročili v soboto. Tako je ob 5.05 udarila v starejšo hišo Milana Bizo-vičarja iz Ljubljane, ki je hišo v Andreju pod Zmincem pri Škofji Loki uporabljal za vikend. Ogenj je polovico hiše povsem uničil. Škode je za 400 milijonov dinarjev. Ob približno 17. uri je strela udarila tudi v gospodarsko poslopje Jožeta Kolarja iz Pletovarij pri Sentjurju. Pogorelo je ostrešje, 200 ton sena, pet ton žita, puhalnik in silorezni-ca. Škode je za milijardo in 200 mi-lijonov dinarjev. Zaradi udara stre-le je v soboto popoldne gorelo tudi na gospodarskem poslopiju Stanka Pelka iz Breze pri Laškem. Pogore-lo je ostrešje, 20 ton sena, mlin, pol-druge tona ječmena in kmečko orodje. Škode je za 150 milijonov dinarjev.

Izluščili smo samo tiste požare, ki so povzročili precejšnjo škodo. Manjših je bilo še precej več, ven-dar škoda ni tolikšna, da bi jih lah-ko omenjali na omejeni časopisni strani. (dd)

Mednarodni rdeči križ slavi pomemben jubilej

ŽENEVA — Pomoč prizadetemu libanonskemu prebivalstvu, izmenjava vojnih ujetnikov med Ira-kom in Iranom, pošiljke hrane in zdravil v Etiopijo, so bržkone najučinkovitejša ilustracija akcij Med-narodnega rdečega križa, ki praznuje pomemben ju-bilej. Pred 125 leti so predstavniki 12 držav v Žene-vi podpisali prvo konvencijo, ki se zavzema za po-moč vojakom, ranjenim v vojni, skupaj s štirimi konvencijami, ki so jih podpisali leta 1949 in dvema dodatnima protokoloma iz leta 1977, pa tvori temelj mednarodnega humanitarne prava. A prav v času dvojnega jubileja se nad Mednarodnim rdečim križem zgrinjajo temna oblaki zaostrenih notra-njih razprav o poteh in načinih za doseganje večje učinkovitosti.

Že pred jutrišnjo slovesno proslavo v Bernu je predsednik Mednarodnega rdečega križa Cornelio Sommaruga pozval vseh 166 članic, predvsem pa države, v katerih divjajo vojne, k upoštevanju te-meljnih norm humanitarne prava. Le s prekinitvi-jo sovražnosti, denimo v Libanonu, ki ga dan za dnem pretresajo bombardiranja, bodo predstavniki te mednarodne humanitarne organizacije lahko po-stavili na noge učinkovito zdravstveno pomoč, ki bo omogočila oskrbo tisočim civilistom, ki so bloki-rani pod ruševinami, brez hrane, vode in elektrike. Pripradniki rdečega križa so lani delovali v 88 drža-vah, organizacija, katere sedež je v Ženevi, ima 44 predstavništev po svetu, zaposluje 546 izvedencev in kakih 5.000 sodelavcev, in samo lani so dobavili 44.088 ton pomoči, namenjene 38 državam, v vred-nosti 42,8 milijona švicarskih frankov. Pomoč v zdravilih je lani dosegla osem milijonov frankov.

Toda naštevane številke prikazuje le eno plat aktivnosti vsakršne organizacije. Predstavniki Med-narodnega rdečega križa, ki po večini delujejo na kraju samem, nimajo za svoje aktivnosti nobene nadnacionalne moči, ki bi jim omogočala uveljav-ljanje določil konvencij in protokolov mimo volje držav. Njihova moč je v samem konceptu humani-tarne pomoči, ki jo omogočajo, zato so tudi v kritič-nih trenutkih, recimo libanonske vojne, ki je najbolj aktualni primer aktivnosti te organizacije, imeli možnost za delovanje v skoraj vseh tamkajšnjih frakcijah. Ne brez težav in pretresov. Pred meseci so prav v Libanonu ugrabili švicarskega predstav-nika Petra Winklerja, kar je povzročilo začasni od-hod vseh odposlancev rdečega križa v tej državi, vendar so takšne nasilne akcije proti osebjem orga-nizacije na srečo redke.

Kljub ugodnim statističnim kazalcem, ki pričajo o razprostranjenosti akcij Mednarodnega rdečega križa, se je organizacija znašla sredi ostrih notra-njih razprav in kritik. Tik pred obletnico je v jav-nost - s posredovanjem lausannskega dnevnika 24 heures - prišlo pismo, ki ga je kakih 200 funkcionar-jev že marca letos poslalo predsedniku Sommarugi. V pismu mu očitajo neučinkovitost organizacije, iz-ražajo svoje nezadovoljstvo z njenim delovanjem, izpostavljajo pomanjkanje poguma v odnosu do tu-jih vlad ter razkrivajo splošno krizo zaupanja. Funkcionarji rdečega križa, na kratko, zahtevajo re-forme in reorganizacije, ki bi organizaciji v prihod-nje omogočile učinkovitejšo opravljanje njenega poslanstva.

Cornelio Sommaruga je v odgovoru zatrdil, da aktivnosti Mednarodnega rdečega križa še nikoli niso bile tako obsežne niti realizirane v tako težav-nih okoliščinah kot prav v zadnjem času. A da se na sedežu organizacije ne dimi zaman, priča tudi njegovo zagotovilo, da bo že januarja 1990 stekla obsežna restrukturacija rdečega križa. Ukrepom za večjo učinkovitost, ki niso nujnost le za rdeči križ, temveč so se jih lotili tudi v drugi humanitarni or-ganizaciji, visokem komisariatu za begunce, pa bi veljalo dodati večje mednarodne obveznosti držav, v katerih delujejo takšne institucije. Ženevske kon-vencije in protokola, ki skupno tvorijo listino s ka-kimi 600 členi, ki zagotavljajo zaščito ranjenih ali zajetih vojakov ter civilnega prebivalstva, ki pade v roke sovražnika, bodo bolj ali manj mrtve, če dr-žave, ki so zapletene v vojne, predstavnikom rdeče-ga križa ne bodo omogočile nemotenega opravlja-nja njihovega dela. Konkretnjeje, zavliska nasprot-nya Iran in Irak sta doslej izmenjala le dobrih tisoč vojnih ujetnikov, v taboriščih na obeh straneh pa leto dni po prekinitvi sovražnosti še vedno čaka okoli sto tisoč zajetih vojakov. In pri tem ne gre le za njihovo negotovo usodo in trpljenje; zagata z izmenjavo ujetnikov bremeni tudi iraško-iranska mirovna pogajanja, brez sporazuma med državama pa je v nenehni nevarnosti krhko premirje v zalivu. Ne gre torej le za to, da Mednarodni rdeči križ po-trebuje določene zamahe metle, kot zahtevajo funk-cionarji organizacije, temveč se morajo tudi njene članice zavedati svojih odgovornosti za omogoča-nje humanitarne pomoči.

BOŽO MAŠANOVIČ

Ponovno odprtje bolnice Franja maja 1990

IDRIJA — V solidarnostni akciji, ki jo je za sanacijo in obnovo znamenite partizanske bolnice Franje sprožila slovenska socialistična zveza, se je na posebnem računu idrijskega Mestnega muzeja nateklo že dobrih 3,84 milijarde dinarjev, medtem ko so zamejske organizacije in posamezniki v Italiji že zbrali dobrih 55 milijonov lir.

Za obnovitvena dela so doslej porabili 2,35 milijarde dinarjev, preostali denar pa je idrijski Mestni muzej vezal pri različnih internih bankah in ga tako vsaj delno obvaroval pred inflacijo.

Znamenito partizansko bolnico Franjo v slikoviti soteski Pasice, ki že nekaj let kandidira za vpis na seznam Unescovih naravnih in zgodovinskih spomenikov, naj bi po načrtih ponovno odprli maja prihodnjega leta.

Obnovitvena dela v Franji potekajo po načrtih. Delavci podjetja za urejanje hudornikov iz Ljubljane te dni urejajo pobočje Velikega Njivča. Nadzorni odbor se je skupaj z nekaterimi zunanjimi sodelavci odločil za trojno zavarovanje te edinstvene partizanske bolnice, spomenika partizanske človekoljubnosti.

Gre za celovito pokritje sanirane brežine s posebno zaščitno mrežo, namestitve mrežnega zaslona na spodnjem delu odloma in ureditev poti pod prevžno skalo, ki bo delno zaščitena z nadstreški. Doslej je prekritih 2000 kvadratnih metrov previsa, še ta mesec pa naj bi prekrili še preostale "ranjene" površine soteske. Ko bo brežina nad sotesko Pasice popolnoma zavarovana, bodo pričeli z obnovitvenimi deli.

Ekipa idrijskega Zidgrada in Mestnega muzeja iz Idrije pa je pod strokovnim nadzorstvom Restavratorskega centra Slovenije že začela s sanacijo samih objektov v bolnici Franja. Ta dela bodo opravili, tako vsaj predvidevajo, do konca oktobra, prihodnji mesec pa bodo nadaljevali tudi obnovo premične dediščine in opreme Franje. Uničene dostope do edinstvene partizanske bolnice bodo uredili in zavarovali spomladi prihodnje leto.

JOŽE OBLAK

Delo ljubiteljev lahkega zaslužka pogosto olajšajo poznejše žrtve

KOPER — Kriminalisti kopske UNZ so ta mesec obravnavali že več kot 50 kaznivih dejanj (tatvin, vlomov, odvzemov avtomobilov in podobno), ki jih pripisujejo predvsem "prehodnim" zlikovcem in jih je zato težje odkriti. Na prehodne storilce opozarjajo tudi pogosti vlomi v barake na poljih in ob vinogradih. V njih si nepovabljeni gostje uredijo začasno zatočišče, si tam naberejo novih moči, pospravijo, kar je uporabnega in potem odidejo na svoje nečedne pohode.

Delo jim po besedah Tanje Kogoj, šefinje oddelka za informiranje in analitiko pri UNZ Koper, s svojo nepremišljenostjo in brezskrbnostjo (pre)pogosto olajšajo tudi kasnejše žrtve. Tako tatovom in vlomilcem puščajo odprta ali slabo zaščitena prazna stanovanja, avte s ključi v ključavnicah, torbe, polne dragocenosti na plažah, medtem ko se vsa družina veselo kopa, velike vsote denarja v tradicionalnih, splošno znanih "skrivališčih" in podobno. Da takšna kritika na račun samozaščitne neosveščenosti ni privlačna za lase, dokazuje že nekaj najbolj svežih kopskih avgustovskih tatiških primerov.

Sredi avgusta je štiriinidesetletna L. Č. iz Kopra zjutraj odšla v kopalnico, ne da bi pred tem zaklenila stanovanje, v katerem je bila sama. Priložnost je izkoristil neznan zmi-kavt ter na hodniku iz ženske torbice pobral 900 DEM, 50 tisoč lir in 6 milijonov dinarjev domače gotovine. Pri tem je bil očitno preglašen, saj ga je v kopalnici zaslišala oškodovanka in pogledala, kdo jo je obiskal. Storilec jo je seveda popihal in se poskušal skriti v klet, kamor mu je sledila tudi okradenka. Vlomilec je bil nad njeno odločnostjo tako presenečen, da je odvrgl plen in se izgubil v neznanzi smeri.

Dan pred tem je ljubitelj tuje lastnine uspešne deloval na divji plaži pod piransko cerkvijo. Lotil se ni nikogar drugega kot zaupljivega norveškega policista, ki je v ko-

palni torbi prepustil usodi možko in žensko denarnico. Od-sotnost lastnikov je izkoristil tat in jo pobrisal z denarnica-ma, 1.150.000 dinarji, voznikiški in osebni dokumenti, kreditnimi karticami in norveškimi policijskimi izkaznica-mi. Niti tatu, niti denarja in dokumentov zaenkrat še niso odkrili.

V začetku drugega tedna avgusta pa je nepovabljeni obiskovalec skozi priprta vrata vstopil v enega od kopskih stanovanj ter si v omarici v dnevni sobi postregel s 6,2 milijona dinarjev. Nič težjega dela ni imel ljubitelj tujih avtov, ki je v začetku avgusta sredi noči odpeljal avtomobil, ki ga je Koprčanka N. S. odklenjenega in s ključi v kontaktni ključavnici pustila pred svojim stanovanjem.

Seveda pa se morajo nekateri ljubitelji lahkega zaslužka malo bolj potruditi. Tako je 10. avgusta še neznan storilec vdrl v hišo skozi okno, ki je bilo zaprto le s polkni. Skozi premične lestvice je sprostil zapah in tako odstranil še zadnjo oviro pred plenom. V odklenjenem kovčku v spalnici ga je namreč čakalo 2300 DEM in 700 ameriških dolarjev, ki se jih našemu zdomcu očitno ni zdelo vredno spraviti na varnejše mesto. Skozi balkonsko okno pa je v hotelsko sobo v Simonovem zalivu s podobno tehniko vstopil tudi vlomilec, ki je turistu iz Nemčije ukradel daljnogled, fotoaparati in žepni nož.

V turistični sezoni se v zadnjem času tudi na Obali pojavlja vse več tujega ponarejenega denarja, med katerim so najpogostejši bankovci za 50 tisoč lir. Povečan promet pa marsikdo poskuša izkoristiti za tihotapstvo. Takšnega podviga se je 12. avgusta lotil tudi Mehmed Č. iz Pirana, ki je poskušal preko maloobmejnega prehoda Kaštelir prepeljati za 17 milijonov dinarjev hlač in pasov, brez plačila carine. Nakano so mu preprečili obmejni organi, ki kljub obremenjenosti odkrijejo večji del podobnih dejanj.

JANEZ ODAR

18-letnik ob življenje pod Peralbo

SAPPADA — Reševalci iz Sappade so s pomočjo helikopterja včeraj dopoldne v bližini izvira reke Piave pod Peralbo (severno nad Sappado) odkrili truplo 18-letnega Morena Daniottija iz Spilimberga, ki so ga pogrešali od nedelje zvečer. 18-letni mladenič se je v nedeljo popoldne po sprehodu z družino oddaljil od skupine in sam nadaljeval ekskurzijo po področju, ki ga ni poznal. V večernih urah se še ni vrnil, zaradi česar so starši sprožili alarm. Na delo sta takoj stopili dve reševalni ekipi iz Sappade, ki pa sta morali kaj kmalu zaradi nastopajoče noči prekiniti iskanje mladeniča. V akcijo sta ponovno stopili včeraj zjutraj, pri iskanju pa jima je pomagal tudi helikopter. Truplo mladeniča, kot rečeno, so odkrili malo pred poldne in ga nato prepeljali v dolino.

V poznih popoldanskih urah pa reševalci (v akciji sodeluje okrog 300 oseb med reševalci, prostovoljci in vojniki) še niso našli 49-letnega Guida Bortolussija iz Castelnua, ki ga pogrešajo od sobote popoldne. Na izletu s prijatelji na planini Tamer pod goro Ciaurlec, ki jo je zelo dobro poznal, je namreč izginil in od takrat so za njim izgubili vse sledi.

V Istri usihajo vodni viri

KOPER — Kljub obilnemu deževju, ki je bilo kar nenavadno za letošnje poletje, bi morali na Obali zdaj že misliti na varčevanje z vodo, če ne bi bili uspeli junija dograditi 10 kilometrov dolgega magistralnega vodovoda od Rižane do Kopra. Razlog - iz istrskega izvira Gradole (od koder napajajo celotno piransko in velik del izolske občine) zdaj priteka v ti dve občini namesto 220 litrov le 135 litrov vode v sekundi. Gradole se torej že sušijo.

Tehnični direktor Buzetskega vodovoda Darko Kranjčič nam je povedal, da dajo zdaj Gradole namesto običajnih 1000 le 600 litrov vode v sekundi. Kako to? »V notranjosti Istre ni bilo toliko dežja, kot na primer v Slovenski Istri. Junija in julija je sicer deževalo več kot ponavadi, avgusta pa na zlivnem področju skoraj nič, zato se zdaj suša že krepko pozna. Za zdaj imajo vsi kraji v Istri še normalno oskrbo z vodo (razen v Pulju, kjer so imeli težave s kakovostjo pitne vode), vendar to predvsem po zaslugi prečrpavanja vode iz Butonige in sistema Bulaž. Nekaj rezerv še imamo, vendar se voda v Gradolah še zmeraj znižuje in, če se bo tako vreme še nadaljevalo, bi lahko že čez nekaj dni prišlo do prvih težav. To pa pomeni, da bi morali slovenski obali še znižati dobavo vode, ali pa bi nekaj časa še reševali položaj, če bi doplačevali razliko za dražjo vodo (prečrpavanje vode iz Bulaža in Butonige pač veliko stane).

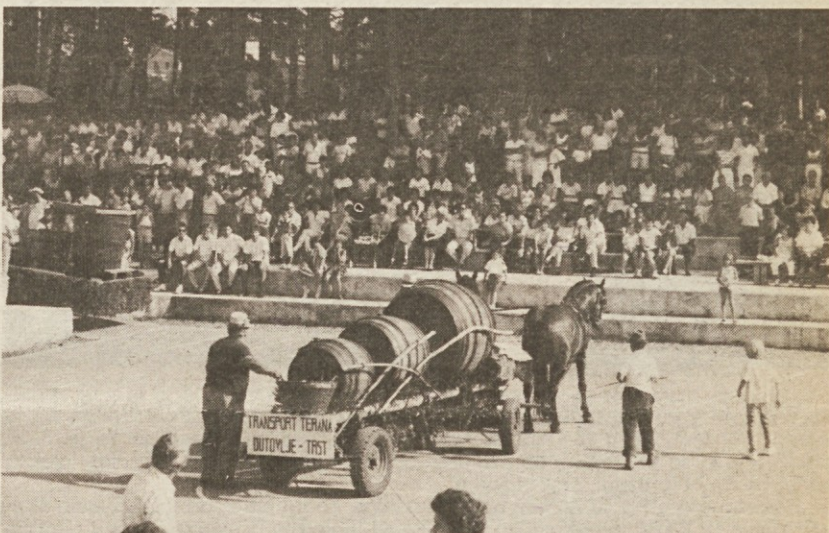
Za zdaj so na Obali lahko brez skrbi prav zaradi novega magistralnega vodovoda, ki omogoča oskrbovanje izolske občine s 60 litri vode na sekundo in je torej ne potrebujejo toliko iz Gradol. Vodne zaloge so v Rižanskem izviru in pri Sečovljah polne (nenavadno pa je, da so imeli le nekaj deset kilometrov oddaljeni vodni viri iz notranjosti Istre toliko manj dežja) in računajo, da bi nekaj dni še morali zdržati.

BORIS ŠULIGOJ

Izola: srečanje harmonikašev

IZOLA — V okviru izolskega ribiškega praznika je krajevna ZKO priredila tudi prvo mednarodno srečanje godcev na diatonično harmoniko. Na nedeljskem popoldanskem koncertu se je tako zvrstilo kar dvajset tekmovalcev z obeh strani meje. Med vsemi se je najboljšje izkazal Maurizio Marchesich, drugo mesto pa je zrlja do-delila Davidu Franci. Oba harmonikarja sta na tovrstnih prireditvah dovolj znana, ne nazadnje pa tudi nad-vse uspešna. V istem vrstnem redu sta namreč zasluženo zmagala tudi na prvem mednarodnem srečanju godcev na diatonično harmoniko, ki je pred približno desetimi dnevi bilo v okviru Portoroške noči.

Velika udeležba v Dutovljah na prazniku terana in pršuta

(Foto M. Magajna)

DUTOVLJE — Dutovlje so v soboto in nedeljo privabile na tradicionalni praznik pršuta in terana številne goste z obeh strani meje. Privlačnost prireditve so reševalci članice aktivna kmečkih žena z enkratno ponudbo domačih jedi, ki so tako kot šepuljska pršutarna, ovčar s sirom z Vremšnice in nekaj pridelovalcev medu komaj sproti zadovolje-

vale povpraševanje. Bolj kot kulinarčni pa je v Dutovljah sprememb potreben zabavni program. Ta bi lahko v bodoče obiskovalce popeljal v izvirno okolje kraških vasi in tako omogočil neposredno spoznavanje navad in opravil, kakršne sicer prizadevni organizatorji poskušajo predstaviti v nekoliko preživetem in ponavljajočem sprevodu.

J. O.

Pred nedeljskim odkritjem spomenika Jakobu Aljažu na Dovjem

Veličastna manifestacija slovenskega planinstva

KRANJ — Na Dovjem pri Mojstrani, le nekaj kilometrov od Jesenic, je že vse pripravljeno za veličastno manifestacijo slovenskega planinstva in slovenstva nasploh - odkritje spomenika triglavskemu župniku Jakobu Aljažu, znamenitemu Slovincu, velikemu rodoljubu, narodnemu branitelju, planinskemu organizatorju, skladatelju in zborovodji. Pomnik Aljažu, simbolu Triglavskega pogorja, bo spominjal sedanje in nove rodove na pomembno obletnico v zgodovini slovenske planinske organizacije in dovške župnije. Konec tega meseca, točneje 27. avgusta, bo namreč minilo natanko sto let, odkar je na Dovjem začel službovati župnik J. Aljaž. In prav v tej prijazni gorenjski vasi, enem izmed najlepših izhodišč v Julijske Alpe, kjer je prebil kar 38 let (na Dovjem je bil do svoje smrti, 4. maja 1927), je Aljaž odločno stopil na pot narodnega buditelja, gornika, začetnika organiziranega slovenskega planinstva v Triglavskem pogorju ter uglednega zborovskega skladatelja.

Izjemnega pomena je brez dvoma Aljaževa vloga v razvoju slovenskega planinstva, zlasti v odporu zoper poskuse, da bi triglavskim goram nadeli nemški značaj. Med opravljanjem svojega dušnopastirskega dela na Dovjem je navdušeno hodil po bližnjih gorah, pri tem pa prizadeto opazoval naglo in vsiljivo prodiranje nemštva v Triglavsko pogorje. Temu pojavu se je odločno zoperstavil z drznim načrtom: postaviti stolp na vrhu Triglava, planinski koči na Kredarici in v Vratih ter speljati pot, ki ju bo povezovala. S pomočjo Slovenskega planinskega društva (SPD) je ta načrt z leti v celoti uresničil.

Aljaž je kupil vrh Triglava s Kredarico vred za takratnih pet goldinarjev. Nihče mu ni mogel preprečiti, da je na "svojem svetu" leta 1895 postavil stolp z veliko panoramo Triglava, delom znanega koroškega slovenskega slikarja Marka Pernharta (1824-1871), poskrbel pa je tudi za skromno in najnujnejšo opremo za planince. Pernhart, ki je prvi naslikal panoramo Triglava, se je prvič povzpел na vrh leta 1859, zaradi slikanja panorame pa je obiskal Triglavsko pogorje

Maketa spomenika Jakobu Aljažu na Dovjem, delo akademskega kiparja Nebojše Mitrića

še petkrat v letih 1864-1867. Edinstvena Pernhartova upodobitev Triglava je dolga kar šest metrov, vendar je že davno ni več.

Ze naslednje leto se je Aljaževemu stolpu pridružil Triglavski dom na Kredarici, ki ga je zgradilo SPD. Leta 1896 je Aljaž postavil na Kredarici še planinsko kapelico, vendar je bila le-ta po

vojni odstranjena. Simbolični narodnostni pomen Triglava je bil posebej poudarjen ob začetku druge svetovne vojne. Osvobodilna fronta Slovenije je za svoj znak izbrala zgovorni simbol treh vrhov. Slovinci smo ga brez pomislekov takoj sprejeli, saj nam je bil blizu. Medvojni vzponi sicer niso imeli vojaškega pomena, vendar zgovorno kažejo na odnos do Triglava slovenskega narodnostnega simbola. Na vse te dogodke spominja pred tremi leti obnovljena plošča na Aljaževem stolpu.

S svojim bogatim in raznolikim delovanjem v osrčju Triglavskega pogorja se je dovški župan J. Aljaž neizbrisno zapisal v zgodovino in zavest Slovencev. Zato se ga ni zamenjati prireditev "triglavski župnik", saj na sledove njegovega delovanja naletimo v Triglavskem pogorju še danes malodane na vsakem koraku.

Na drugi strani se v Aljaževem glasbenem ustvarjanju njegova skladba (po Vandotovem besedilu) Oj, Triglav, moj dom, lahko edina kosa s Prešernovo Zdravljico po občutjih, ki jih vzbudi v vsakem poštenem slovenskem srcu. Aljaževa pesem s takšnim zanosom je bila zložena med gradnjo Triglavskega doma na Kredarici, prvič pa so jo zapeli na slovesni otvoritvi doma, 10. avgusta 1896. Pesem je pozneje ponarodela in velja danes za slovensko planinsko himno, skupaj s Premrlovo uglasbitvijo Zdravljice pa je že dolga leta najbolj priljubljena zborovska pesem na Slovenskem. Za rast slovenske zborovske kulture je bila velikega pomena tudi Aljaževa Slovenska pesmarica, ki jo je 1896 v dveh zvezkih izdala in založila Družba Sv. Mohorja v Celovcu.

Ob pregledu velikega in pomembnega dela, ki ga je J. Aljaž opravil za narodov blagor, nas prevzema spoznanje, da zavest o njegovem poslanstvu vrednem rodoljubju, še ni povsem prodrla med Slovence. Zdi se nam, kakor da bi še danes koga motil njegov beli duhovniški ovratnik. Ko se bomo v teh dneh rojaki dostojno oddolžili za vse, kar je velikega in dobrega naredil za slovenski narod, bodo bržčas popravljene

(morda tudi pozabljene?) vse krivice, ki so se mu godile v zadnjih desetletjih.

Tri metre visok bronasti spomenik znamenitemu Slovincu in "triglavskemu kralju Matjažu - župniku z Dovjega, Aljažu", delo akademskega kiparja Nebojše Mitrića iz Beograda (ugledni jugoslovanski umetnik je spomenik izdelal zastoj in zanj ni zahteval nobenega plačila), bodo ob magistralni cesti Jesenice-Kranjska gora, na stičišču odcepiov za Dovje in Mojstrano, slovesno odkrili v nedeljo, 27. avgusta dopoldan. Po zahvalni maši, ki jo bo ob 9.30 uri v cerkvi Sv. Mihaela, daroval ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojz Šuštar, se bo ob 11. uri začela osrednja prireditev ob odkritju Aljaževega spomenika. Slavnostni govornik bo ugledni slovenski pisatelj, politik in kulturni delavec, dr. Matjaž Kmecl, spomenik pa bo odkril in ga izročil v varstvo članom PD Dovje-Mojstrana podpredsednik Republiške konference SZDL Slovenije, Ciril Zlobec. Delegacije krajanov, društev in organizacij bodo položile vence in cvetje na Aljažev grob na dovškem pokopališču. Osrednjo proslavo bo obogatil pester kulturno-umetniški program, ki ga bodo oblikovali recitatorji, folklorne skupine, združeni pevski zbori jeseniške občine, pihalni orkester jeseniških železarjev in mešani pevski zbor Glasbene matice iz Ljubljane (najstarejšega slovenskega glasbenega društva, ustanovljenega 1872. leta), čigar častni član je J. Aljaž postal, 15. julija 1909, "zaradi neveljavih zaslug na slovenskem glasbenem polju...". Popoldan se bo praznovanje nadaljevalo v Mojstrani z Dnevom Triglavskega narodnega parka ter vrsto kulturnih in družabnih prireditev.

Prireditveni odbor posebej vabi na odkritje spomenika Jakobu Aljažu, v nedeljo, 27. avgusta, na Dovjem, zamejske planince s Tržaškega in Goriškega ter slovenske rojake iz Furlanije-Juljske krajine in Koroške. Dobrodošli in osrčju triglavskih gora, v najlepšem domovanju "triglavskega kralja Matjaža - župnika z Dovjega, Aljaža!"

IVAN VIRNIK

Zeleni škuner precizira svoje ugotovitve o zdravju morja v FJK

Ob tržaški obali je morje precej manj čisto kot drugod v deželi

»Izvidi Zelenega škunerja kažejo, da je morje pred Lignanom in še zlasti pred Gradežem dokaj čisto. Vse, kar so časopisi drugačnega pisali, je plod grobega nespornosti.« Tako je povedal deželni načelnik Zveze za okolje Lino Santoro na tiskovni konferenci, ki so jo predstavniki Zelenega škunerja priredili včeraj popoldne na tržaškem županstvu ob koncu dvomesečne plovbe vzdolž italijanskih obal, na katero so se letos že četrty zapored podali z namenom, da bi ugotovili, kakšno je zdravje italijanskih morij.

Ob pojasnilu Santora si je marsikateri udeleženec včerajšnje tiskovne konference globoko oddahnil, saj so vesti, po katerih naj bi Zeleni škuner ugotovil hudo onesnaženost voda pred obema največjima kopališčema Furlanije-Julijske krajine, vzbudile ostre reakcije in mestoma naravnost žolčne

polemične izpade. Tiste vesti so med drugim bile v kričeem nasprotju z izsledki raziskav, ki jih po nalogu deželne uprave vodi Inštitut za higieno Univerze v Gradcu. Toda iz kakšnega nespornosti so se tiste vesti poridile? Santoro je dejal, da na tiskovni konferenci, na kateri je nastal nespornost, še niso imeli podatkov o stanju morja v naši deželi, zaradi česar jih tudi nihče ni mogel posredovati. Zelo verjetno pa je kdo zamenjal kraj Madonna dell'Angelo, o katerem je bil tedaj dejansko govor, in sicer na dokaj negativen način, z Barbano pri Gradežu, ki tudi nosi Marijino ime.

Mimo tega naj povemo, da so analize Zelenega škunerja tudi v naši deželi pokazale, da so izlivi rek na splošno dokaj onesnaženi. Vode ob izlivu Tilmenta so tako kemijsko kot bakteriološko oporečne. Ob izlivu Soče so na-

šli salmonele, ob izlivu Timave lug, najbolj onesnažen pa je izliv reke Aussa Corno.

Tudi ob kopališčih so vode na splošno precej onesnažene. Z bakteriološkega vidika naj bi presegle po zakonu določeno mejo onesnaženosti vode pri Lignanu Pineti, v manjši meri pri Sesljanu in Grljanu, v večji pa še pred Nabrežino, Barkovljami, pred kopališčema Ausonia in Lanterna in pred Tankimrtom in Lazaretom. Pri Sesljanu so ugotovili tudi manjšo prisotnost salmonel. Po teh podatkih naj bi torej bilo bolj ali manj oporečno praktično vse morje vzdolž tržaške obale.

Te podatke je na tiskovni konferenci posredovala odgovorna za tisk pri Zelenem škunerju Simonetta Tunesi, medtem ko je tržaški morski biolog Giorgio Honsell govoril o analizah fitoplanktona in alg, ki jih je Zeleni škuner opravil ob obalah srednjega in severnega Jadrana. Honsell je dejal, da niso nikjer našli strupenih alg, katerih prisotnost so ugotovile nekatere druge raziskave v Abrucih in Emiliji-Romagni. Poudaril pa je potrebo, da bi podrobneje preučili pojav izrednega morskega cvetenja in sluzi, ki ob njem nastaja, saj so v njej že našli razne bakterije, med temi tudi takšne, ki so škodljive za zdravje ljudi.

Na tiskovni konferenci je bil tudi govor o neuspelem poskusu Zelenega škunerja, da bi pregledoval vode vzdolž istrskih obal v SR Sloveniji in SR Hrvaški. Tunesijeva je prebrala pismo generalnega konzula SFRJ Jugoslavije v Trstu Livia Jakomina, ki pojasnjuje, da osrednje jugoslovanske oblasti niso dale Zelenemu škunerju dovoljenja za analizo morskih voda, ker je bila za študij in zaščito Jadrana ustanovljena posebna italijansko-jugoslovanska mešana komisija, ki lahko posreduje vse potrebne podatke. Tunesijeva je dejala, da bo Zeleni škuner brez nadaljnega zaprosila za te podatke. Tako ona kot deželni načelnik Zveze za okolje Santoro pa sta podčrtala, da podaljšanje poti Zelenega škunerja v Istro le ni bilo zamen, saj so na krajevni oziroma republiški ravni doživeli zelo dober sprejem in navezali vrsto stikov s predstavniki oblasti ter z znanstveniki in naravovarstveniki. Oba sta izrazila tudi upanje, da bo Zeleni škuner vsaj prihodnje leto lahko opravil svoje poslanstvo tudi vzdolž jugoslovanskih obal, saj je v načrtih, da bo s prihodnjim letom obplul vse Sredozemsko morje.

Predstavniki Zelenega škunerja, ki ga ob Zvezi za okolje finančno omogočata še tednik L'Espresso in družba Bonifica skupine IRI-Italstat, so ob koncu tiskovne konference izročili steklenico s tržaško (onesnaženo) morskovo vodo tržaškemu županu Francu Richettiju, da bi tako simbolično ponovno opozorili predstavnike oblasti na potrebo po večji skrbi za morskoko okolje. Richetti je »darilo« sprejel in poudaril pozitivni pomen, ki ga imajo takšni izzivi in sploh celotna akcija Zelenega škunerja. Dejaj pa je, da so na te izzive dolžne konkretno odgovoriti javne ustanove in uprave, in prav to skuša storiti tudi tržaška občina.

Sedež ima v hotelu Val Resia

Na Ravanci se je včeraj začel 9. mladinski raziskovalni tabor

V Reziji se je včeraj začel letošnji 9. mladinski raziskovalni tabor. Na njem sodeluje 42 udeležencev in 17 mentorjev, ki so na kraj raziskovanja prispeli z javnimi prevoznimi sredstvi (z vlakom do Resiutte, nato pa z avtobusom ali pa kar z avtostopom do Ravance) pa tudi z osebnimi vozili.

Otvoritev mladinskega raziskovalnega tabora je bila v jutranjih urah v »štabu« tabora, ki je v hotelu Val Resia na Ravanci, takoj nato pa je bil sestanek delovnih skupin. Popoldne so si udeleženci ogledali kraje, kjer bo potekalo raziskovanje, zvečer pa so imeli srečanje z domačini. Na njem so sodelovali

pesnica Silvana Paletti, kulturni delavec Luigi Paletti in drugi. Za danes je že predvideno delo na terenu, ki bo potekalo v okviru posameznih skupin: arheološke, etnološke, jezikoslovne, geografske, naravoslovne, sociološke, zgodovinske in računalniške.

Mladinski raziskovalni tabor Rezija 89 bo trajal do sobote, 2. septembra, in je - po Benečiji 83 in Kanalski dolini 86 - tretji raziskovalni tabor v videmski pokrajini. Kot nam je včeraj povedal vodja tabora Milan Pahor, se začnjenja letošnji MRT z najboljšimi obeti, saj so pogoji za delo razmeroma dobri.

Vprašanje sindikata CGIL

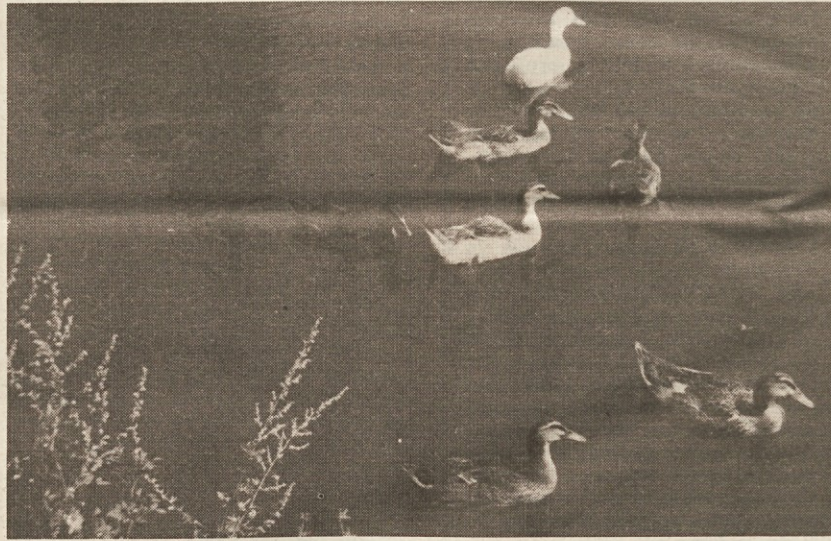
Zakaj so prekinili preurejanje bivše miljske klinike INAM?

Sindikat CGIL za Milje je ponovno zavzel javno stališče v zvezi z ustanovitvijo zdravstvenega okraja. V tiskovni noti se je tokrat konkretno ustavil pri problemu preureditve bivše klinike INAM, v kateri naj bi začele delovati nove teritorialne službe. CGIL opozarja, da stavbo že dolgo časa preurejajo, ne da bi bilo delom videti konca. Razlogi, zakaj se tako počasi vlečejo, niso znani, k temu pa se je sedaj pridružila še neznanka, zakaj so jih prekinili. Vprašanje ni postransko, saj mora prebivalstvo prenašati veliko težav, ker je začasni sedež povsem neustrezen.

Miljski CGIL zato javno zahteva od upraviteljev Krajevne zdravstvene enote in še posebno od njenega predsednika, Miljčana Rossinija, naj pojasni, kdaj bodo dela končana in ali je predvidena tudi odprava arhitektonskih pregrad. Ureditve novih prostorov je odločilen korak k odprtju zdravstvenega okraja in uskladiitvi zdravstvenih ter socialnih služb na teritoriju, opozarja miljski sindikat.

Po prvih občinskih ukrepih za sanacijo

Račke so se vrnile v mlako

Kot smo že poročali, je tržaška občinska uprava te dni končno začela sanacijo kontovelske mlake, kjer je pred kratkim zaradi onesnaženosti vode prišlo do morije rib. Občinski uslužbenci in odgovorni za civilno zaščito so v petek zllili v mlako osem večjih cistern čistote vode, skupina prostovoljcev Nord-Est pa bo v bližnji prihodnosti s pomočjo topaljšev in speleologov alpinističnega kluba CAI podrobno pregledala dno mlake, v katero so se medtem vrnile račke. To je morda znak, da se kontovelska mlaka počasi vrača k življenju. (Foto Magajna)

Okrogla miza v centru Millo v Miljah

Za Jadransko morje naj bi bila prognoza pridržana

»Jadran: pridržana prognoza« je bil naslov okrogle mize, ki je bila na sporedu v soboto v novem socialnem centru Gastone Millo v Miljah. Priredila sta jo krožka Verde-Azzurro iz Trsta in Arcobaleno iz Milj, uokvirjala pa se je v niz prireditvev, ki so se zvrstile ob prihodu Zelenega škunerja pod pokroviteljstvom občin Devin-Nabrežina, Trst in Milje.

Za okroglo mizo so razpravljali vsedržavni koordinator projekta Zeleni škuner Mario Di Carlo, raziskovalec Oddelka za biologijo Univerze v Trstu Giorgio Honsell, raziskovalka Laboratorija za morskoko biologijo Marina Cabrini ter vodja projekta Daphne Dezele Emilije-Romagne Attilio Rinaldi. Vabljenata sta bila tudi pretor Vincenzo Abrami in raziskovalka Morske biološke postaje iz Pirana Alenka Malej, a se vabilu nista mogla odzvati. V zameno pa so v splošno razpravo posegli številni drugi udeleženci večera, med njimi tudi koprski naravovarstvenik Olenik.

V središču razprave je seveda bilo izredno morskoko cvetenje, ki je letos že drugič prizadelo srednji in severni Jadran. Kot so povedali uvodni poročevalci, gre za pojav, ki brez dvoma odraža onesnaženost voda, toda ugotovljeno je tudi, da ga pospešujejo razni vremenski oziroma klimatski dejavniki, med temi po vsem sodeč tudi učinek tim. tople grede na planeratski ravni. Nekateri razpravljalci, še zlasti Di Carlo, so izrazili prepričanje, da se bo morskoko cvetenje prihodnje leto ponovilo, drugi pa so bili glede takšnih napovedi bolj zadržani. Vsi pa so se strinjali, da je treba celoten pojav še vsestransko znanstveno poglobiti, kar bi edino tudi omogočilo smotno ukrepanje v prid zdravja našega morja.

Na sliki (foto Magajna) z leve proti desni Honsell, Di Carlo, Cabrini in Rinaldi.

V lekarnah sicer ne poznajo sezonskih razprodaj vendar imajo tudi v poletnem času precej dela

Večkrat smo ob tem času pisali o raznih razprodajah, vendar pri tem nismo še nikoli omenili lekarn, saj tudi še nismo zasledili napisov »saldi« v njihovih izložbah.

Lekarne so, kot pač vsi vemo, problem zase. Tu so cene stalne; nikoli ni popustov (na zdravila seveda) in vsi proizvodi imajo določeno dobo trajanja. Rok trajanja je v glavnem vedno zapisan na posameznem proizvodu in kadar zapade, ga lekarna ne sme več dajati v prodajo.

Pa nas je vseeno zanimalo, kako gre prodaja v teh mesecih, ko je v mestu manj ljudi, ko so mnogi na počitnicah in ko potekajo v skoraj vseh ostalih trgovinah razne razprodaje.

»Kot vse trgovine, imamo tudi mi pravico, da za nekaj časa zapremo lekarno,« nam je povedal prijazni lekarnar v središču mesta. »Mi smo svojo zaporo že izkoristili in smo od srede dalje na delu. Klientov nam ne manjka. Ker so nekatere druge lekarne zaprte, jih imamo sedaj morda še več kot sicer.«

Kaj pa sedaj ljudje največ kupujejo, smo ga vprašali.

»Če izvzamemo zdravila, ki jih morajo mnogi redno jemati ter jih pri nas dobijo le na recepte, so v tem času prodali še največ zaščitnih krem za sončenje, mazil proti opeklinam, proti pikom komarjev, proti raznim alergijam in izpuščajem.«

»Ne vem, kako je v drugih lekarnah, toda pri nas smo v zadnjem času prodali veliko aspirina in zdravil proti

angini,« nam je povedal drugi lekarnar. »Vse kaže, da je muhasto vreme pripravilo ugoden teren za razvoj raznih prehladov in drugih podobnih obolenj, ki so sicer bolj pogosta v zimskem času. Klienti pravijo, da so se prehladili na morju, ali pa sta se jim influenza in prehlad razvila potem ko so se vrnili s počitnic. Nekateri so nas celo v strahu spraševali, če niso ta obolenja morda posledica alg v morju. Pomirili smo jih in jim dali to, kar se pač za prehlad in podobna obolenja ponavadi vedno jemlje.«

»Pri nas je bilo veliko povpraševanja za razna olja in kreme za sončenje oziroma za zaščito kože, so nam povedali v drugi lekarni. »Mislimo, da smo jih letos prodali več kot sicer. Ljudje so bili zelo pozorni, da jim damo tak proizvod, ki dobro zaščiti kožo ter so bili še posebno natančni, kadar so bila ta sredstva namenjena otrokom.«

»Pri nas se je to poletje zglasilo veliko ljudi, ki so tožili zaradi raznih alergij in tudi zaradi raznih pikov čebel, os in drugih žuželk. Če so bili primeri težji, smo jih napotili k zdravniku, sicer pa smo jim predpisali za ta obolenja običajna zdravila.«

Precej klientov so imele mestne dežurne lekarne v nočnih urah. Ljudje so prihajali po razna zdravila za navadne glavobole, zobobole, po zdravila proti prehladam, neandnim visokim temperaturam; nekaj pa je bilo tudi primerov, ko so se klienti oglasili, ker jih je ugriznil pes ali opraskala mačka. »V

(Foto Križmančič)

nočnih urah prihajajo pač najrazličnejši ljudje. Mi skušamo pomagati, vendar moramo biti včasih tudi močno previdni. Saj veste, kako je. Niti v našem mestu ne manjka narkomanov in

alkoholikov, ki imajo ponavadi prav v nočnih urah največje težave.«

V tržaških lekarnah je torej tudi v poletnem času kar dovolj dela.

(N. L.)

Obvestilo Občine Dolina

Uprava Občine Dolina vabi vaščane Mačkolj, Prebenega in Križpota, naj zaradi nezadostne razpoložljivosti vode v občinskem vodovodnem omrežju omejijo njeno porabo vse dotlej dokler se položaj ne bo normaliziral.

Več pomorskih povezav Trsta z bližnjimi pristanišči

V letošnjem poletju lahko Tržačani in turisti, ki obiskujejo naše kraje, v večji meri kot v prejšnjih letih uporabljajo razne ladijske zveze, ki povezujejo Trst z drugimi pristanišči ob severnem Jadranu. Spričo večjega povpraševanja po pomorskih zvezah, ki mu gotovo botruje tudi prometna gneča na cestah, so se namreč na tem področju letos ob starih pojavile tudi nekatere nove ponudbe.

Med novostmi je pred nekaj meseci splanljena motorna ladja Palladio plovne družbe Adriatica, ki kroži med Trstom, Benetkami, Zadrom, Splitom in Ancono. Stara ladja Dionea iste plovne družbe kot običajno povezuje Trst z Gradežem in z istrskimi pristanišči vse do Pulja.

Novost pa je hidrogliser »Freccia del Giglio«, ki pluje med Sesljanom, Grljanom, Trstom in Porečem, medtem ko stara ladja Miramar tako kot že prejšnja leta še naprej povezuje Trst z Barkovljami in z Grljanom.

V pričakovanju ureditve obmorskega odlagališča pri Barkovljah

Tovornjaki bodo še dalje odvažali gradbeni material v kriške »jave«

V Križu, na ozemlju devinsko-nabrežinske občine, bodo v kratkem spet usposobili novo veliko odlagališče za gradbene odpadke. Za novo odlagališče so tudi tokrat izbrali zapuščeni kamnolom za nekdanjo gostilno "Pri Nacjotu" v bližini stare velike "jave", ki so jo pravkar napolnili z več tisoč kubičnimi metri gradbenega materiala. To bo že tretji večji kamnolom med Križem in Nabrežino, ki bo v nekaj tednih praktično izginil pod težo odpadkov. Nekateri so mnenja, da gre za zgodovinsko škodo, saj so kamnolomi odraz kulture in dela kriškega in nabrežinskega človeka, drugi pa niso tega mnenja in pravijo, da je zapuščeni kamnolomov na tem območju že itak preveč in da je treba zato na nek način nujno sanirati ta teritorij. Kvečjemu, pravijo, bi lahko pristojne uprave uredile in ohranile le nekaj najbolj značilnih kamnolomov.

Prvo odlagališče v zapuščenem kamnolomu na zahodnem Krasu so pred več kot enim letom uredili ob pokrajinski cesti med Križem in Nabrežino. Med polnjenjem kamnoloma pa je prišlo do ostrih polemik med tržaško občinsko upravo, ki je upravljala odlagališče, in naravovarstveno organizacijo WWF, ki je očitala upraviteljem, da so površno nadzorovali odlaganje odpadkov. Govorilo pa se je tudi o precej hudih finančnih nepravilnostih pri upravljanju odlagališča, tako da bo afera sedaj romala na sodišče, in to zaradi sodne prijave naravovarstvenikov. Zaradi teh polemik je Občina Trst pri polnjenju drugega kamnoloma precej zaostрила nadzorstvo, tako da so lahko tovarnjaki odlagali izključno gradbeni material.

Pokriti kamnolom za nekdanjo gostilno "Pri Nacjotu" je sedaj precej velika ravna površina na območju, ki je v skladu z devinsko-nabrežinskim urbanističnim planom formalno gradbeno področje. Za morebitne stanovanjske gradnje pa so nujno potrebni precej strogi geološki izvidi, ki jih — kot smo lahko izvedeli — Občina do sedaj, ni načrtovala. Če se bo seveda postavilo to vprašanje, pa jih v prihodnje ne gre izključiti.

Devinsko-nabrežinska uprava je upravljanje odlagališč, ki so zasebna last, dala v koncesijo Občini Trst, ki je komaj sredi letošnjega maja poverila družbi Bonifica (grupa IRI-Italstat) nalogo, da izdela načrt o dokončni ureditvi obmorskega odlagališča pri Barkovljah, ki predstavlja edino konkretno možnost za trajno rešitev tega vprašanja. Vse druge rešitve bi bile začasne in z ekološkega vidika tudi precej sporne. Tržaški občinski upravitelji so bili v preteklosti večkrat tarča očitkov in tudi ostrih kritik gospodarskih organizacij, gradbenih podjetij in posebno avtoprevoznikov, ki nekaj časa celo niso imeli kam voziti gradbenih odpadkov.

Počasnem zaprtju barkovljanskega odlagališča so gradbene odpadke najprej odlagali v industrijski coni (Ul. Errera), nato pa v Ospu v miljski občini. Sedaj so na vrsti kriški kamnolomi.

Povratek s počitnic

Na naših cestah še vedno gost avtomobilski promet

Po rekordnem številu avtomobilov, ki je pretekli konec tedna šlo mimo naših krajev, bi človek domneval, da se je povratek turistov v glavnem končal. To bo res držalo, vendar le delno, kajti tudi v nedeljo, kot je razvidno s posnetka našega fotografa D. Križmančiča, in včeraj je bil promet še vedno zelo gost. Včeraj je bila dolga kolona na cesti, ki pelje od mejnega prehoda pri Pesku proti Trbiški cesti. Vrsta vozil se je vlekla od mejnega prehoda vse do križišča pri Ključu.

Drugi mejni prehodi so bili veliko bolj prehodni. Pri Škofijah je popoldne trajalo čakanje le kake pol ure, isto tudi na mejnem prehodu pri Fer-

Na zgornji sliki (foto Križmančič) vidimo kamnolom pri bivši gostilni "Pri Nacjotu" preden so ga napolnili z gradbenimi odpadki. Na spodnji sliki (foto Magajna) pa je velika površina, na kateri je bil nekoč kamnolom

CGIL o perečih problemih prometa in javnih prevozov

Pokrajinsko tajništvo uslužbencev v javnih prevozih CGIL se je na svoji zadnji seji ukvarjalo z aktualnimi vprašanji javnih prevozov in naraščajočega prometa v mestnem središču. Sindikalisti so s posebno pozornostjo obravnavali problematiko parkirišč in prometa, pri čemer so pohvalili nekatere nedavne pobude pristojnih občinskih upraviteljev, posebno glede zapore dela mestnega središča, izrazili pa so precejšnjo zaskrbljenost nad koristnostjo oziroma umestnostjo nekaterih načrtovanih velikih parkirišč. Ni namreč gotovo, ali bodo ti faraonski načrti (očitno so imeli v mislih silos) prispevali k reševanju vprašanja parkirišč, podčrtujejo predstavniki CGIL, po mnenju katerih je treba stremeti po ureditvi manjših, a učinkovitejših struktur.

Sindikalisti se se poglobljeno ukvarjali tudi z načrtom za korenito preosnovanje javnih prevozov na Tržaškem, ki ga je svojčas odobrilo medobčinsko podjetje za prevoze ACT. Ta projekt pa je iz političnih razlogov ostal doslej le na papirju, ker glede tega še ni prišlo do sporazuma med upravnim odborom ACT in tržaško občinsko upravo. Upravnemu odboru ACT predseduje trenutno demokratjan Paolo De Gavardo, spričo sporazuma v okviru petstrankarske koalicije, ki so ga podpisali pred izvolitvijo občinskega in pokrajinskega odbora, pa naj bi na njegovo mesto sedaj izvolili socialisti. Tudi to imenovanje pa je vezano na odnose med demokratijani in socialisti, ki tudi zaradi deželne krize v tem trenutku niso najbolj rožnati.

Na Repentabru je že vse pripravljeno

Jutri zvečer se začne letošnja Kraška ohcet

Na Repentabru je že vse pripravljeno, da se bo jutri zvečer ob 21. uri z lepljenko Vrtljak začela letošnja 14. Kraška ohcet. Dekleta so že izdelala papirnato cvetje, ki bo v nedeljo krasilo poročne slavoloke, le-te pa so vprejšnjih dneh postavili vaški možje. Gospodinje pridno izbirajo primernejše recepte za slaščice, ki jih bodo na

Furlan. Ob 23. uri se jim bosta pridružila tudi letošnja »kraška« zaročenca. Naslednji večer bo ob 20. uri predstavitev narodne noše v Kraški hiši, ob 22. uri pa bo letošnji ženin Davorin zapel podoknico svoji izvoljenki ob spremljavi dolinskega pevskega zbora Valentin Vodnik.

V soboto bodo balarji naložili nevestino doto na voz in jo prepeljali s Cola v Repen. V nedeljo pa bo prireditev sklenil običajni sprevod noš iz Repna preko Cola na grič Tabor. Tu si bosta zaročenca izmenjala poročna prstana. Povorka bo nato krenila preko Poklona spet v Repen, kjer bo predaja neveste in poročna svatba.

L. G.

Petletno delovanje deželnega rotacijskega sklada za kmetijstvo

Rotacijski sklad za kmetijstvo deluje že peto leto. V tem času je sklad dosegel, da je deželni odbor odobril 650 posojil kmetovalcem. Poleg tega je deželna uprava v tem obdobju anticipirala konvencioniranim bankam 45 milijard lir za dodelitev prispevkov. V vsakem izmed zadnjih 5 let so kmetijski podjetniki vrnili po 5 milijard lir za posojila, ki so jih prejeli preko sklada. Na ta posojila so plačevali sorazmerno nizke obresti, od 5- do 7-odstotne.

Kot piše v sporočilu za tisk, deželna uprava preko tega finančnega sredstva opravlja zelo različne posege. Nudi npr. tako imenovana dopolnilna posojila za potresno območje v Furlaniji. Poleg tega je pri rotacijskem skladu za kmetijstvo mogoče najeti posojila za razširitev družinskih podjetij neposrednih obdelovalcev, pa tudi za nakup zalog. Predvidena so nadalje posebna posojila za razne nujnostne primere, kot so razne epidemije in druge naravne ujme. Posojila trajajo največ 10 let.

Povozil je pešca in nato zbežal

Na katinarski bolnišnici so v nedeljo malo pred polnočjo sprejeli 26-letnega Giannija Bozza, ki je po rodu iz Portogruara, a živi v kraju Concordia Saggittaria blizu Benetk.

Reševalci Rdečega križa so ga po anonimnem klicu pobrali na cesti za Žavljem, kjer ga je povozil avtomobilist, ki je nato zbežal. Zdravniki v katinarski bolnišnici so ugotovili, da se je v nesreči Bozzo močno udaril po obrazu, bradi in nogi ter da si je prebil zgornjo ustnico. Napovedali so mu, da bo ozdravel v mesecu dni in ga zadržali na časasnem opazovanju. Izvide nesreče so opravili miljski karabinjerji.

Kljub prizadevanju nam včeraj ni uspelo izvedeti, če so morebiti izsledili voznika fiata uno, ki je Bozza povozil in zbežal.

■ Na miljskem pokopališču bo danes ob 18. uri spominska svečanost ob prvi obletnici smrti dolgoletnega miljskega župana Gastoneja Milla. Obreda se bo udeležil tajnik tržaške federacije KPI Nico Costa.

Oddaja o fojbah na Radiu Opčine

Preteklo sredo zvečer je bila na Radiu Opčine oddaja o vprašanju fojb in o polaganju venca na bazoviško fojbo s strani delegacije KPI. Tržaško federacijo komunistične federacije je zastopal prof. Stelio Spadaro. Javna razprava na Radiu Opčine se bo nadaljevala jutri zvečer, v sredo, 23. avgusta, ob 20.30. Vodstvo openskega radia obvešča, da poslušalci lahko sodelujejo v oddaji tako da kličejo telefonski številki 212658 ali 213292.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi oče, ded in tast

Zorko Berdon

Pogreb bo jutri, 23. t. m., ob 9.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalujoci žena, otroci z družinami ter drugo sorodstvo.

Trst, 22. avgusta 1989

(Pogrebno podjetje Zimolo)

22. 8. 1983

22. 8. 1989

6 let je minilo, odkar me je zapustil moj dragi

Gero Martinis

Z ljubeznijo se ga spominja

žena Marica

Policija ga je prijavila sodišču

Stare ženice je okradel z izmišljotinami o sinu

Leteči oddelek tržaške kvesture je prijavil sodišču zaradi goljufije 23-letnega Morena Saiza, ki stanuje v Stari istrski ulici 29. Fantu je že nešteto uspešno spraviti na led priletne (in dobroverne) ženice. Potem ko so mu odprle vrata svojega stanovanja, se jim je predstavil kot sosed, ki ima bolnega sina (v resnici ni res ne prvo ne drugo), a trenutno nima denarja, da bi mu kupil zdravila. Z obljubo, da jim bo vsoto vrnil, čim prejme plačo, si je tako »izposodil« po 50 ali 100 tisoč lir.

Na kvesturi so zbrali že nešteto podobnih prijav na njegov račun. Zadnji sta se na policiji javili upokojenki, ki stanujeta v Ul. Ghirlandaio in Ul. Molino a Vento. Zakaj si je mladenič na tak način »služil« denar, čeprav ni siromak, ni znano. Neznanko lahko pojasni podatek, ki so ga dali na kvesturi, da se zdravi v centru za umsko zdravje.

Zgorela so tri zapuščena poslopja

Požar v Starem mestu

V Starem mestu so ognjeni zublji dokončali delo, ki ga je že začel zob časa, in povsem uničili tri zapuščena hišna poslopja. Požar je nastal v zgradbi v Ul. Beccherie in se nato razširil na bližnji porušeni hiši med ulicama Capitelli in Fico. Eno od zgradb so v okviru načrta za sanacijo tega predela Starega mesta že začeli obnavljati, tako da so plameni povzročili nekaj škode na prepletkanih zidovih in lesenem odru.

Kljub temu da materialna škoda ni velika, pa je v nedeljo zgodaj popoldne, ko je požar nastal, vladalo precej panike, saj je grozilo, da se ogenj razširili tudi na bližnja poslopja, kjer živijo ljudje. Kar osemnajst gasilcev si je več ur intenzivno prizadevalo, da je z vodo in drugimi sredstvi pogasilo zublje.

Formalno so hiše res bile prazne, toda kaže, da je v njih vseeno kdo bival. Ko se je na eni zgradbi sesula streha, so ruje in kuhinjske potrebščine izdajale, da je hiša, pa čeprav zapuščena, še vedno služila svojemu namenu. To osrčje Starega mesta bodo v prihodnjih letih popolnoma obnovili, podobno kot so storili v predelu ob Ulici Donota. Za načrt je predvidenih 13,5 milijard lir.

Prva in dobro obiskana je bila preteklo nedeljo

V Bazovici si so vaše organizacije omislile kar dve zaporedni šagri

Med številnimi prireditvami, ki potekajo pri nas tudi to poletje, naj tokrat spregovorimo o šagri, ki jo je Bazovski dom priredil v nedeljo na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici.

»Pravzaprav gre za praznik, ki so ga skupno pripravile vse vaše organizacije z namenom, da zberemo dovolj denarnih sredstev, s katerimi bi omogočili, da bi v novi delovni sezoni steklo življenje v našem domu, ki ga v prvi vrsti namenjamo našim mladim z željo, da bi se v njem dobro počutili in tu organizirali razne družabne in tudi kulturne prireditve,« nam je povedal Boris Grgič, ki smo ga našli, ko je pridno točil vino in druge pijače številnim gostom.

»Res smo z obiskom zadovoljni,« nam je potrdila tudi Dora Križmančič, močno zaposlena pri stojnici, kjer so kot na tekočem traku prodajali čevapčiče, raznjiče, razne klobase, pa pečen krompirček in še marsikaj. »Vse je našim gostom všeč, še najraje segajo po pečenih piščancih, ker so porcije velike, pa tudi sicer so jim jedi, ki jim jih ponujamo, všeč.«

Z delovno silo organizatorji niso imeli nobenega problema. Številni člani domačih društev so se prostovoljno prijavili in tako je kar mrgolelo ljudi, ki so pomagali peči, streči, točiti pijače ter voditi blagajne.

Praznik bodo v Bazovici ponovili tudi to nedeljo. »Začeli ga bomo z ex tempore za otroke. Upamo, da se bo prijavilo veliko otrok, tako da bo naša pobuda uspela,« je dejal Grgič.

Gostje so se na velikem vrtu dobro počutili. V primerjavi z mestno vročino je bilo tu kar prijetno hladno. Za zabavo in ples je poskrbel ansambel Big Bolero Band.

»To je skupina mladih glasbenikov iz Nove Gorice, ki so pri nas že večkrat nastopili in smo z njimi kar zadovoljni.«

Pa se vam zdi prav, da naša društva in organizacije prirejajo toliko šager in domačih praznikov?

»Mislimo, da so takšne prireditve koristne. Če jih lahko združimo tudi s

kulturnim programom, so seveda še bolj bogate. Predvsem pa je namen takšnih praznikov, da zberemo nekaj denarnih sredstev, s katerimi lahko potem v delovni sezoni lažje organiziramo razne kulturne in športne prireditve,« sta oba poudarila.

Lepo je bilo tako v nedeljo na vrtu Gospodarske zadruge. Bazovci se nadejajo, da bo tako tudi prihodnjo nedeljo. (N. L.)

Na sliki (foto Križmančič) pogled na številne udeležence bazoviške šagre na vrtu Gospodarske zadruge

včeraj - danes

Danes, TOREK, 22. avgusta 1989
OSTRIVOJ

Sonce vzide ob 6.14 in zatone ob 20.02 - Dolžina dneva 13.48 - Luna vzide ob 22.17 in zatone ob 13.01.

Jutri, SREDA, 22. avgusta 1989
ROZA

PLIMOVANJE DANES: ob 1.04 najvišje 18 cm, ob 6.47 najnižje -30 cm, ob 13.25 najvišje 43 cm, ob 20.16 najnižje -29 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 27,8 stopinj, zračni tlak 1017,5 mb ustaljen, veter 8 kilometrov na uro zahodnik, vlaga 66-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Matteo Suman, Lorenzo Lucchesi, Martina Tiepolo, Giovanna Pozzato.

UMRLI SO: 55-letna Margherita Treves por. Felici, 74-letni Aldo Ciriello, 82-letni Carlo Lenardon, 82-letna Saffo Dorina Colussa, 88-letna Antonia Masutti, 72-letna Vida Pecorella por. Dandolo, 92-letna Aurelia Tomazin vd. Piani, 72-letni Ettore Turini, 66-letna Lucia Del Fabbro por. Linari, 64-letna Elvira Morgan por. Morgan, 80-letni Romano Marchi, 86-letni Enrico Brazatto, 49-letna Clara Persi por. Batagelj, 89-letni Giovanni Granieri, 75-letni Edoardo Bolzan.

DNEVNA IN NOČNA

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 21.,

do sobote, 26. avgusta 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za nujne primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za nujne primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za nujne primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

Bazovski dom prireja 26. in 27. t. m. VAŠKO ŠAGRO na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici. Delovali bodo dobro založeni kioski, za zabavo bo poskrbel ansambel Big Bolero Band.

Župnijska skupnost iz Mačkolj vabi na PRAZNOVANJE svojega župnijskega zavetnika SV. JERNEJA. V nedeljo, 27. t. m. bo ob 10.30 slovesna maša s petjem. Popoldne ob 17. uri pa bo maša na prostem (na prostoru praznika češeni). Maševal in govoril bo g. Andrej Vouk, župnik iz Kubeda. Tradicionalen blagoslov vozil bo opravil misijonar g. Ivo Miklavc iz Ankarana. Sledilo bo bratsko srečanje. Igral bo narodnozabavni ansambel trio Stefano iz Postojne. V primeru slabega vremena bo isti program v domači cerkvi in bližnji srenjski hiši.

šolske vesti

Sindikata slovenske šole posluje s sledečim urnikom: vsak torek in četrtek od 11. do 12. ure ter vsako sredo od 16. do 17. ure.

gledališča

MIRAMARSKO PARK - LUČI IN ZVOKI
Nocoj ob 21.00 predstava v angleščini in ob 22.15 predstava v italijanski.

GRAD SV. JUSTA

V petek, 25. t. m., ob 21.00 bo nastopil na Gradu sv. Justa MANHATTAN BALLET iz New Yorka. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasaži Protti.

kino

ARISTON - 21.00 Bird, r. Clint Eastwood.

EXCELSIOR - 18.30, 22.15 Chi ha incassato Roger Rabbit.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.15, 21.45 La sarta - Dress Maker, r. Jim O'Brien.

LJUDSKI VRT - 21.00 Il mio amico Mac. NAZIONALE I - 16.30 Umida e bionda, porn., □□

NAZIONALE II - 17.00, 22.15 Lo strano caso del dott. Frankenstein.

NAZIONALE III - 17.00, 22.10 I morti viventi sono tra noi, □

NAZIONALE IV - 17.00, 22.10 L'ultima Salomé, r. Ken Russell, i. Glenda Jackson, □□

GRATTACIELO - 18.30, 22.15 Un pesce di nome Wanda, r. Charles Crichton, i. John Cleese, Jamie Lee Curtis.

MIGNON - Danes zaprto.

EDEN - 16.00, 22.00 Il sapore del piacere, porn., □□

VITTORIO VENETO - Zaprto do septembra zaradi popravil.

CAPITOL - 16.00, 22.00 Le relazioni pericolose, i. Glen Close, John Malkovich, □

LUMIERE FICE - Zaprto.

ALCIONE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 American super-girl, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razstave

Na Gradu sv. Justa je na ogled razstava slikarja WILLIEMA KLEINA. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 20. ure.

Na sedežu Letovišarske ustanove v Sesljanu bo do 26. t. m. na ogled skupinska razstava MATERIA E LUCE NELLA BAIA. Sodelujejo umetniki: Silvano Clavara, Bogomila Doljak, Claudia Raza, Graziano Romio, Adriana Scarizza in Fulvio Sisto. Urnik: 9.00-12.00, 16.00-18.00, ob nedeljah zaprto.

Na sedežu Letovišarske ustanove v Miljah bo do 26. t. m. na ogled razstava slikarja Giovannija DUIZA. Urnik: 9.00-13.00, 16.00-19.00. Zaprto ob nedeljah.

V umetniški galeriji S. Michele - Ul. S. Michele 8 - bo do 26. t. m. odprta razstava sovjetske slikarke TATJANE MOROZOVE.

V palači Costanzi bo do 5. septembra na ogled razstava štirih avstrijskih umetnikov pod naslovom »IV Dimensione«.

mali oglasi

IŠČEM knjige za 2. razred učiteljskega. Tel. na št. 382022 v večernih urah.

IŠČEM izkušenega električarja. Tel. 229100.

GOSTILNA NA KRASU išče natakario. Tel. 229168 vsak dan, razen ob torkih in sredo.

STAREJŠA UPOKOJENKA, Slovenka, išče žensko za pomoč v gospodinjstvu in družbo. Tel. 828603.

ITALIJANSKO podjetje nujno išče v Sloveniji dinamično osebo z dobrim poznavanjem madžarskega tržišča in jezika za dolgotrajno poslovanje. Tel. na št. (040) 573121 od 8. do 10. ure.

V DOLINI št. 363 pri Križcu prodaja Čelo domače slive.

PRODAM tritonsko diatonično harmoniko Železnik. Tel. 200173.

PRODAM bele škornje za motokros, skoraj nove, po ugodni ceni. Tel. 212730.

PRODAM moško narodno nošo, kroj št. 50. Tel. ob uri kosila ali večerje na št. 53160.

PRODAM avto dyane DY 6, letnik 1984, 50.000 prevoženih km, v dobrem stanju in vespo 75 125, letnik 1985, 10.000 prevoženih km, v dobrem stanju, po ugodni ceni. Za informacije vprašati po Danijelu na št. (0481) 85344.

PRODAM opel kadett GSI 2000, letnik 1987, 50.000 km, v zelo dobrem stanju. Za informacije klicati po 19. uri na št. 228174.

FIAT panda 45, avgust 1982, prevoženih 95.000 km za 3.500.000 lir prodam. Tel. 228352.

PRODAM prikolico za frezo 1,50 m x 1,10 m, nosilnost 8 q. Tel. 228352.

PRODAM pralni stroj Rex v dobrem stanju za 50.000 lir. Tel. na št. 742363.

DOBRO ZALOGO domače svinjine in kraškega vina lastne proizvodnje dobite v osmici pri Drečetu v Vrtni ul. v Doberdobu.

menjalnica

21. 8. 1989

ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1408,000	1395.—	Japonski jen	9,846	9,40
Nemška marka	716,920	715,50	Švicarski frank	831,650	829.—
Francoski frank	212,680	210.—	Avstrijski šiling	102,850	101,30
Holandski florint	635,820	634.—	Norveška krona	196,800	194.—
Belgijski frank	34,289	34.—	Švedska krona	212,230	209.—
Funt šterling	2207,400	2180.—	Portugalski eskudo	8,592	8,10
Irski šterling	1914,800	1900.—	Španska peseta	11,486	11,20
Danska krona	184,700	182.—	Avstralski dolar	1068,950	1010.—
Grška dragma	8,331	8.—	Jugoslov. dinar	—	0,045
Kanadski dolar	1195,450	1160.—	ECU	1488,550	—

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Preteklo soboto in nedeljo

Pri Korošcih in na Proseku praznika upokojuencev CGIL

V Ljudskem domu pri Korošcih je bil v soboto in v nedeljo praznik upokojuencev združenja SPI-CGIL vzhodnega tržaškega območja. V soboto dopoldne sta bila turnirja v briškoli in v balinanju, na sporedu pa je bil tudi slikarski ex tempore z naslovom »Milje in njihovo okolje«. V popoldanskih urah so odprli tudi fotografsko razstavo Maria Magajne o povojni zgodovini sindikalnega gibanja na Tržaškem. Sobotni spored je sklenil zborovski koncert. V nedeljo je bilo nagajanje na športnih turnirjih in slikarskega ex tempore, nakar je številne udeležence praznika pozdravil deželni tajnik SPI-CGIL Giovanni Migliorini.

Praznik pri Korošcih se je zaključil z nastopom gojencev plesne šole KD France Prešeren iz Boljunca.

Upokojenci z mesta in z zahodnega Krasa pa so se v soboto zbrali v Domu pristaniških delavcev na Proseku, kjer je bil tradicionalni praznik športa. V italijanski je govoril član deželnega vodstva SPI-CGIL Renato Papais, v slovensčini pa je pozdravil predstavnik zahodnokraške sekcije upokojuencev Angel Tence.

Na sliki (foto Magajna) gojenci plesne šole KD France Prešeren iz Boljunca, ki so v soboto nastopili na prazniku pri Korošcih

Na Opčinah se je v nedeljo končal praznik Unità in Dela

V nedeljo se je na vrtu Prosvetnega doma na Opčinah končal tridnevni praznik komunističnega tiska, ki je imel v programu različne okrogle mize, razprave, kulturne prireditve in seveda tudi obilico zabave. Na našem posnetku je nedeljski nastop godbe na pihala od Korošcev. (Foto Magajna)

Za najstnice letos najboljši umetniki

Po mnenju najstnic so letos dosegli najboljši umetniški uspeh Lara Cardella s knjigo *Volevo i pantaloni*, Rocky Tognazzi za film *Piccoli equivoci* in Angelo Longoni za gledališko delo *Naja*, na tv in glasbenem prizorišču pa so najučinkovitejši Piero Chiambretti, Zuccherò in Paola Turci (na sliki).

Tem gre nagrada Teenager 1989, ki jo bodo sredi septembra podelili v Cavaleseju, ko bo na vrsti zaključno tekmovanje za najperspektivnejšo najstnico. Poleg že omenjenih so na seznamu najboljših še igralki Amanda Sandrelli, Simona Cavallari, voditeljja tv oddaj Giancarlo Magalli, Raimondo Vianello, napovedovalka Ilaria Moscato in koreograf Gino Landi. Pri anketi je sodelovalo na tisoče deklet, ki so se prijavile za tekmovanje »Teenager ragazze spettacolo«, izbire pa so jasen dokaz želje po pristno svežem in neobičajnem umetniškem izrazu, kar je sicer za mlado generacijo značilno.

Bogata in kakovostna ponudba v poletnem in zimskem času Salzburški poklon glasbeni umetnosti

Lahko bi ga označili kot mesto večne glasbe. V njem se je rodil eden največjih genijev Evrope umetnosti, ustvarjalni duh Wolfganga Amadeusa Mozarta pa še danes preveva te stoletne mestne zidove. Skoraj ga ni dneva, ko bi se v Salzburgu ne dogajalo nekaj »glasbenega«. Še posebno v toplejših mesecih, ko vreme dovoljuje tudi nastope na odprtem, se po ulicah zbirajo mladi glasbeniki, nastopajo sami, po skupinah, igrajo za mimoidoče, pa tudi - največkrat dajejo prav ta občutek - zase, zato da z nastopom pred mimoidočim občinstvom dokazujejo svoje znanje in preverjajo svoje sposobnosti.

Mesto ob reki Salzach je očaralo velikega Von Karajana. Pred nedavnim umrli dirigent je bil umetniško vezan na Salzburg predvsem zaradi priznanega velikonočnega glasbenega festivala, ki ga je sam »ustvaril« in ga iz leta v leto izpopolnjeval. Kljub vsem polemikam, ki jih je Von Karajan s svojim nekoliko svojeglavo trdovratnim pristopom do glasbenega poustvarjanja sprožil pred približno letom dni, je njegovo ime v bistvu nerazdružljivo z glasbenim pojmovanjem mesta Salzburg. Njegovo prisotnost so napovedovali še ob začetku letošnjega poletnega festivala, ko naj bi Von Karajan dirigiral Verdijev Ples v maskah.

Salzburški festival bo kmalu slavil častljivo obletnico, začeli so ga namreč prirejati leta 1920. Kljub res bogati in nadvse kakovostni glasbeni izbiri se v poletnih mesecih, nekeje od polovice julija do konca avgusta, zvrstijo tudi številne gledališke in baletne predstave. Tako se je prav v teh dneh na letošnjih salzburških prireditvah predstavila Martha Graham Dance Company iz New Yorka. V razkošnih koncertnih dvorinah se tudi letos pojavljajo velika imena, med drugim so se z opernimi recitali že predstavili pevci kot, denimo, Edita Gruberova, Jessye Norman, José Carreras, Lucia Valentini Terrani. Bogat spored ponuja tudi operno poglavje. Po otvoritvenemu Plesu v maskah, sta se zvrstili še operi La clemenza di Tito in Cenerentola, na velikošmarni predvečer je bila premiera Elektre, v teku pa so ponovitve Puccinijeve opere Tosca. Visokozvaneča so tudi imena dirigentov, med katerimi Riccardo Muti, Georges Pretre, Claudio Abbado.

Poleg Mozartovih matinej, cerkvenih koncertov in nastopov priznanih solistov so tu še večeri komorne glasbe. Med nastopajočimi zasledimo tudi Scimonejev orkester I Solisti Veneti, ki so se salzburškega festivala udeležili začetek avgusta. Morda pa so še najbolj sugestivni koncertni večeri z nastopi velikih simfoničnih orkestro. Med letošnjimi gosti izstopajo orkestri iz Prage, z Dunaja, iz Berlina, Londona in Chicaga, ne nazadnje pa mladinski Gustav Mahler Jugendorchester. O kakovosti in resnosti izvedb nas prepričajo že imena dirigentov svetovnega slovesa, kot so Vaclav Neumann, Emil Tchakarov, Georges Pretre, Claudio Abbado, James Levine, Riccardo Muti in André Previn.

Posebna pozornost gre letos grajskim koncertom, ki slavijo svojo prvo okroglo obletnico. Že deset let jih namreč

Zgodovinski plakat salzburškega festivala iz leta 1932

uspešno prirejajo sugestivni, predvsem pa bogato razkošni prinčevski dvorani salzburškega gradu. Tu se že od maja skoraj vsak dan vrstijo komorni in filharmonični koncerti, ki se bodo zaključili šele 15. oktobra. Strastno navezanost na Mozartove skladbe pa poudarja že skladateljstvo ime, ki je prisotno v vsakem od koncertnih programov, njegova Mala nočna glasba pa se pojavlja celo štiridesetkrat.

Vsako leto se zvrstijo tudi koncertne prireditve v božičnem času, za turiste, ki si želijo kulturnih počitnic, pa so na voljo posebne ponudbe, v katere so - seveda poleg običajnih turističnih storitev - vključene tudi ugodne možnosti za obisk koncertov.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 9.00 Risanka: Ape Maia 9.25 Dok.: Disneyjev svet 10.15 Film: Alan il conte nero (dram., ZDA 1951, r. Joseph Pevney, i. Charles Laughton, Boris Karloff) 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Nad.: Santa Barbara 12.30 Nanizanka: Gli occhi dei gatti 13.30 Dnevnik 14.00 Variete: Srečno poletje! 14.10 Film: Terra lontana (vestern, ZDA 1955, r. A. Mann, i. James Stewart, Walter Brennan) 15.45 Dok.: Full Steam 16.20 Mladinska oddaja: Big 17.10 TV film: La pietra di luna (6. in zadnji del) 18.15 Dokumentarec: 30 let naše zgodovine 19.10 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.30 Dok. oddaja: Kvark 21.20 Film: Andremo tutti in paradiso (kom., Fr. 1977, r. Yves Robert, i. Jean Rochefort, Claude Brasseur) 23.20 Nad.: Chateaufallon 0.15 Nočni dnevnik 0.25 Mezzanotte e dintorni	RAI 2 9.00 Nanizanke: Lassie, 9.30 Oliver Maass, 10.00 Monopoli 10.50 Dok. o rastlinah 11.15 DOC: Fausto Leali 12.05 Nan.: Amore e ghiaccio 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Rubrika: Trentatré 13.45 Nadaljevanka: Capitol 14.30 Dnevnik - gospodarstvo 14.45 Tutti frutti 15.25 Nan.: Lassie in risanke 16.45 Film: I condottieri (zgod., It. 1937, r. Luis Trenker, i. Laura Nuci, Mario Ferrari) 18.10 Videocomic 18.30 Športne vesti 18.45 Nan.: Perry Mason 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, športne vesti 20.30 Film: Indiscreto (kom., ZDA 1958, r. Stanley Donen, i. Ingrid Bergman, Cary Grant) 22.10 Dnevnik - nocoj 22.20 Nanizanka: Hill Street giorno e notte 23.15 Nočni dnevnik 23.25 Poletni International DOC Club 23.55 Film: Zoo di vetro (dram., ZDA 1950, r. Irvin Rapper)	RAI 3 14.00 Deželne vesti 14.10 Videobox 14.45 Šport: Offshore (iz VB) 15.15 Beach volley (prenos iz Cesenatica) 15.45 Kolesarstvo (prenos iz Conegliana) 16.30 Nogomet under 16: Inter-Real Madrid 17.45 Dokumentarna oddaja: Drobci 18.15 Glasbena srečanja Manuela De Sice 18.45 Športna oddaja: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti 20.00 Dok. oddaja: Geo Estate (pripravljata Luigi Villa in Gigi Grillo) 20.30 Variete: Grillo turista per caso - Te la do io l'America 21.30 Dokumentarna oddaja: Komični drobci 22.25 Dnevnik, večerne vesti 22.30 Dokumentarna oddaja: 22 agosto 1939 - Sta arrivando la bufera 23.20 Nočni dnevnik 23.35 Dokumentarna oddaja: Per Luchino Visconti - Ad ogni costo	RTV Ljubljana 1 16.40 Poletna noč (pon.): nad. Odlična hiša, 17.30 Nan. Alo, alo 18.00 Dnevnik 18.05 Poslovne informacije 18.10 Mozaik. Posvetovalnica za starše: Moj ljubi očka 18.40 Spored za otroke in mlade: igrice Ali veš?, 18.45 Pisani svet - Kako napiše pesmico 19.10 Risanka, 19.15 TV Okno 19.19 Informativna oddaja za goste iz tujine 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nad.: Družina Munroe (Kan., r. D. Arcand, M. Blandford, D. Jackson, i. Kenneth Welsh, Martha Henry, 3. del) 21.00 Opera: Elektronska ljubezen (J. Kosma, pojejo Zlatka Ognjanović, Stane Koritnik, Danilo Merlak, orkester RTV-Lj vodi Samo Hubad) 21.35 Dok. film: Divje rože 21.45 Dnevnik in vreme 22.05 Informativna oddaja za goste iz tujine 22.10 Poletna noč, vmes nan. Delo na črno (1. del) in Gledališče Raya Bradburyja (2. del)	TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Dok. oddaja: Campo base (pon.) 14.05 Košarka: finale pokala pokalnih prvakov 1989 (pon.) 16.00 Sport spektakel - Najzanimivejši športni dogodki (pon.) 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stičiče 20.00 Nogomet: prvenstvo ZRN, Werder Bremen-Borussia Moenchengladbach (neposredni prenos) 21.45 TVD Novice 22.00 Boks: Williams-Czyz 23.00 Juke box - Zgodovina športa po želji (pon.) 23.30 Dok. oddaja: Campo base (pon.) 24.00 Juke box (pon.)	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes koledarček; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Na počitnice; 9.15 Otroški kotiček: Potovanje v Tadžetakomo (zadnji del); 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.20 Pisani listi; 12.00 Barvne sintonije; 12.40 Z letošnjega festivala v Števerjanu; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.15 Kresničke; 15.30 Premišljevanja za današnji čas; 16.00 Kulturnopolitiki v kuhinji, vmes Glasbeni listi; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Dramski spored: Boginja iz Seslanskega zaliva (zadnji del), nato Glasbeni listi; 19.20 Zaključek.					
					LJUBLJANA 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Dober dan; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Turistični napotki; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.00 Danes; 13.30 Do štirinajstih; 14.02 Nenavadni pogovori; 14.20 Koncert za mlade; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z ansambli; 20.00 Igra; 20.40 Intermezzo; 21.05 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.40 Minute za; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Pevci šansonov; 23.05 Literarni nočno.					
CANALE 5 8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.15 Peyton Place, 10.15 Una famiglia americana 11.15 Aktualno: Forum 12.00 Mladinska oddaja: Doppio slalom 12.30 Kviz: OK il prezzo è giusto 13.30 Variete: Rivediamoli 14.30 Nanizanka: Love Boat - La pelle dell'orso 15.15 Film: Il piacere della sua compagna (kom., ZDA 1961, r. George Seaton, i. Fred Astaire) 17.00 Nanizanke: Hotel, 18.00 Mai dire sì - Vecchie glorie, 18.45 Top Secret - Operazione Savior 19.45 Kviz: Cari genitori 20.30 Film: Detective Harper - Acqua alla gola (krim., ZDA 1975, r. Stuart Rosenberg, i. Paul Newman, Anthony Franciosa, Joanne Woodward) 22.30 Kviz: Il gioco dei nove 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate 0.45 Film: Samoa regina della giungla (pust., It. 1968, r. James Reed, i. Edwige Fenech)	RETE 4 8.15 Nanizanka: In casa Lawrence 9.05 Film: Città in agguato (dram., VB. 1950, r. Basil Dearden, i. Bonard Colleano) 10.45 Nanizanki: Bonanza, 11.45 Harry O 12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke 13.45 Nad.: Sentieri 14.45 Nanizanka: California 15.40 Nadaljevanka: Una vita da vivere 16.35 Nan.: Storie di vita 17.00 Film: Un falso rapimento (dram., ZDA 1972, r. Don McDougall, i. Christopher George) 18.30 Nanizanki: Marcus Welby, 19.30 Baretta 20.30 Film: Dramma della gelosia - tutti i particolari in cronaca (kom., It. 1970, r. Ettore Scola, i. Marcello Mastroianni, Monica Vitti) 22.35 Film: Quando le leggende muoiono (dram., ZDA 1972, r. Stuart Millar, i. Richard Widmark) 0.35 Nanizanki: Agente speciale, 1.35 Ironside	ITALIA 1 8.15 Nanizanke: Skippy, 8.45 I gemelli Edison, 9.15 La gang degli orsi, 9.45 Superman, 10.15 La terra dei giganti, 11.10 Kronos, 12.05 Mork & Mindy, 12.35 Strega per amore, 13.00 Simon & Simon 14.00 Zabavna oddaja: Megalavishow 14.15 DeeJay Beach 15.00 Nanizanka: Ralph super-macheroe 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Balliamo e cantiamo con Licia 18.00 Nadaljevanka: Alla conquista del West 19.00 Nanizanka: Riptide - Un'indagine psicologica 20.00 Risanka: Evviva Palm Town 20.30 Film: La casa dell'Orco (srh., It. 1986, r. Lamberto Bava, i. Paolo Malco, Virginia Bryant) 22.20 Glasbena oddaja: Vedrina del Festivalbar 23.20 Dokumentarec: Cinque anni di avventura 23.50 Nanizanke: Starman, 0.50 Brothers, 1.20 Taxi	ODEON 10.45 Nad.: Signore e padrone, 11.45 Marcia nuziale 12.15 Nan.: Good times 13.00 Otroški variete: Sugar 15.30 Nadaljevanki: Anche i ricchi piangono, 16.30 Colorina 17.30 Nanizanki: Rituals, 18.00 Zufall 19.30 Risanke 20.30 Variete: Telemeno 20.45 Film: Salvate la tigre (dram., ZDA 1973, r. John Avildsen, i. Jack Lemmon) 22.45 Varieteja: Telemeno, 23.00 Le notti del grande cocomero 24.00 Nan.: Half Nelson	TMC 11.00 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona 12.00 Nad.: Primo fra tutti 12.45 Ogledalo življenja 13.30 Vesti in sport 14.15 Risanke: Beatles 14.30 Dok. o naravi 15.00 Nanizanka: I viaggiatori del tempo 16.00 Film: Uomo di spettacolo (pust., avstral. 1977, r. John Power)	18.00 Nan.: Flamingo Road, 19.00 Operazione ladro 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: Le due sorelle (dram., ZDA 1978, r. Robert Day, i. Shelley Winters, Kay Lenz) 22.15 Rubrika o motorjih 23.55 Vesti in sport 24.00 Film: Lo strangolatore di Baltimora (srh., ZDA 1966, r. Patrick O'Neal)	TELEFRIULI 11.30 Nanizanki: Naufraghi, 12.30 Medusa 13.00 Vesti 13.30 Dokumentarec: Može in dogodki 20. stoletja 15.00 Music box 18.30 Nadaljevanka: La Medea di Porta Medina 19.00 Vesti 19.30 Nan.: Tom Grattan 20.00 Dnevnik v nemščini 20.30 Nan.: San Francisco of limit, 21.30 Il ritorno del Santo, 22.30 Angoscia 23.00 Zupan in njegovi ljudje 0.30 Vesti 1.30 Inf. oddaja: News	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO KOPER (slovenski program) 10.30 14.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 7.35 Kulturni servis: dogodki in komentar; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Aktualna oddaja: Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.	RADIO KOPER (italijanski program) 8.30, 10.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Voden govorno-glasbeni program; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Revival parade; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko vesolje; 11.30 Turistični prispevek; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.00 Avtomobili in avtomobilizem; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Ob treh popoldne; 16.45 Made in YU; 18.35 Mi in vi; 19.00 Superpass; 20.00 Nočni program.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 12.00 Za vse okuse; 16.00 Naš Kras; 17.00 Filatelija; 21.00 Nora leta, nato Nočna glasba.

Zadnji film so morali zaradi navala gledalcev ponoviti sinoči Filmu »Nuovo cinema Paradiso« nagrada občinstva natečaja Amidei

Potem ko je navdušil žirijo in kritike na letošnjem festivalu v Cannesu, je film Giuseppeja Tornatoreja »Nuovo cinema Paradiso« očaral tudi občinstvo, ki je v Gorici sledilo predvajanju osmih filmov letošnjega izbora za nagrado za najboljši scenarij Sergio Amidei. Na osnovi ocen, ki so jih dajali gledalci po predvajanjih filmov, je »Nuovo cinema Paradiso« daleč pred vsemi drugimi. Priznanje občinstva bodo Giuseppeju Tornatoreju podelili šele prihodnje leto, saj je natečaj za nagrado Amidei dveletni. Četudi gre za manjše priznanje - nagrado za najboljši scenarij podeljuje namreč žirija filmskih delavcev - je nagrada občinstva dokaj zgovoren pokazatelj o kakovosti filma, ki se je pojavil v letošnji sezoni skoraj neopazno, potem pa druge za drugimi osvojil kritike in gledalce. In ne nazadnje ni izključeno, da se bo tako kot gledalci opredelila tudi žirija: podobno je bilo tudi na lanskim izvedbi natečaja Amidei, ko so gledalci in filmski strokovnjaki enotno ocenili kot najboljšega danski film »Il pranzo di Babette«.

Letošnji sistem glasovanja občinstva je upošteval dvojje dejavnikov: predvsem samo prisotnost gledalcev pri vsakem predvajanju poleg tega pa oceno, ki jo je vsak gledalec dal filmu. Vsako je namreč po predvajanjih lahko z ocenami od 1 do 10 izrazil svoje mnenje o komaj gledanem filmu. Organizatorji so nato sešteli glasove,

na osnovi skupnega števila pa sestavili lestvico.

Tak postopek je morda nekoliko vprašljiv, saj je na končni izid nekoliko vplivala večja ali manjša prisotnost gledalcev pri vsakem predvajanju: filmi, ki si jih je ogledalo več ljudi, so tako pri končnem seštevku (gledalcev in točk) dosegli višjo uvrstitev kot pa filmi, ki so v povprečju prejeli boljše ocene, vendar od manjšega števila gledalcev. To ne velja za zmagoviti Tornatorejev film, ki je bil daleč najbolj ocenjen, že od drugega mesta dalje pa bi se lestvica spremenila, ko bi namesto seštevka upoštevali povprečne ocene.

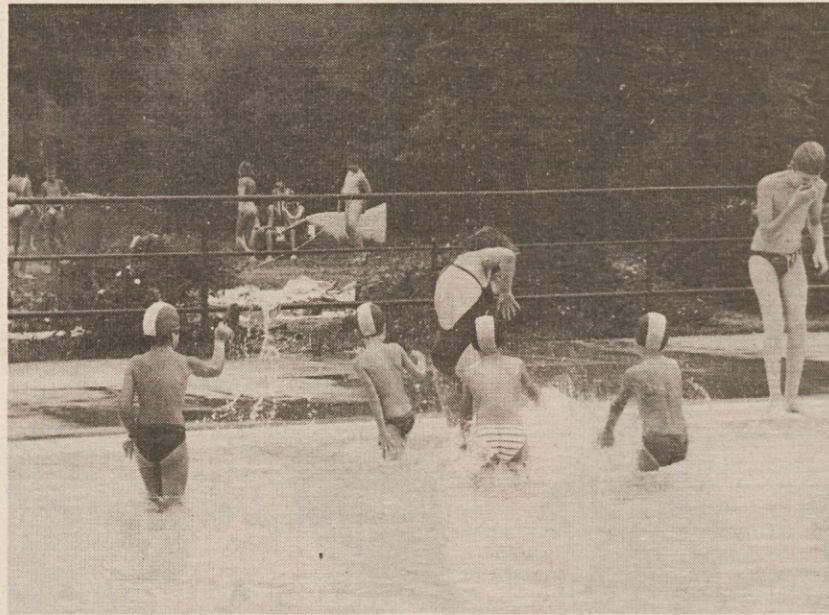
Dokončna lestvica filmov po ocenah občinstva je vsekakor sledeča (ob naslovu filma navajamo število točk, v oklepaju pa število gledalcev, ki so glasovali za posamezni film in povprečno oceno): »Nuovo cinema Paradiso« - 3.642 točk (406 gled. - povpr. oc. 8,97), »Un pesce chiamato Wanda« - 3.538 točk (457 - 7,74), »Mery per sempre« - 3.532 točk (421 - 8,39), »Mississippi burning« - 3.525 točk (434 - 8,12), »Madame Sousatzka« 3.204 točke (385 - 8,32), »Donne sull'orlo di una crisi di nervi« - 2.950 točk (432 - 6,83), »Mignon è partita« - 2.671 točk (360 - 7,42) in »Marrakech express« - 2.055 točk (289 - 7,11).

Kot je razvidno, je torej prvo mesto nesporno, saj je Tornatorejev film pre-

jel povprečno oceno skoraj 9 točk. Če pa pogledamo naslednje uvrstitve, bi izidi na osnovi povprečnega števila točk bili nekoliko drugačni: zabavna angleška satira, ki je - po naši skromni oceni sicer zasluženo - osvojila drugo mesto, bi zdrknila celo na peto; drugo mesto bi osvojil italijanski film »Mery per sempre«, tretje pa »Madame Sousatzka«, ki je prejel visoke povprečne ocene, si ga je pa ogledalo manjše število ljudi.

Letošnji filmski pregled za nagrado Amidei se je tako končal. Obračun predvajanj je glede useležbe občinstva zelo pozitiven, kar zgovorno dokazuje, kako dobrodošla so filmska predvajanja v poletnih večerih na gradu. Podatki o obisku so zelo dobri, še posebno če upoštevamo, da se je letos pregled odvijal ob velikem šmarnu, torej v tednu, ko je največ ljudi na počitnicah. Vsak večer si je filme ogledalo povprečno več kot petsto ljudi (število oddanih glasovnic je manjše, ker pač vsi niso glasovali). Naravnost izjemno je bilo zanimanje za zadnji film »Un pesce chiamato Wanda«, ki je bil na sporedu v nedeljo zvečer: zbralo se je skoraj 900 ljudi, ki pa niso vsi mogli pod šotor na grajskem dvorišču. Organizatorji so tako morali že skoraj pol ure pred pričetkom predvajanja zapreti vhod na prenatrpani prireditveni prostor, več sto razočaranih pa se je potolažilo, ko so jim zagotovili, da bodo film ponovili sinoči.

V bazenih na Rojcah je v teh dneh velik obisk Ko postane sopara neznosna se skok v bazen res prileže

Za mnoge se končujejo počitnice in so se včeraj ali se bodo prihodnji teden vrnili na delo. Vreme pa je kar naprej sončno in vroče, tako da si marsikdo ob povratku v mesto privoščijo »podaljšek« letovanja s skokom v bazen. V občinskih bazenih na Rojcah je tako v teh dneh še nabito polno obiskovalcev, v povprečju po okrog petsto vsak dan. Odraslih je sicer manj, saj mnogi zahajajo v bazen po službi v poznih popoldanskih in večernih urah. Čez dan prevladujejo mladi in najmlajši, ki imajo na razpolago za plavanje in razvedrilo poleg velikega bazena z olimpijskimi merami tudi manjši bazen za neplavalce.

Kot vidimo na gornjem posnetku (foto Čubej) je v vodi in v prijetni senci okrog bazenov te dni res živo.

S krampom opremljeni tatovi odnesli železno blagajno

Strah pred tatovi marsikoga sili k upravičeni previdnosti, tako da si opremi dom z raznimi varnostnimi in alarmnimi napravami. Včasih pa so tudi ti protiukrepi zaman. Tako se je te dni pripetilo v Krminu, da so tatovi obiskali stanovanje v bližini Krmina in iz njega odnesli celo vzdano železno blagajno.

Pripetilo se je ob koncu prejšnjega tedna v stanovanju Franca Burdina, lastnika bara na državni cesti št. 56 proti Vidmu, nekako nasproti opekarne pri Krminu. Tatovi so zvečer izkoristili nekajurno odsotnost stanovalcev (bar je bil zaprt), da so vlomili v stanovanje nad lokalom. Pri tem jih ni opazil nihče, tudi ker je hiša na nekoliko oddaljenem kraju, čeravno zraven državne ceste.

V stanovanju so se tatovi spravili na železno blagajno, ki je bila vzdana v steno. Niso se preveč trudili, da bi jo poskusili odpreti, pač pa so začeli s krampom udarjati po zidu, dokler niso lahko potegnili ven cele blagajne. Poleg tega so se menda polastili še krznenega plašča in drugih predmetov.

Preiskavo o dogodku vodijo karabinjerji, ki pa na zahtevo okradenega lastnika stanovanja niso hoteli dati podatkov o dogodkih. Vsekakor kaže, da je bilo v blagajni precej

zlatih in dragocenih predmetov. Točne ocene o vrednosti ukradenega blaga so še nemogoče, gotovo pa dosega več milijonov lir.

Odbornik iz Veneta na razstavi na gradu

Razstavo slikarja Micheleja Marieschija na goriškem gradu si je te dni ogledal tudi deželni odbornik za kulturo v Deželi Veneto dr. Mirco Marzaro. Gosta je v imenu občinske uprave sprejel podžupan Del Ben, dr. Succi in dr. Delnerijeva pa sta mu prikazala Marieschijeva dela.

Zucalli predsednik "Giuliani nel mondo"

Lanfranco Zucalli, bivši veljak goriške PSDI in sedaj občinski svetovalec PSi v Gorici, je postal predsednik združenja "Giuliani nel mondo". Imenovali so ga na zadnji seji odbora tega združenja na mesto dosedanjega predsednika Salvija. Mandat traja dve leti. Zucalli je doslej že bil podpredsednik tega združenja.

Nepotrjena vest o aretaciji (domnevne roparice?) pri Doberdobu Ženska oropala agencijo v Gradežu

V Doberdobu je včeraj krožila vest, naj bi v tem kraju ali neposredni bližini aretirali žensko, za katero domnevajo, da je v nedeljo oropala turistično agencijo v Gradežu. Po teh informacijah naj bi žensko ustavili v avtomobilu z milansko registracijo. Kljub večkratnim poskusom nam karabinjerji do sinoči niso hoteli potrditi ali zanikati te vesti. Zdi se, da so nekoga res ustavili, ni pa znano, ali je to domnevna roparica.

Do ropa v Gradežu je prišlo v nedeljo popoldan v poslovalnici turistične agencije "Ribi". Včeraj so izvedenci policije na podlagi pričevanj uslužbenk agencije pripravili identikit, ki so ga nato razdelili vsem varnostnim organom. Preiskovalci so sprva domnevali, naj bi podvig opravila jugoslovanska državljanka. Uslužbenki sta namreč karabinjerjem povedali, da je ženska govorila v nekoliko nerodni italijanščini.

Kaj se je pravzaprav zgodilo v nedeljo popoldan v Gradežu? Okrog 18.20 je neznana ženska vstopila v turistično agencijo "Ribi", ki posluje prav v središču Gradeža v Ulici XXIV maggio. V agenciji ni bilo takrat nobene stranke, mimo nje pa se je vila prava kolona kopalcev, ki so se vračali s plaže proti avtomobilom in domovom. Ženska je bila srednje postave, z ne-

pokritim obrazom, visoka približno 160 cm, imela je svetlorjave lase, oblečena pa je bila v vzorčasto majico. Z odločnim korakom je stopila do pulta, iz torbice je povlekla na dan manjšo pištolo in uradnicama, Ledi Comar in Edi Conte velela, naj ji dajo denar, ki je bil shranjen v blagajni. Terrorizirani uslužbenki sta ženski izročili ves denar, milijon in 450 tisoč lir.

Roparica je sveženj bankovcev spravila v svojo torbico in se napotila proti vratom. Še pred tem pa je uradnicama dejala, naj sprožijo alarm šele čez dvajset minut. V nasprotnem primeru, je še dodala roparica, se bo vrnila in obe ubila, ker da uradnici prav dobro pozna. Nato je zbežala v smeri proti bližnjemu pristanišču.

Uslužbenki sta kljub griznji alarm sprožili takoj. Policisti in karabinjerji iz Gradeža so nemudoma pričeli iskati žensko. Postavili so cestne bloke na obeh glavnih cestah, ki peljejo iz Gradeža proti Tržiču in Ogleju. Preiskali so vse mestno središče, toda zaman. Opozorili so tudi vse mejne prehode proti bližnji Jugoslaviji, toda o predzniki ženski ni bilo več ne duha ne sluha.

Turistična agencija "Ribi" je last predsednika združenja trgovcev iz Gradeža Claudia Martinisa. Pred dve-

ma mesecema so neznanci obiskali podružnico v Ul. Dante. Takrat so odnesli okrog 600 tisočakov, preiskovalcem pa ni uspelo odkriti tatov. Gradež je sicer pogosto tarča roparjev in tatov. Naj omenimo le rop štirih Jugoslovancev, ki so pred približno šestimi meseci okradli zlatarno Corbatta. Takrat je varnostnim organom le uspelo ujeti četverico, ki je nato priznala še nekatere druge rope po zlatarnah v Tržiču.

razna obvestila

Urad šole Glasbene matice v Gorici je na razpolago za razne informacije v zvezi s poukom glasbe v šolskem letu 1989/90 od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure.

prispevki

Namesto cvetja na grob Alme Petejan darujejo Elvira in Stanka z družino 50 tisoč lir za KD Sovodnje in 50 tisoč lir za ŠD Sovodnje.

Namesto cvetja na grob Alme Petejan darujeta Ivanka in Olga 100 tisoč lir za Kulturni dom v Sovodnjah.

V počastitev spomina Alme Petejan daruje družina Devetak 50 tisoč lir za KD Sovodnje.

Namesto cvetja na grob Alme Petejan darujejo Danilo Cotič in hčere 50 tisoč lir za kulturno društvo Sovodnje in 50 tisoč lir za Glasbeno matico v Sovodnjah.

Namesto cvetja na grob Pijerine Bregantič vd. Maraš darujejo nečaki 100 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlih v Števerjanu. V isti namen daruje Bruno Štekar z družino 50 tisoč lir.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Prima di mezzanotte«.

VERDI Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »Sos Fantasmi«.

VITTORIA 17.30-22.00 »America sexual«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA (Nova Gorica) 18.30-20.30 »Noč in dan Makroa«.

SVOBODA (Šempeter) 20.30 »Režiser porno filma«.

DESKLE Danes zaprto. V petek 19.30 »Noč in dan Makroa«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska - Ul. sv. Mihaela - tel. 21074.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore - Ul. F.lli Rosselli 23 - tel. 410340.

pogrebi

Danes v Gorici ob 11. uri Valentino Fabris iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Ignacija na Travniku in na glavno pokopališče.

Eden leži v bolnišnici na Katinari

Mlada motorista iz Gorice čelno trčila v Ul. Favetti

Zdravstveno stanje 18-letnega Gianluca Russiana iz Gorice, Ul. Cappella 27, ki je bil v noči na nedeljo žrtev težje prometne nesreče v Gorici v Ulici Favetti, se je včeraj nekoliko izboljšalo.

V noči na nedeljo sta namreč trčila Gianluca Russian in 17-letni Alessandro Trampus, Majnice 341. Peljala sta se vsak na svojem motorju. Zdi se, da je eden zavil iz Ulice Carducci skozi podvoz po Ulici Favetti, drugi pa je privozil iz nasprotne strani, ne da bi upošteval enosmernosti tega dela ulice. Trčenje je bilo neizbežno, oba mlada motorista sta pri tem nerodno padla na tla.

Na kraj nesreče je prišlo osebje bolnišnice, alarm pa so sprožili bližnji stanovniki, ki so slišali močan ropot na cesti. Ponesrečenca so z rešilec prepeljali v goriško splošno bolnišnico. Dežurni zdravniki so ugotovili Trampusu lažji pretres možganov in številne udarce in odrgnine po celem telesu. Sprejeli so ga na kirurški oddelek, kjer se bo moral predvidoma zdraviti deset dni.

Zdravstveno stanje Giancarla Russiana pa je bilo precej težje, zato so zdravniki odredili njegov prevoz v tržaško splošno bolnišnico na Katinari. Tam so opravili pregled z aparatom Tac, ki ni zabeležil nobene notranje krvavitve. V nesreči je Russianna-

mreč dobil močan udarec v glavo, številne udarce, več časa pa je bil v omočnem stanju. Njegovo zdravstveno stanje se je včeraj, kot že rečeno, nekoliko izboljšalo.

V Romjanu prijavili moža zaradi pretepa

Pretep, do katerega je prišlo te dni v Romjanu pred barom "Rifugio", bo imel tudi sodne posledice. Karabinjerji so namreč prijavili sodnim oblastem 27-letnega Fabia Biduta iz Ronk, Ul. Matteotti 65, zaradi sodelovanja v pretepu in motenja nočnega miru.

Bidut je prejšnji četrtek obiskal bar "Rifugio" v Ul. Garibaldi. Tam je imel nekoliko razgret pogovor s 27-letnim Maurom Blasuttijem iz Škocjana. Moška sta se kmalu nato začela zmerjati. Zdi se, da je Bidut nadlegoval tudi ostale goste lokala.

Prepir se je nato nadaljeval kar na cesti pred omenjenim barom. Tam sta se Bidut in Blasutti "moško" spoprijela. Slednji je očitno odnesel krajši konec, saj je moral po pretepu v tržaško splošno bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Tu so mu zdravniki ugotovili več ran in udarcev po celem telesu. Karabinjerji so zato prijavili Biduta sodnim oblastem.

Na domu sta ga okradli lažni prodajalki

Kozarec vode je Krminčana stal okrog 5 milijonov lir

Če vas dve ženski vprašata kozarec vode, bodite kar se da previdni. V nasprotnem primeru vas lahko doleti neljubi dogodek, ki je doletel Galiana Grattona iz Krmina. Na njegov dom, moč živi v Ulici Gorizia 29, sta se namreč predstavili dve mlajši ženski, ki sta prodajali preproge in pletenine. Gratton jima je dejal, da nima namena kupiti ničesar, iznajdljivi ženski pa sta se takoj znašli. Rekli sta, da muči eno močan glavobol in bi zato rada zaužila tableto aspirina. Zato je zaprosila Grattona, naj ji ponudi kozarec vode. Moški je vljudno postregel prodajalki s kozarcem vode, nakar sta se ženski lepo zahvalili in se urno odpravili neznanu kam.

Grattona je kmalu nato čakalo v spalni sobi neljubo odkritje. Iz predala je namreč izginila večja vsota denarja, približno pet milijonov lir. Seveda o ženskah ni bilo več ne duha ne sluha, Grattonu pa ni preostalo drugega kot prijaviti tatvino karabinjerjem.

Kdo je izmaknil denar iz Grattonovega stanovanja? Preiskovalci menijo, da je tatvino najverjetneje opravila neka tretja oseba, seveda v dogovoru z lažnima prodajalkama. Ta tretja oseba naj bi namreč izkoristila nepazljivost gospodarja, ki se je pogovarjal z ženskama, da je zlezla skozi okno v spalno sobo in izmaknila omenjeno denar. Nato je urno skočila z okna na spodnjo cesto, kjer naj bi počakala ženski. Vsi trije naj bi se nato z avtom

odpeljali dalje. Preiskovalci domnevajo, da pripadata ženski skupini Romov, ki so bili v preteklosti večkrat odgovorni za podobne goljufije in manjše tatvine.

Rešili posadko barke

Nemška 6-članska posadka 12-meterske motorne barke "Octopus" si bo verjetno zapomnila letošnje letovanje na morju. V noči na nedeljo je namreč barko v bližini Mule di Muggia zaneslo na plitvino, kjer se je zarila v pesek. Barki je namreč zmanjkalo goriva in se zato ni mogla izogniti plitvini. Na kraj nezgode je prišlo po dveurnem iskanju osebje pristaniškega poveljstva iz Gradeža, ki mu je kljub precej razburkanemu morju uspelo privleči nemško barko na varno v gradeško pristanišče.

Aretacija v Tržiču

V Tržiču so prejšnji teden aretirali, včeraj pa izpustili na prostost v pričakovanju sodne obravnave Tržačana Paola Guastiniya. Aretirali so ga 17. avgusta zaradi žalitev in upiranja javnim funkcionarjem. Nekaj dni je zaradi tega predsedel v goriškem zaporu, od včeraj pa je kot rečeno spet na prostosti.

Posledice cvetenja alg bodo najbrž čutili še pozimi

Letošnje poletje je oškodovalo tudi ribiče

Obširno smo že pisali, da je vprašanje čezmernega cvetenja alg tudi v naši pokrajini povzročilo nemalo škode turizmu, ki je vzdolž celotnega dela italijanske jadranske obale beležil znaten padec obiskov. Med stvarnimi posegi države je tudi izredni prispevek 1.500 milijard lir, ki ga bodo namenili vsem, ki se ukvarjajo s turističnim gospodarstvom in so ostali oškodovani zaradi osipa turistov.

Škoda, ki so jo povzročile alge, ni prizadela samo turizma, marveč tudi ostale dejavnosti, ki so vezane na morje, v prvi vrsti ribolov. Kako je s tem vprašanjem, smo se pozanimali pri ribiški zadrugi v Gradežu, ki združuje več kot 300 ribičev, to se pravi, da so vanjo vključeni vsi ribiči, ki se poklicno ukvarjajo s to dejavnostjo. Kot nam je povedala upravnica zadruga, je še nekaj ribičev, ki jim ta posel ne pomeni glavni vir dohodka, saj so zaposleni v drugih gospodarskih sredinah.

Gradeška ribiška zadruga razpolaga s 120 večjimi ali manjšimi motornimi ribiškimi ladjami, ki so že nekaj tednov brez dela. Zaradi čezmernega cvetenja alg je namreč vlada sklenila, da uvede biološki počitek (fermo biologico) že 1. avgusta in ne 15. kot je bilo to v navadi. Iz tega vzroka je v tem času (do 30. septembra) prepovedan ribolov z mrežami vlečnicami, to je lov na trneže (asià), morske liste (sogliola), lignje (calamari), sipe, lepotke (fasolari), kočice (vongole) in druge vrste rib, ki niso tako znane med odjemalci. Zaradi predčasne prekinitve ribolova bodo zadruga oziroma ribiči deležni primerne odškodnine, ki bodo, tako so nam povedali pri zadrugi, enake lanskim. Za vsako motorno ribiško ladjo bodo dobili od 220 do 250 tisoč lir, ribičem pa bo nakazana dnevna odškodnina v višini 25 tisoč lir.

Ribiški čolni v Gradežu bodo do oktobra ostali ob privezih

(foto Pavšič)

Biološki počitek pa se kaže tudi v prodaji rib. V Gradežu zadruga upravlja ribarnico, ki je v tem času, zaradi majhnih količin rib, lupinarjev, školjk in mehkužcev odprta le v jutranjih urah; tržnica na debelo pa deluje dnevno le poldrugo uro. Kot primer povejmo, da so konec julija na

ribji tržnici prodali več kot 4.200 kg rib dnevno, danes pa niti 400 kg.

V zadrugi so nam znali povedati, da se bo vprašanje cvetenja alg za ribiče poznalo komaj med zimo, ko se bo vsa ta čezmerna količina pogreznila na dno morja in začela trohneti. Jas-

no je, da bo to povzročilo nemalo škode, predvsem lupinarjem in mehkužcem ter tistim vrstam rib, ki živijo na dnu.

Starejši ribiči iz Gradeža sicer poudarjajo, da letos ni prvič, da so na jadranski obali opazili cvetenje alg. Podobno kot v tej sezoni je bilo že v začetku stoletja in leta 1931. Jasno pa je, da takrat obmorski turizem ni bil tako razvit in ribištvo je služilo v prvi vrsti za domačo potrebo, saj je bilo povpraševanje veliko manjše kot danes.

Če je stanje ribiške dejavnosti v Gradežu kljub vsemu zadovoljivo, ne moremo istega trditi o reji klapavic (cozze) v Tržiču, kjer razpolagajo s središčem, ki je med najbolj sodobnimi v severni Italiji. Pojav alg, predvsem pa strah ljudi, da bi bile klapavice neužitne, sta povzročila padec v prodaji za celih 50 odstotkov.

Velike količine alg jemljejo kisik klapavicam, ki se ne razvijejo kot je pač treba in zato niso primerne za prodajo. Ob tem velja povedati, da je več takih, ki brez dovoljenja gojijo in prodajajo to morsko dobroto, ne da bi školjke prej dali na pregled. Primerilo se je zato, da so v nekaterih okoliščinah zabeležili slabosti in motnje v prebavi, zaradi česar se ljudje vedno v manjši meri odločajo za to okusno jed.

Tržiško središče za gojenje tovrstne školjke »Marina e Maricoltura alto Adriatico« vsako leto proda več kot 20 tisoč stotov klapavic in to predvsem v Trst, Milan in Turin. Zaradi strahu pred morebitno okužbo pa je v zadnjih tehniških padla tudi cena klapavic, ki je od 1.100 lir za kg zdrsnila na 800 lir. Tudi prodaja v naših krajih je omejena. V Trstu so dnevno prodajali kakih 12 stotov, danes pa prodaja ne presega 3 stote, čeprav so vse školjke prestale podroben pregled in so povsem uporabne. (rp)

V kratkem tudi trafika in muzej Soške fronte

Na Sv. gori so odprli restavracijo

Pod cerkvijo na Sv. gori že dober teden obratuje nova restavracija, ki jo je odprl novogoriški Avtopromet. V pogovoru z direktorjem Stanetom Levpuškom smo izvedeli, da je v novem lokalu prostora za 120 ljudi, sama restavracija pa je razdeljena na dva oddelka: notranji ter zunanji, ki je namenjen predvsem prehodnim obiskovalcem. Tudi ponudba je raznovrstna in na visoki kakovostni ravni. Gostom namreč nudijo več vrst mesa, krajevnih specialitet ter morske in sladkovodne ribe, skratka za vse okuse.

Čas obratovanja nove restavracije pa traja od 11. do 23. ure, razen ob ponedeljkih in torkih, ko je lokal zaprt. Možno so tudi rezervacije po telefonu na št. 25947. Lokal bodo v kratkem opremili tudi s trafiko za prodajo časopisov in spominkov, konec meseca pa bodo v spodnjih prostorih lokala odprli stalno razstavo Soške fronte.

Na sliki zunanji del restavracije na Sv. gori (foto Pavšič)

Letos ob prazniku grozdja likovni natečaj v Krminu

V okviru vsakoletnega pokrajinskega praznika grozdja, ki se bo odvijal septembra v Krmini, bodo letos izvedli tudi vsedrjavni likovni natečaj. S to manifestacijo želijo kulturno oplemeniti praznovanje ob trgatvi, ki je vsako leto v Krmini priložnost za družabna in kulturna srečanja ter sprevod okrašenih vozov.

Pobudo za organizacijo likovnega natečaja je dal kulturno-umetniški krožek Boheme 1989 iz Krmina, ki je povabil k sodelovanju nekatere umetnostne kritike in druge osebnosti. Žirijo, ki bo ocenjevala predstavljena dela, bodo sestavljali likovni kritik Enzo Santese (predsednik), pokrajinski odbornik za kulturo Giovanni Battista Panzera, »art director« revije za sodobno umetnost »Juliet« Marino Rolan, pisateljica in stilistka Maria Luisa Tonon ter likovni izvedenec Alfredo Roccella.

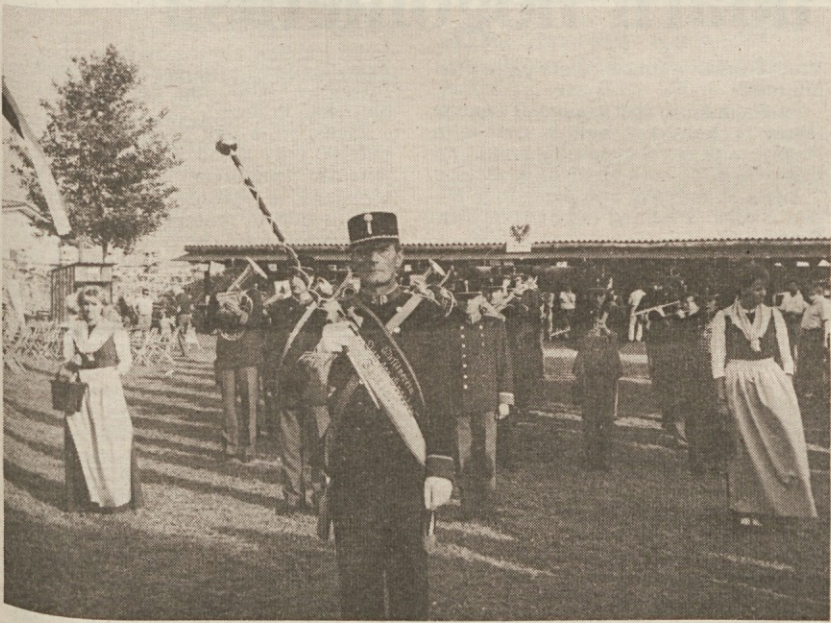
Dela umetnikov, ki bodo sodelovali na natečaju, bodo predstavili na raz-

stavi v galeriji komercialnega centra San Giorgio v Bračanu pri Krmini. Razstavo bodo odprli 10. septembra ob 10. uri s podelitvijo nagrad, nato pa bodo slike na ogled do 15. oktobra. Ob razstavi bodo izdali katalog z reprodukcijami predstavljenih slik. Predvidenih je deset odkupnih nagrad (prve štiri od 600 do 300 tisoč lir, ostale po 250 tisoč) za slike, ki jih bo žirija najbolje ocenila, ter pokali in druga priznanja do 50. mesta.

Rajonski svet v Podgori

Rajonski svet v Podgori bo že jutri zvečer prekinil upravni premor zaradi avgustovskih počitnic. Predsednik Edi Maligoj je namreč sklical svetovalce na sejo, ki bo jutri ob 20.30 na sedežu pri športni Palaci v Ul. delle Grappa-te. Razpravljali bodo o nujnih vzdrževalnih delih na območju Podgore.

V Jasihu rekorden obisk na šagri rajnkega cesarja

Sončno vreme in vse večja odmevnost prireditve sta botrovala rekordnemu obisku na tridnevnem prazniku v Jasihu, ki ga v spomin na cesarja Franca Jožefa prireja združenje Mitteleuropa. Kaže, da so od petka do nedelje našli kakih trideset tisoč obiskovalcev, kar je rekord za to slavlje. Še posebno v nedeljo je bilo toliko ljudi, da so imeli redarji nemalo težav, da so urejali promet na cesti iz Krmina proti Čedadu. Nalagač urejena parkirišča so bila namreč nezadostna, da bi sprejela več tisoč avtomobilov in številne avtobuse, ki so prišli iz oddaljenih krajev države, Avstrije, ZRN in tudi z Madžarske.

Osrednji del praznika je bil v nedeljo popoldne, ko je prireditveni prostor sprejel množico obiskovalcev, ki so ob poslušanju starih avstrijskih viž gasili žejno in lakoto ob vrčih piva in pečenih klobasah in piščancih.

Sicer že v nedeljo zjutraj so prireditelji organizirali po krminskih ulicah sprevod vseh nastopajočih skupin. Ob tej priložnosti je predsednik Kulturnega društva Mitteleuropa Paolo Petiziol poudaril značilnost praznika, ki hočejo z njim prispevati k utrjevanju prijateljstva med narodi srednje Evrope. O združenju Evrope in potrebi po miroljubnem sožitju je tekla beseda tudi v pozdravih evropskega parlamentarca Dalsassa, predsednika Pokrajine Criscija in predstavnika občine Krmin Picenija.

V Jasihu je nastopila tudi godba »Artillerie Traditionskapelle Von der Groeben«. (foto Pavšič)

Tekmovanju v Kanalu sledilo več kot 2 tisoč ljudi

V skokih z mosta zmagali domačini

Več kot 2.000 ljudi se je v soboto popoldne zbralo ob bregovih Soče v Kanalu, kjer je potekalo prvo tekmovanje v skokih z mosta, ki so ga v okviru večdnevnih poletnih prireditev organizirali člani Turističnega društva pod pokroviteljstvom Plastika iz Kanala. Tekmovanja s sedemnajst metrov visokega mostu se je udeležilo enajst skakalcev, od katerih je bilo šest iz Mostarja, ostali pa so bili domačini. Vedeti je namreč treba, da v Mostarju že več let poteka podobno tekmovanje, kjer morajo udeleženci skočiti s 27 metrov višine.

Kljub večji izkušnosti skakalcev iz Mostarja je v Kanalu zmagal Idričan Beno Pahor, ki je svojo prvo mesto potrdil predvsem zaradi visokega koeficienta pri izvedenem skoku: salto in pol. O zmagovalcu lahko rečemo, da je pred leti sodeloval na številnih podobnih prireditvah in bil tudi uspešen. Na drugo mesto se je uvrstil briški skakalec iz Kojškega Igor Slovenec, ki je pred kratkim v Italiji sodeloval na tekmovanju za svetovni pokal v tovrstnih skokih, kjer so predstavniki iz ZDA najboljši.

Komaj na tretje mesto se je uvrstil prvi tekmovalci iz Mostarja, Kalajdič. Večkratni zmagovalci mostarskih skokov Jadranko Fink pa tokrat ni imel veliko sreče in ni segel po najvišjih mestih. O njem pa lahko rečemo, da je doslej opravil več kot 27.000 skokov in je devetkrat zmagal tekmovanje v Mostarju.

Ob koncu povejmo, da so se tekmovalci pomerili tudi v skoku z 20-metrске terase. V tem primeru je zmagal Harit Škoro iz Mostarja, ki si je tako zagotovil pokal in denarno nagrado, kar so dobili tudi najboljši skakalci z mosta.

Na sliki: skoki s kanalskega mosta niso mačje solze... (foto Pavšič)

V Bonnu se je v nedeljo končalo 19. evropsko plavalno prvenstvo

Zmagoslavje NDR, Italijani odlični

BONN — Kot je bilo pričakovati, se je 19. evropsko plavalno prvenstvo končalo z velikim zmagoslavjem Nemške demokratične republike, dobitnice kar šestnajstih zlatih kolajn, s svojimi atleti pa je bila kar sedemindesetkrat prisotna na zmagovalnem odru. Manjkalo ni niti dobrih rezultatov, saj so dosegli tri svetovne in pet evropskih rekordov. Zanimivo je, da so se pri tem mnogo bolj izkazali moški, ki so izboljšali kar sedem znamk,

edini nov rekord med ženskami pa je dosegla Möhrnigova. Premoč vzhodnonemških deklet je bila tudi na tem EP izrazita, vendar pa ni bila podkrepjena z vrhunskimi časovnimi rezultati.

Najbolj pa je nemara presenetila italijanska odprava, še zlasti pa njena moška vrsta, ki je bila na posebni lestvici zmag po spolu na prvem mestu pred Madžarsko in Sovjetsko zvezo. Toda ni se izkazal le Lamberti (dobitnik štirih odličij in svetovni rekord na 200 m prosto), temveč vsa ekipa, saj so bili azzurri še posebej uspešni v štafetah in tudi med dekleti ni manjkalo odličij in dobrih končnih uvrstitev.

Obračun jugoslovanskih plavalcev v eri po Petričih je v mejah pričakovane. Zablestel pa je 19-letni Mariborčan Matjaž Koželj, čigar bron na 200 m delfin ni bil v načrtih štaba modrih.

Zadnji dan tekmovalj je minil tudi v znamenju obračunov za kolajne v vaterpolu in spet se je EP za Jugoslovane izkazalo kot začarano. Večkratnim olimpijskim in svetovnim prvakom tudi sedmič ni uspelo priti do naslova celinskih prvakov. V finalu jih je po igri do prvega gola z 10:9 (3:3, 2:3, 1:3, 3:0, 0:0, 0:0) premagala domača

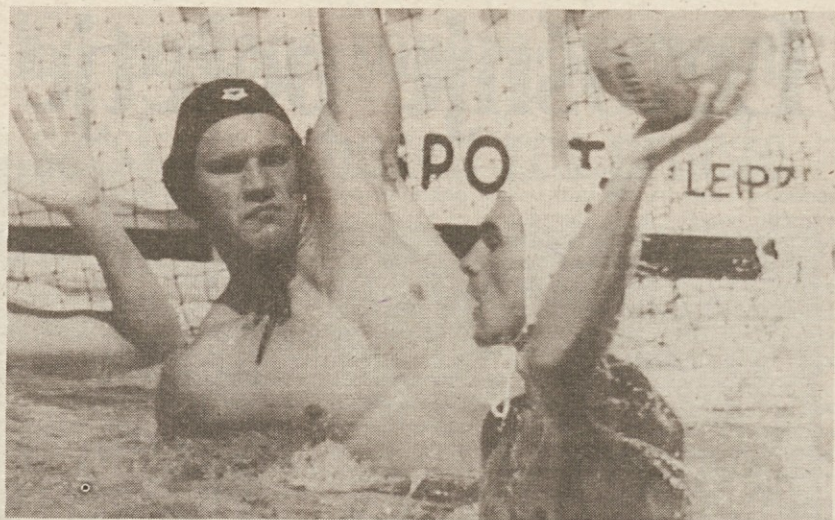
reprezentanca ZRN, modri pa so si sami krivi za poraz, čeprav je pomembno vlogo pri uspehu gostiteljev imel tudi turški sodnik Toygarli. Pred pričetkom zadnje četrtine so Milanovič in tovaršii vodili z 9:6, nato pa več kot štirinajst minut čiste igre niso bili sposobni doseči gola. Po dveh podaljških so po novih pravilih igrali do prvega gola in Jugoslovani so prvi prišli do žoge, vendar pa svoje prilike niso izkoristili, medtem ko so Nemci na dokaj srečen način tik ob izteku zatresli mrežo sicer odličnega Šoštarja.

Italijani so se po nesrečnem polfinalu z Jugoslavijo oddolžili v dvoboju za tretje mesto s SZ. Zmagali so z 12:11 (1:3, 4:2, 1:2, 2:1, 1:1, 2:2, 1:0) in tudi v tem primeru je prišlo do igranja do prvega gola, saj se je regularni del tekme končal pri izidu 8:8, triminutna podaljška pa pri 11:11.

200 m delfin ženske: 1. Nord (NDR) 2'09"33; 2. Jakob (NDR) 2'10"94; 3. Jacobsen (Dan.) 2'12"63; 14. Meškovska (Jug.) 2'18"17.

200 m mešano moški: 1. Dernyi (Madž.) 2'01"03; 2. Hanremann (NDR) 2'03"07; 3. Haldky (ZRN) 2'03"21.

500 m prosto ženske: 1. Plewinski (Fr.) 25"63; 2. Hunger (NDR) 25"64; 3. Meissner (NDR) 25"87.

Italijani so si z zmago v tekmi proti Sovjetski zvezi (na sliki AP) zasluženo priborili 3. mesto na vaterpolskem turnirju.

1.500 m prosto moški: 1. Hoffman (NDR) 15'01"52; 2. Pfeiffer (ZRN) 15'01"93; 3. Podkoscienljy (Polj.) 15'19"29; 8. Bansi (It.) 15'43"84

200 m hrbtno ženske: 1. Hase (NDR) 2'132"46; 2. Egerszegi (Madž.) 2'12"61; 3. Otto (NDR) 2'14"29; 5. Viganani (It.) 2'15"92; 11. Alauf (Jug.) 2'19"37.

4x100 m mešano moški: 1. SZ 3'41"44; 2. Francija 3'43"09; 3. Italija 3'43"14.

Vaterpolo - končni vrstni red moški: 1. Zah. Nemčija; 2. Jugoslavija; 3. Italija; 4. Sov. zveza; 5. Romunija; 6. Španija; 7. ČSSR; 8. Nizozemska; 9. Madžarska; 10. Bolgarija; 11. Grčija; 12. Francija; 13. Poljska; 14. Avstrija; 15. Vel. Britanija; 16. Švedska.

Vaterpolo - končni vrstni red ženske: 1. Nizozemska; 2. Madžarska; 3. Francija; 4. Italija.

Kolesarsko dirkališčno SP Uspešno za azzurre

LION — Osem kolajn: trije naslovi svetovnega prvaka in eno srebro med profesionalci, dve srebrni in dve bronasti kolajni med amaterji. To je obračun Italije na kolesarskem dirkališčnem SP, ki je bilo za azzurre res uspešno. Največ zaslug za ta podvig, ki se tiče sicer predvsem profesionalcev, ima nedvomno Claudio Golinelli. Noben kolesar ni doslej še dobil hkrati obeh posamičnih preizkušenj - sprint in keirin. Zlata kolajna Renosta za motorji nekoliko manj blešči, kajti favorit Clark (Avstralija) je ostal doma zaradi poškodbe, Belgijec Tourne pa je nastopil kljub prepovedi zdravnikov.

V nedeljo so podelili še tri naslove. Po točkah med amaterji je zmagal Sovjet Satibaldjev, srebro pa je pripadlo Italijanu Baldatu. Do kolajne - bronaste - so se azzurri dokopali tudi v tandemu, zmagali pa so Francozi. Veteran Freuler je dobil preizkušnjo po točkah med profesionalci.

Po točkah - amaterji: 1. Satibaldjev (SZ) 52 točk; 2. Baldato (It.) 44; 3. Peelen (Nz.) 32.

Tandem: 1. Francija (Fr.); 2. ČSSR; 3. Italija (Faccini - Paris).

Po točkah - profesionalci: 1. Freuler (Švi.) 45; 2. Sutton (Avstral.) 39; 3. Penc (ČSSR) 33; 4. Martinello (it.).

Od jutri na cesti

Jutri se bo v kraju Chambéry začelo cestno SP. Na vrsti bosta ekipni preizkušnji na kronometer za ženske (50 km) in amaterje (100 km).

V soboto bosta posamični preizkušnji, spet za ženske (75 km) in amaterje (187,5 km), v nedeljo pa bodo nastopili še profesionalci (262,5 km).

Del članov ekipe azzurrov se na SP pripravlja z nastopi na raznih dirkah. V včerajšnji prvi preizkušnji triptiha Triveneta (krožna dirka po Coneglianu) je zmagal Colagè pred Sovjetom Koničevom.

Prvak Fondriest pa je v nedeljo nastopil v Zürichu na dirki za svetovni pokal. Uvrstil se je na 10. mesto, zmagal je Švicar Bauer pred Portugalcem Da Silva.

Košarkarski turnir Lignanobasket Hitachi pred Stefanelom

LIGNANO — Radovanovićev Hitachi je zmagovalac Lignanobasketa, tradicionalnega turnirja, s katerim se v naši deželi začena vrhunska košarkarska sezona. V zadnjem dnevu so Benečani s 121:119 izgubili s turinskim Ipfimom in končali turnir z istim številom točk kot Stefanel, ki je v derbiju s Fantonijem zmagal z 89:87. O zmagovalcu je tako odločil izid sobotnega medsebojnega srečanja, v katerem je za las zmagal Hitachi.

Nastop Stefanela je tržaške ljubitelje košarke zadovoljil. Ekipa je zastavljena zelo ambiciozno in dolgoročno in trener Tanjević pri svojih izbirah odkrito posnema jugoslovansko šolo. Tako je režijo poveril Piluttiju (čaka ga še precej dela), ki je skoraj dvomet-

raš, a je kljub temu najnižji član začetne postave. Američana Middleton in Tyler sta solidna. Da v primeru Tylerja gre za odličnega košarkarja, ni dvoma, mogoče pa mu primanjkuje nekaj centimetrov, tako da se postavila vprašanje, kako bo s Stefanelom, ko bo center Cantarello nerazpoložen ali celo poškodovan.

STEFANEL - FANTONI 89:87 (50:45)
STEFANEL: Middleton 25, Pilutti 10, Fučka 4, Bianchi 2, Tyler 22, Cantarello 8, Zarotti 2, Maguolo 8, Sartori 8.

FANTONI: Maran, Sorrentino, King 28, McDowell 20, Bettarini 9, Cecchini 4, Castaldini 4, Valerio 18, Nicoletti 4.

KONČNI VRSTNI RED: 1. Hitachi 4 točke; 2. Stefanel 4; 3. Fantoni 2; 4. Ipfim 2.

Krstni nastop San Benedetto

SCORZÈ — V prvem srečanju letošnje sezone je goriški San Benedetto premagal ljubljansko Olimpijo, kar mu doslej še ni nikoli uspelo.

Srečanje je bilo zanimivo. Pri Goričanih, ki so igrali brez Johnsona, sta se izkazala Vargas in Ponzone. Hauptman je za Ljubljance (nastopili so brez reprezentantov Zdovca in Čurčiča) dosegel 30 točk.

Konec tedna se bosta ekipi znova pomerili v okviru turnirja Alpe-Jadran.

SAN BENEDETTO - SMELT OLIMPIJA 107:100 (56:54)
SAN BENEDETTO: Ardessi, Vargas 32, Biaggi 4, Ponzone 25, Esposito 12, Vitez 13, Borsi 19, Paravel 2.

Negotovost in zanimanje vse večja Maradona pa ribari...

NEAPELJ — Tudi včerajšnje čakanje je bilo zaman: o Maradoni ni bilo ne duha ne sluha. Iz običajnih »dobro obveščenih krogov« pa se je zvedelo, da se sedaj že skrivnostni Argentincev zabava nekje na severu dežele, kakih tisoč kilometrov od Buenos Airesa, kjer naj bi se navdušil za ribolov.

Včeraj je kljub nalivu več časnikarjev in fotografov dolgo a zaman vztrajalo pred hišo Maradone, vendar se zagonetka ni razplela, nasprotno. Iz Argentine bi bilo moralo priti sporočilo, ki naj bi vsaj razjasnilo, kaj se z igralcem dogaja in kateri so vzroki tega njegovega početja. A niti tega sporočila v Neaplju niso dočakali. Kaže, da je igralec rezerviral letalsko vozovnico za jutri, a kolikokrat jo je doslej že rezerviral in odpovedal...

Zaskrbljenost je medtem začela naraščati tudi v Argentini. V začetku zadnji niso posvečali posebne pozornosti, nekateri časopisi ji tudi sedaj ne namenjujejo niti vrstice, vendar so se v nogometnih krogih resno začeli spraševati, kaj vse to lahko pomeni za državno reprezentanco in njeno udeležbo na mundialu.

Pri Neapolju medtem nadaljujejo z molkom. Kaže vsekakor, da so se odločili za trdo roko. V Buenos Aires niso in tudi ne nameravajo poslati svojega človeka, ker naj bi to bil znak popustljivosti in šibkosti. Od nogometnih organov naj bi zahtevali, da Maradoni znižajo prejemke, poleg tega pa bi se

lahko tudi odločili, da terjajo poravnava škoda. Da Napoli trpi škodo, je bilo jasno že v nedeljo, ko si je uvodno tekmo sezone ogledalo manj kot 5.000 ljudi. Je že res, da so igrali v Avellinu namesto v Neaplju, vendar številni navijači ne skrivajo svoje razdraženosti.

Medtem so začele krožiti že vse močje govorice. Nekateri celo pravijo, da se Maradona izogiba Italiji zaradi groženj iz neapelskega podzemlja. Nekaj podobnega pa se je že govorilo pred časom, ko naj bi prišla »svarila«, da Napoli ne sme osvojiti državnega naslova, češ da bi nekateri v tem primeru morali izplačati bajne vsote na črnih stavih. Napoli pa je naslov le osvojil. Tudi ko je Maradona bil zrtev lažje prometne nesreče, so hoteli takoj videti opozorilo podzemlja, a spet ni bilo nič. Tudi tokrat gree verjetno za gole fantazije.

Prijateljske tekme

Tudi v nedeljo ni manjkalo prijateljskih nogometnih tekem. Nekaj rezultatov: Chieti - Ascoli 1:2, Riccione - Cesena 1:2, Empoli - Fiorentina 1:1, Inter - Torpedo Moskva 4:2, Napoli - Fluminense 0:1, Senigallia - Ancona 1:5, Juve Stabia - Avellino 4:2, Bisceglie - Barletta 0:1, Grumellese - Brescia 0:2, Monopoli - Foggia 0:1, Agrigento - Licata 0:2, Salsomaggiore - Parma 0:4, S. Marco Sistiana - Triestina 0:3.

Posebej za Primorski dnevnik BOJAN KAVČIČ

V 4. kolu I. zvezne jugoslovanske nogometne lige je bilo več presenečenj. Že v soboto je Dinamo v Skopju premagal enajsterico Vardara kar s 4:0 in napovedal dobro formo pred sredino povratno tekmo s francoskim prvligašem Auxerrejem za vstop v tekmovalje za pokal UEFA. Zagrebčani so prvo tekmo v gosteh dobili z 1:0, zato so prepričani, da bodo napredovali.

Bolj odmevna kot zmaga Dinama pa sta bila poraza beograjskih moštev Crvene zvezde in Partizana z obema sarajevskima prvligašema. Željezničar in Sarajevo, ki ju je iz jugoslovanskega pokala zapored izločil neznani tretjeligaš Sileks, sta tokrat pokazala ostre zobe. Željezničar je na razprodani Grbavići, gledalcev je bilo več kot 25.000, visoko premagal »sanjsko moštvo« Crvene zvezde. Za še večje presenečenje pa je poskrbelo Sarajevo, saj je ugnalo Partizana na njegovem igrišču po enajstmetrovkah, saj se je tekma v rednem času končala z 1:1.

Na Grbavići je prišlo do nevsakdanjega incidenta, ki ga je povzročil - glavni sodnik Kravić. Pri sporni odločitvi so ga nogometaši Željezničarja obstopili, sodnik Kravić pa je z glavo udaril v obraz Željezničarjevega nogometaša Ilića. Sodnika čaka huda kazen, morda celo prepoved sojenja do konca življenja.

Najzaslužnejši za zmago Sarajeva nad Partizanom je Božović, nogometaš, ki ni hotel igrati, če mu klub ne izplača 50.000 zahodnonemških mark posebnega honorarja. Sprva je Sarajevo Božovića suspendiralo, po neuspehu v pokalnem tekmovalju pa se je z nogometašem le dogovorilo (pravijo, da za precej nižjo dinarsko vsoto) in Božović je spet pokazal, kaj zna.

Olimpija je gostovala v Osijeku, kjer ni igrala slabo, med drugim je Dinko

V 4. kolu 1. jugoslovanske nogometne lige

Sodnik udaril nogometaša

Vrabcac zadel vratnico, ostala pa je praznih rok.

Pri Hajduku so spet zamenjali trenerja, tokrat že šestega v zadnjih treh letih. Nadoveza je moral prepuštili krnilo Peruzoviću, ki pa bo klub vodil le začasno.

Rijeka je doživela prvi poraz in je morala vodilno mesto na lestvici prepuštili Dinamu.

REZULTATI 4. KOLA I. ZNL: Osijek - Olimpija 1:0 (0:0), Vardar - Dinamo 0:4 (0:2), Velež - Sloboda 3:0 (2:0), Vojvodina - Spartak 1:0 (0:0), Željezničar - C. zvezda 3:0 (0:0), Hajduk - Rad 2:1 (2:1), Partizan - Sarajevo 4:6 (1:1) - po 11-m, Radnički - Budućnost 2:1 (2:1), Borac - Rijeka 2:1 (2:0).

LESTVICA: Dinamo 7, Željezničar, Radnički in Rijeka 6, C. zvezda, Olimpija, Budućnost, Hajduk, Rad, Borac, Osijek in Vojvodina 4, Sarajevo 3, Spartak, Partizan, Velež in Sloboda 2, Vardar 1.

PRIHODNJE KOLO (27. t. m.): Olimpija - Hajduk, Rijeka - Velež, Budućnost - Borac, Sarajevo - Radnički, Rad - Partizan, C. zvezda - Osijek, Dinamo - Željezničar, Spartak - Vardar, Sloboda - Vojvodina.

V II. zvezni ligi je za presenečenje poskrbel Kikinda, saj je v Kruševcu premagala bivšega prvligaša Napredak.

REZULTATI II. ZNL: Sutjeska - Liria 4:1 (2:0), Proleter - Borac 1:0 (1:0), Beograd - Mladost 5:6 (1:1, 0:0) - po 11-m, GOŠK Jug - Čelik 6:5 (1:1, 0:0) - po 11-m, Priština - Rudar 4:2 (0:0), Iskra - Šibenik 3:0 (2:0), Zemun - Leotar 2:0 (1:0), Sloboda - Mačva 1:0 (0:0), Napredak - Kikinda 1:2 (0:0), Dinamo - Pelister 2:0 (0:0).

LESTVICA: Proleter in Sloboda 6, GOŠK Jug 5, Zemun, Beograd, Sutjeska, Iskra in Priština 4, Dinamo in Borac 3, Pelister, Mačva, Šibenik, Leotar, Napredak in Kikinda 2, Mladost 1, Liria, Čelik in Rudar 0.

PRIHODNJE KOLO (27. t. m.): Liria - Pelister, Kikinda - Dinamo, Mačva - Napredak, Leotar - Sloboda, Šibenik -

Zemun, Rudar - Iskra, Čelik - Priština, Mladost - GOŠK Jug, Beograd - Borac, Sutjeska - Proleter.

Začelo se je tudi prvenstvo v medrepubliški ligi - zahod. Slovenijo v tej tretjeligaški konkurenci zastopajo Koper, Ljubljana in Maribor/Branki. Koprčani so v uvodnem nastopu igrali imenito. Na svojem igrišču so gostili Primorac iz okolice Splita. Koprčani so kljub hudi pripeki narekovali oster tempo in več kot zasluženo zmagali. Če bi bili strelci vsaj malo bolj razpoloženi, bi lahko tekme doživeli pravo katastrofo. Mariborčani so gostovali v Prijedoru, kjer so nesrečno izgubili, saj so bili celo boljši od domačih nogometašev. Tudi Ljubljana ni igrala slabo, a je proti Radniku na domačem igrišču plačala dolg neizkušenosti.

REZULTATI I. KOLA MRNL-ZAHOD: Ljubljana - Radnik 1:3 (1:1), Prijedor - Maribor/Branki 1:0 (0:0), Koper - Primorac 1:0 (1:0), Segesta - Jedinstvo 3:5 (1:1, 1:1) - po 11-m, Split - Orijent 5:4 (0:0, 0:0) - po 11-m, Junak - Mladost 4:5 (0:0, 0:0) - po 11-m, Zagreb - Varteks 1:0 (1:0), Lokomotiva - Jugokeramika 3:2 (1:1), BSK - Zadar 1:0 (1:0).

PRIHODNJE KOLO (26. t. m.): Maribor/Branki - Lokomotiva, Zadar - Ljubljana, Radnik - Koper, Jedinstvo - Mladost, Primorac - Junak, Jugokeramika - BSK, Varteks - Prijedor, Orijent - Zadar, Segesta - Split.

obvestili

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠZ DOM IZ GORICE
sporoča, da bo prvi trening kadetov (letnika 1973/74) danes, 22. avgusta, ob 18.30 v Dijaškem domu v Gorici.

FC PRIMORJE
obvešča člane mladinskih nogometnih ekip, da se treningi vršijo vsak dan na igrišču od 17. ure dalje.

KULTURNI DOM

GORICA

Uprava Kulturnega doma v Gorici

vabi vse odbójkarje in športnike nasploh na ekshibicijsko srečanje med A in B postavo

JUGOSLOVANSKE ODBOJKARSKE REPREZENTANCE

v sredo, 23. avgusta, ob 20. uri v telovadnici goriškega Kulturnega doma.

V teku na 3.000 m

Svetovni rekord Saida Aouite

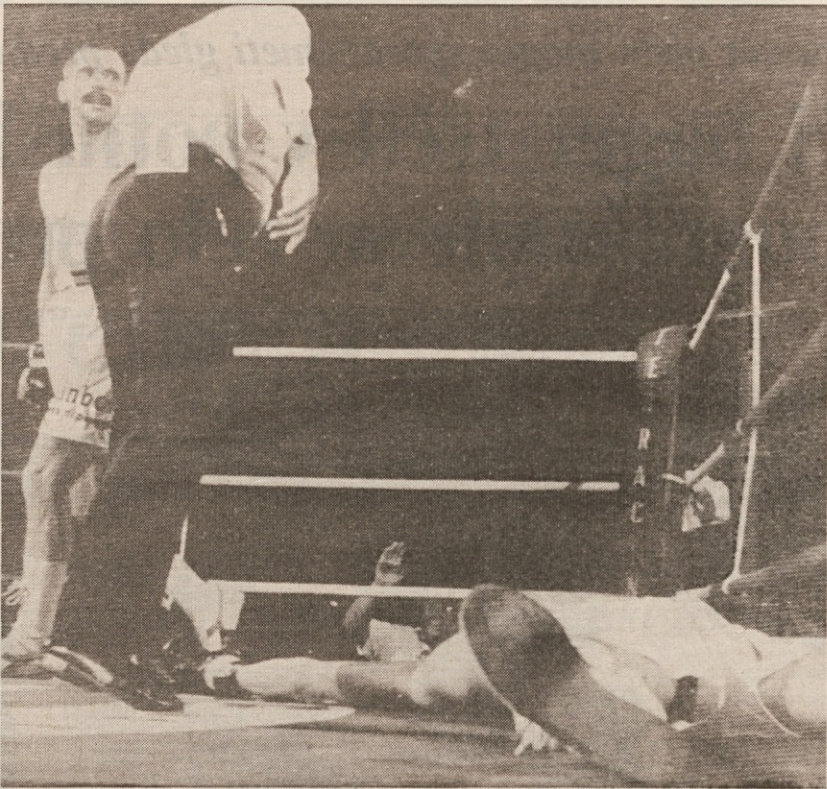
KÖLN — Svetovni rekordi padajo kot na tekočem traku. Potem ko sta se med tednom proslavila Kingdom na 110 m ovire in Barrios na 10.000 m, je bil v nedeljo na vrsti Maročan Said Aouita. Na atletskem mitingu v Kölnu je svojim najboljšim svetovnim znankam na 1.500, na 2.000 in na 5.000 m dodal še eno: potolkel je kar 11 let stari rekord Kenijca Rona na 3.000 m. Aouita jih je pretekel v 7'29''45, a Ronov čas je bil 7'32''1.

Med ostalimi nastopi mitinga v Kölnu, 15. etapi Gran Prix Mobil, velja omeniti še nastop Kubanke Costa, ki je zmagala v skoku v višino z znamko 2,03 m, Zahodna Nemka Henkel-Redetzky pa je preskočila 2 m. V teku na 400 m je Američan Reynolds dosegel soliden čas 44''30, na 110 m ovire je spet zmagal Kingdom, ki pa zaradi bolečine na levem stegnu ni forsiral, saj se je zadovoljil s časom 13''20.

totip			
1. —	1. Farsalo Cm	1	
	2. Glauco Ferm	X	
2. —	1. Ercenf	2	
	2. Dupino	X	
3. —	1. Fennis	X	
	2. Fenata	1	
4. —	1. Gretaz	2	
	2. Giardello	1	
5. —	1. Galanis	1	
	2. Cornaro	X	
6. —	1. Eccetto	X	
	2. Furyos	X	
KVOTE			
12 (76 dobitnikov)	6.790.000 lir		
11 (2.013 dobitnikov)	255.000 lir		
10 (17.090 dobitnikov)	29.500 lir		

Za supervelterski naslov EP

Leto zbil Sekovića na tla

TERRACINA — Boksar Giuseppe Leto iz Palermo je Italiji priboril šesti naslov evropskega prvaka. V supervelterski kategoriji je s KO v šestem krogu premagal dosedanjega prvaka Avstrijca jugoslovanskega porekla Edipa Sekovića. Oba boksarja sta začela agresivno in iskala odločilni udarec. Že v četrtem krogu se je moral Seković zateči po pomoč k zdravniku zaradi rane. Odtlej je bil lahek plen Italijana in po mnenju mnogih bi moral sodnik že prej prekiniti dvboj, saj Seković ni vstal še dolgo po zadnjem udarcu. Nov prvak Leto je star že 32 let.

Od četrтка do nedelje v Varaždinu

Mladinsko atletsko evropsko prvenstvo

Varaždin se vneto pripravlja na mladinsko evropsko atletsko prvenstvo, ki bo v tem hrvatskem mestu od 24. do 27. avgusta. Prvenstvo bo 10. uradno, dejansko pa že 13., ker so pred uradnim začetkom mladinci prej že trikrat imeli na razpolago "mladinske igre". V Varaždinu bo na startu kakih 800 atletov in atletinj.

V Jugoslaviji bi moralo biti mladinsko EP že leta 1983 in sicer v Mariboru, vendar mesto tedaj zaradi finančnih razlogov ni potrdilo izbora evropske atletske zveze in organizacija je bila dodeljena Avstriji.

Za nov poskus se je posebno intenzivno zavzel visoki funkcionar mednarodnega olimpijskega odbora Artur Takač, ki je iz Varaždina doma. Takač si s tem prvenstvom nekako postavlja spomenik za svoje delo na športnem polju.

Prvenstvo, z uradnim nazivom JU-PEA'89, je najvažnejši cilj jugoslovanske atletike za letošnjo sezono, brez dvoma vključen v malo daljnosežnejši program, da se dostojno organizira, predvsem pa nastopa na članskem EP, ki bo prihodnje leto v Splitu.

Že dolg spisek zmagovalcev na dosedanjih mladinskih EP jasno dokazuje, da mladinski uspehi nikakor niso porok za blesteče nadaljevanje kariere. Spisek rekordov samo iz tekmovalcev za naslove ponuja imena Ridgeona, Jasčenka, Gataullina in Wyludde, ki so zablesteli ali še blestijo tudi kot člani; med mladinskimi evropskimi rekorderji pa najdemo še imena Schönlebeja, Mögenburga, Brehmejeve, Dautejeve (Drechsler) in še koga, ki je v zrelejših letih pustil svoj pečat v atletskih arenah. Seveda je še veliko takih,

ki kot mladinci blestijo prav sedaj in se bo lahko ocenjevalo le čez nekaj let.

Vsekakor imajo na mladinskih EP vedno znatno premoč tekmovalci in tekmovalke iz NDR. Ob boleznih uganjnih, kdo se največ poslužuje dopinga, so uspehi NDR v vseh starostnih kategorijah brez dvoma odraz točnega in načrtovanega dela, ki razvija telesne sposobnosti ali brez sile ali pa jih privede do hitrejšega cvetenja v primerih, ko se lahko računa za kasnejšo demotivacijo ali za predvideno zmanjšanje telesnih zmogljivosti.

Evropski mladinski atletski rekordi:

MOŠKI

100 m Henderson (VB) - 10''21 1987
200 m Evers (ZRN) - 20''37 1983
400 m Schönlebe (NDR) - 45''01 1984
800 m Busse (NDR) - 1'45''15 1978
1500 m Williamson (VB) - 3'36''6 1979
5000 m Binns (VB) - 13'27''04 1979
10000 m Nicosia (Italija) - 28'35''02 1982
110 m ovire Jackson (VB) - 13'44 1986
400 m ovire Budko (SZ) - 48''74 1984
3000 m zapreke Pönitsch (NDR) - 8'29''50 1976
višina Mögenburg (ZRN) - 235 cm 1980
daljina Očkan (SZ) - 8,24 m 1987
troskok Mai (NDR) - 17,50 m 1985
palica Tarasev (SZ) - 5,70 m 1989
krogla Beyer (NDR) - 20,20 m 1974
disk Hartmann (ZRN) - 63,64 m 1978
kladivo Steuk (NDR) - 78,14 m 1978
kopje Ovcinnikov (SZ) - 80,26 m 1988
deseterboj Voss (NDR) - 8387 točk 1982

4x100 m ZRN - 38''25 1983
4x400 m NDR - 3'14''58 1981

ŽENSKE

100 m Krabbe (NDR) - 10''89 1988
200 m Bočina (SZ) - 22''19 1980
400 m Brehme (NDR) - 49''77 1976
800 m Bruns (NDR) - 1'59''17 1988
1500 m Budd (VB) - 4'04''39 1984
3000 m Budd (VB) - 8'40''22 1984
10000 m Schäning (NDR) - 32'44''52 1988
100 m ovire Ewanje-Epee (Fr.) - 13''10 1985
400 m ovire Štereva (Bolg.) - 55''62 1984
višina Balck (NDR) - 201 cm 1989
daljina Daute (NDR) - 6,98 m 1982
krogla Kumbernuss (NDR) - 20,54 m 1989
disk Wyludde (NDR) - 74,40 m 1988
kopje Todorova (Bolg.) - 71,88 m 1981
sedmerboj Thiele (NDR) - 6465 točk 1983
4x100 m NDR - 43''77 1981
4x400 m NDR - 3'30''39 1981

Za nastop na JUPEA je jugoslovanska atletska zveza določila izredno ostre norme, ki so znatno ostrejšje od tistih, katere je za udeležbo določila evropska zveza. Predstavnitvo Jugoslavije bo zato maloštevilno, vendar zato učinkovitejše. V sestavi ekipe bo tudi nekaj atletov in atletinj iz Slovenije. S precejšnjim zanimanjem med dekleti pričakujejo nastope Brigite Bukovec (100 m čez ovire) in metalik kopja Irene Dominc in Renate Strašek.

Na EP bo prisotna tudi naša dežela in sicer z metalcem kopja Cristianom Noninom (letos 69,34 m) iz Vidma in tekačico na 200 m Chiaro Grossutti (letos 24''32) iz Campoformida.

BRUNO KRIZMAN

Košarkarska zveza objavila koledar

Jadran v prvem srečanju pred domačim občinstvom

Italijanska košarkarska zveza je sporočila spored tekem prvenstva B-2 lige, v katerem, kot znano, nastopa v B skupini tudi naša združena ekipa Jadrana. Slednji bo svoje domače tekme igral v tržaški športni palači, in sicer ob sobotah ob 21. uri.

Prvenstvo se bo pričelo v nedeljo, 24. septembra t. l., (za Jadran že dan prej, v soboto, 23. 9.). Regularni del prvenstva pa se bo končal 29. aprila 1990. Jadrancovi bodo prvo kolo igrali doma proti novincu v ligi, Ozzanu. Zanimivo je tudi, da bodo naši v prvih štirih kolen igrali z ekipami, ki lani niso nastopale v tem prvenstvu. V drugem kolu bodo potovali v Ceseno (novinec v ligi), v tretjem kolu se bodo v gosteh pomerili z moštvom Mester, ki je izpadlo iz B-1 lige, v četrtem pa bo v Trstu izdelni derbi s Pordenonom (ki je prav tako izpadel iz B-1 lige in ga letos vodi ljubljanski strokovnjak Janez Drvarič). Seznam ekip skupine B:

Pallacanestro Pordenone Pordenon, SZ Jadran Trst, US Luigi Pierobon Padova, US Petrarca Basket Padova, US Virtus Padova, D.U.C.A. Basket Vicenza, AS Basket Montebelluna, Basket Oderzo, SS Basket San Donà, SS Pallacanestro Mestre, Polisportiva Basket Cesena, Sporting Club Gira Vulcal Ozzano Emilia, GS Pallacanestro Castel San Pietro, Basket Club Faenza, Virtus Libertas Pallacanestro Imola, AS Scandone San Lazzaro di Savena.

SPORED:	
1. kolo (23. in 24. 9. 89)	
Povratno kolo 13. in 14. 1. 90	
Jadran - Ozzano	
Castel S.P. - Pierobon PD	
Faenza - Pordenone	
Imola - Virtus PD	
Mestre - Cesena	
Petrarca PD - Oderzo	
San Donà - Montebelluna	
Vicenza - San Lazzaro	
2. kolo (30. 9. in 1. 10. 89)	
Povratno kolo 20. in 21. 1. 90	
Cesena - Jadran	
Montebelluna - Castel S.P.	
Oderzo - Imola	
Ozzano - Vicenza	
Pierobon - Mestre	
Pordenone - Petrarca PD	
San Lazzaro - San Donà	
Virtus PD - Faenza	
3. kolo (7. in 8. 10. 89)	
Povratno kolo 27. in 28. 1. 90	
Mestre - Jadran	
Castel S.P. - Virtus PD	
Faenza - Montebelluna	
Imola - Pierobon PD	
Petrarca PD - San Lazzaro	
Pordenone - Oderzo	
San Donà - Ozzano	
Vicenza - Cesena	
4. kolo (14. in 15. 10. 89)	
Povratno kolo 3. in 4. 2. 90	
Jadran - Pordenone	
Imola - San Donà	
Montebelluna - Petrarca PD	
Oderzo - Mestre	
Ozzano - Castel S.P.	
Pierobon PD - Faenza	
San Lazzaro - Cesena	
Virtus PD - Vicenza	
5. kolo (21. in 22. 10. 89)	
Povratno kolo 10. in 11. 2. 90	
Castel S.P. - Jadran	
Cesena - Oderzo	
Faenza - Imola	
Mestre - San Lazzaro	
Montebelluna - Ozzano	
Petrarca PD - Vicenza	
Pordenone - Pierobon PD	
San Donà - Virtus PD	
6. kolo (28. in 29. 10. 89)	
Povratno kolo 17. in 18. 2. 90	
Jadran - San Donà	
Faenza - Petrarca PD	
Imola - Pordenone	
Oderzo - Castel S.P.	
Ozzano - Cesena	

Pierobon PD - Montebelluna
Vicenza - Mestre
Virtus PD - San Lazzaro

7. kolo (4. in 5. 11. 89)
Povratno kolo 24. in 25. 2. 90
Jadran - Vicenza
Castel S.P. - Pordenone
Cesena - Pierobon PD
Mestre - Ozzano
Montebelluna - Imola
Petrarca PD - Virtus PD
San Lazzaro - Oderzo
San Donà - Faenza

8. kolo (11. in 12. 11. 89)
Povratno kolo 3. in 4. 3. 90
San Lazzaro - Jadran
Cesena - Imola
Oderzo - San Donà
Ozzano - Faenza
Pierobon PD - Petrarca PD
Pordenone - Mestre
Vicenza - Castel S.P.
Virtus PD - Montebelluna

9. kolo (19. in 11. 89)
Povratno kolo 10. in 11. 3. 90
Jadran - Pierobon PD
Faenza - Castel S.P.
Imola - San Lazzaro
Mestre - Virtus PD
Montebelluna - Pordenone
Ozzano - Oderzo
Petrarca - Cesena
San Donà - Vicenza

10. kolo (25. in 26. 11. 89)
Povratno kolo 17. in 18. 3. 90
Virtus PD - Jadran
Castel S.P. - Imola
Cesena - Faenza
Mestre - Petrarca PD
Oderzo - Pierobon PD
Pordenone - San Donà
San Lazzaro - Ozzano
Vicenza - Montebelluna

11. kolo (2. in 3. 12. 89)
Povratno kolo 24. in 25. 3. 90
Petrarca PD - Jadran
Castel S.P. - Mestre
Faenza - Vicenza
Imola - Ozzano
Montebelluna - Oderzo
Pierobon PD - Virtus PD
Pordenone - San Lazzaro
San Donà - Cesena

12. kolo (9. in 10. 12. 89)
Povratno kolo 31. 3. in 1. 4. 90
Jadran - Imola
Cesena - Montebelluna
Mestre - San Donà
Oderzo - Faenza
Ozzano - Petrarca
San Lazzaro - Castel S.P.
Vicenza - Pierobon PD
Virtus PD - Pordenone

13. kolo (16. in 17. 12. 89)
Povratno kolo 7. in 8. 4. 90
Faenza - Jadran
Castel SP - Cesena
Imola - Mestre
Montebelluna - San Lazzaro
Pierobon - Ozzano
Pordenone - Vicenza
San Donà - Petrarca
Virtus PD - Oderzo

14. kolo (22. in 23. 12. 89)
Povratno kolo 21. in 22. 4. 90
Jadran - Oderzo
Cesena - Pordenone
Mestre - Montebelluna
Ozzano - Virtus PD
Petrarca - Castel S.P.
San Lazzaro - Faenza
San Donà - Pierobon PD
Vicenza - Imola

15. kolo (6. in 7. 1. 90)
Povratno kolo 28. in 29. 4. 90
Montebelluna - Jadran
Castel S.P. - San Donà
Faenza - Mestre
Imola - Petrarca
Oderzo - Vicenza
Pierobon - San Lazzaro
Pordenone - Ozzano
Virtus PD - Cesena

Borovi košarkarji na delu

V Borovem športnem centru pri Sv. Ivanu so včeraj z navdušenjem in v polnoštevilni zasedbi začeli priprave košarkarji Bora Radenske, ki bodo igrali v D ligi in med mladinci. Letos jih bo vodil pri nas dobro znani trener Andrej Žagar, za kondicijsko pripravo pa bo skrbel bivši italijanski državni mladinski prvak v deseterboju Gorazd Pučnik

Do konca meseca na Ravnah na Koroškem

Odbojkarji Sloge, Sokola in Brega na pripravah

V nedeljo je na Ravnah na Koroškem odpotovala prava karavana odbojkarjev in odbojkaric Sloge, Sokola in Brega, ki bodo v tem koroškem športnem središču pilili svoje znanje in se pripravljali na novo sezono do konca meseca. Na priprave so odpotovali fantje prve Slogine šesterke, prva in druga Slogina ženska članska ekipa, Slogine igralke lanske kategorije under 14, prva Bregova ekipa ter nekaj igralcev prve postave Sokola in mladink istega društva. Poleg domačih trenerjev Ivana Peterlina, Bruna Miliča, Franka Drasiča, Pavla Morpurga in Petra de Waldersteina dela z našimi odbojkarji in odbojkaricami tudi priznani ravenški strokovnjak Damjan Pogorevčnik. Gostovanje na Ravnah je organizacijsko omogočilo domače športno društvo Fužinar, s katerim je SZ Sloga pobrateno že vrsto let in s katerim vseskozi plodno sodeluje.

Našim igralkam in igralcem na Ravnah resnično ni dolgčas: trenirajo dvakrat, včasih trikrat dnevno, bili so že na Uršlji gori, pa tudi daljših gorskih sprehodov bodo imeli dovolj, vadili so

že na trim stezi. Med svojim bivanjem na Ravnah si bodo seveda ogledali tudi Prežihovino, torej kraje, kjer je živel Prežihov Voranc in katerim je posvetil dober del svojega literarnega ustvarjanja, za oddih in aktivni odmor pa jim je na voljo umetno Ivarčko jezero z urejenim kopališčem in odbojškarskim igriščem. Med pripravami bodo seveda na vrsti tudi prijateljske tekme, da bodo lahko trenerji sproti preverjali napredek svojih igralcev in igralk. Po prvih dneh so vsi zelo zadovoljni, počutje je odlično, čeprav so seveda malce utrujeni, vsi pa se zavedajo, da se jim bo vložen trud v priprave med prvenstvom bogato obrestoval.

Priznanje za Bana in Miliča

Skozi skorajda vse lansko šolsko leto se je v Trstu odvijal moški odbojškarski turnir »Trofeo Miramar«, namenjen dijakom nižjih srednjih šol. Turnir je priredilo tržaško šolsko skrbništvo pod pokroviteljstvom tržaške tovarne testenin Pastificio Miramar. Turnirja se je udeležila tudi openska

srednja šola Srečko Kosovel, o njem pa smo med samo izvedbo v našem dnevniku obširno že poročali. Najboljše odbojkarje je čakala še posebno mi-kavna nagrada: najboljših 12 je namreč v sredo odpotovalo za teden dni v Gradež, na sporedu pa imajo kombiniran tečaj odbojke in jadrnanja pri tržaškem pomorskem klubu Hannibal. Odbojškarski tečaj vodi tržaški profesor Adriano Pavlica, dolgoletni trener italijanske reprezentance. Med tečajniki sta tudi Tomaž Ban in Matjaž Milič, Kosovelova dijaka in odbojkarja pri SZ Sloga. Fanta sta se dva dni pred odhodom v Gradež vrnila s priprav v Kočevju, tako da s kondicijo res ne bi smela imeti težav, pa tudi odbojškarsko sta med pripravami toliko napredovala, da jima dodatni odbojškarski teden res ne bi smel povzročati hujših problemov. Treninji potekajo v prijateljsko-delovnem vzdušju, kot nam je povedal glavni prireditelj celotnega turnirja profesor Pellis, Tomaž in Matjaž pa nam bosta svoje vtise posredovala ob vrnitvi domov.

(Inka)

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 6.000 - din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000 - din, trimesečno 85.000 - din, letno 320.000 - din, upokojenci mesečno 25.000 - din, trimesečno 65.000 - din, polletno 120.000 - din, letno 240.000 - din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%, IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

22. avgusta 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaje
in tiska

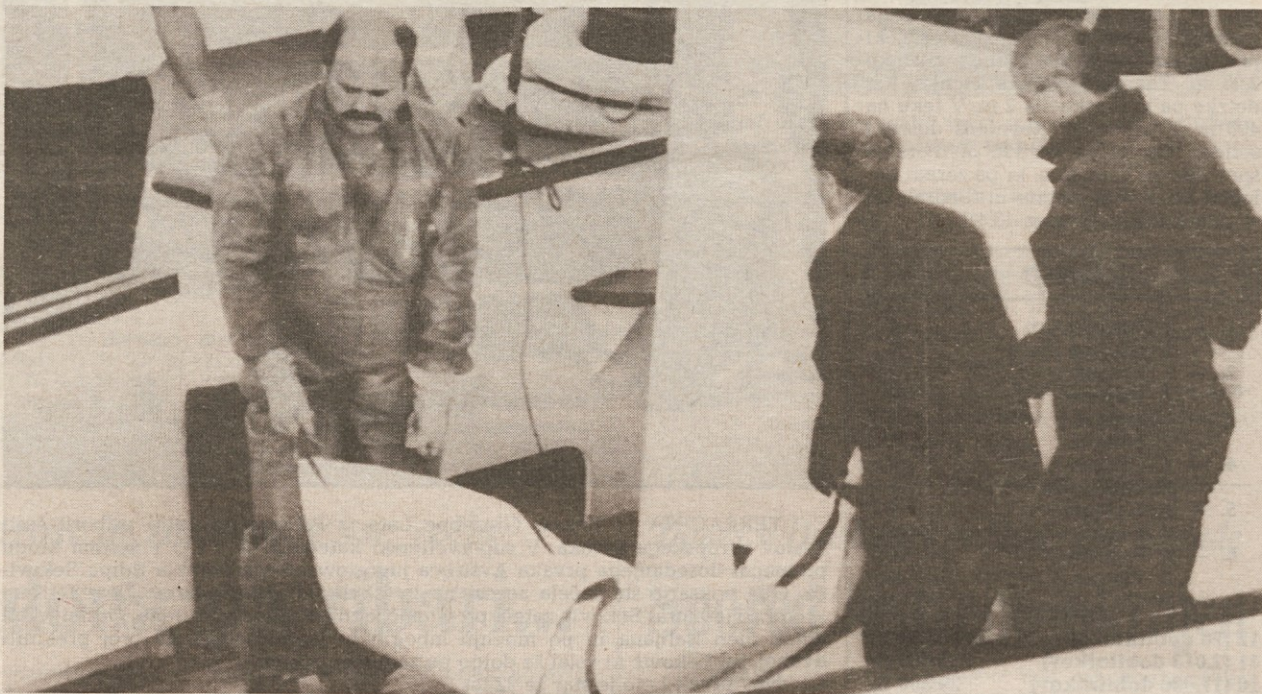
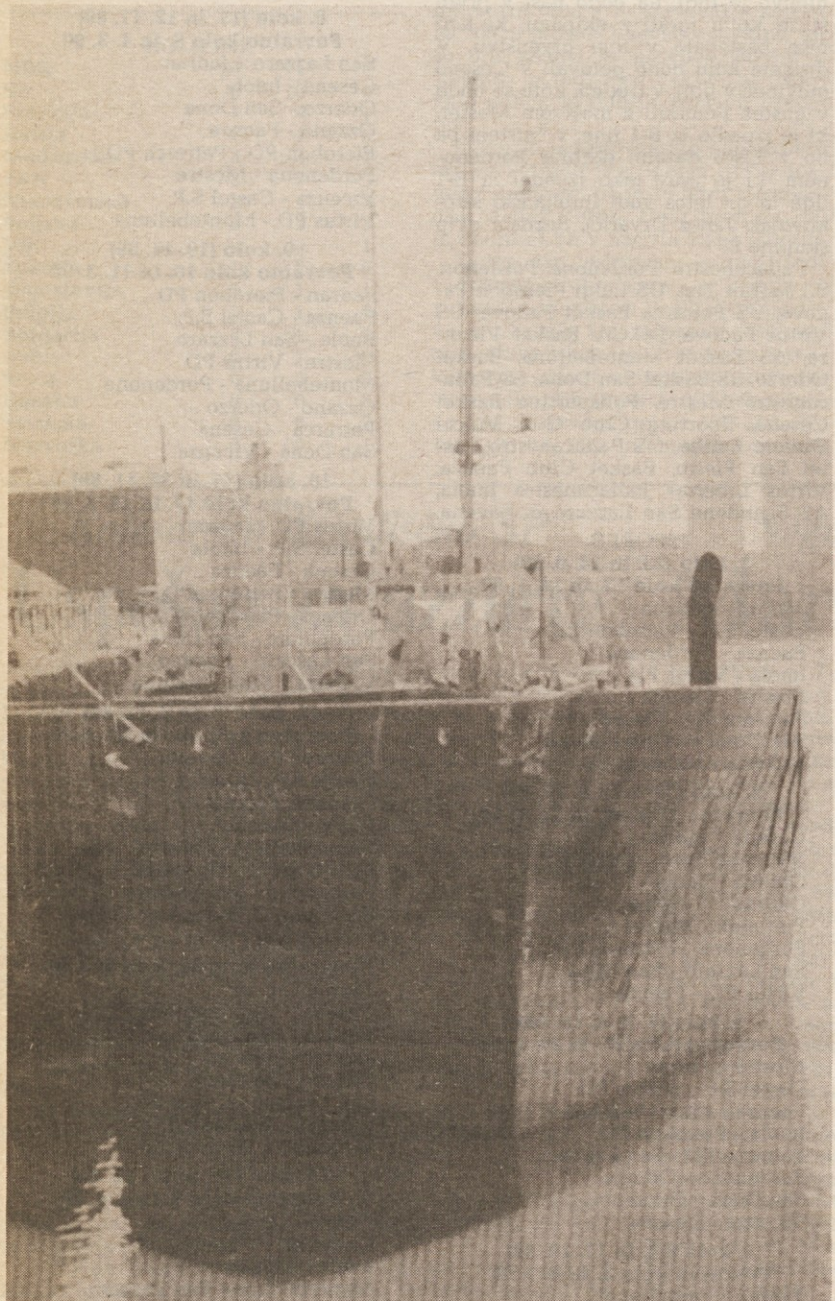
ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Kapitana obeh plovil se menda nista mogla sporazumeti glede prednosti

Na Temzi plavajoči bager trčil v potniško ladjo Podatki o številu pogrešanih so zelo protislovni

LONDON — V noči na nedeljo je na Temzi prišlo do trčenja dveh plovil, točno število žrtev pa je doslej še neznano. Rečna potniška ladja Marchioness, na kateri so londonski »yuppii« priredili zabavo, je iz zenkrat še neznanih vzrokov trčila v 1.500-tonski plavajoči bager Bowbelle. Reševalci so do sedaj potegnili iz Temze 27 trupel, pogrešajo pa še od 30 do 60 ljudi. Med pogrešanimi je tudi mlad italijanski podjetnik Lino Di Girolamo, ki pa že več let živi v Veliki Britaniji. Nesrečo je preživel 84 oseb.

Vzroke nenavadne nesreče bo preiskovala Scotland Yard, že sedaj pa kaže, da sta ladji trčili zaradi nesporazuma med kapitanoma, ki drug drugemu nista dala prednosti. Rečni promet je na Temzi zelo gost, potniške in tovarne ladje pa se morajo seveda držati trdnih pravil o plovi. Kapitana obeh ladij je policija že zaslišala, vendar jih je po nekaj urnem priporu izpustila na prostost. Odločilno težo pa ima pričevanje kapitana druge potniške ladje Hurlingham, ki je plula tik za Marchioness. Kapitan je v svoj radijski oddajnik ujel zadnje besede, ki sta si jih izmenjala kapitan Marchionessa in Bowbelle. Njun besedni spor pa je menda jasen dokaz, da drug drugemu nista hotela dati zadostnega in sta izsiljevala prednost. Velike ladje morajo namreč praviloma pluti ob desnem bregu reke, v srednji »pas« pa se lahko premaknejo le v primeru, ko so stranski oboki mostov preozki ali prenizki zanje. Preden se vpeljejo v srednji pas pa morajo dati prednost vsem plovilom, ki

plovejo po svojem rednem pasu. Kapitan plavajočega bagerja pa se niti po trčenju ni ustavil, kar je pozneje pojasnil z dejstvom, da bi tako oviral reševalno akcijo.

Kaže, da v noči na nedeljo eden od kapitanov ni spoštoval teh pravil. Plavajoči bager je ladjo, na kateri so se zabavali mladi londonski svetovljani, dobesedno presekala na pol. Zgornji del ladje se je takoj potopil, reševalci pa so morali počakati oseko, da so ga lahko dvignili na površje in ugotovili, ali je v njem še kako truplo. Nihče pa ne ve točno, koliko ljudi se je udeležilo zabave na Marchioness. Luška kapitanija nima vseh imen; na tovrstno plovilo se lahko vkrca največ 149 potnikov in dva člana posadke, podjetje, ki daje Marchioness v najem za razne zabave pa sprejme največ 120 udeležencev.

Britansko časopisje, ki danes poroča skoraj izključno o tragediji, pa zastavlja oblastem najrazličnejša vprašanja. Nekateri politični predstavniki so namreč že pred leti predstavili v parlamentu zahtevo po ustrežnejših plovniških pravilih na Temzi, novih zakonov pa še ni. Mnogi pa so se obregnili tudi ob dejstvo, da je plavajoči bager Bowbelle že pred petimi leti trčil v manjšo tovarno ladjo, ki ni potonila le po golem naključju.

Na slikah (telefoto AP): plavajoči bager Bowbelle (zgoraj), spodaj ostanki potniške ladje Marchioness in reševalna ekipa na delu

V Bogoti na osnovi izrednih pooblastil aretirali 10 tisoč trgovcev z mamili

BOGOTA — Več kot petdeset tisoč ljudi se je udeležilo državnega pogreba kandidata za nastop na kolumbijskih predsedniških volitvah Luisa Carlosa Galana, na katerega je v petek streljalo sedem plačanih morilcev, ki so jih najeli kolumbijski trgovci z mamili. Pogrebni svečanosti se je udeležil tudi kolumbijski predsednik Virgilio Barco Vargas, za varnost pa je skrbelo približno tisoč policijskih ostrostrelcev, katerim so iz zraka pomagali helikopterji.

Medtem pa je kolumbijska policija izvedla preko 10 tisoč aretacij med kriminalci, ki so vključeni v verigo pridelave in prodaje mamil. Policisti so tako dobro izkoristili izredna pooblastila, ki jim jih je dal predsednik Barco takoj po Galanovem umoru. Sile javnega reda so tudi zaplenile štiri ranče, ki pripadajo drugemu človeku medellinskih trgovcev z mamili Gonzalu Rodriguezu Gachi, diskoteko v Medellinu, last voditelja te zločinske organizacije, 260 kosov težkega orožja in 522 avtomobilov. Policija tudi domneva, da so voditelji trgovine z mamili iz Medellina poiskali zatočišče v Panami.

V Kolumbiji pa za zdaj še niso odgovorili na ponudbo ameriškega pravosodnega ministra Dicka Thornburgha. Ta je namreč Bogoti v boju proti trgovcem z mamili ponudil pomoč ameriških vojaških enot. Ameriški zvezni urad za boj proti mamilom namerava tudi izkoristiti odločitev kolumbijskega predsednika o »administrativni« izročitvi zločincev drugim državam brez predhodnega soglasja krajevnih pravosodnih oblasti. V kolumbijskih zaporih je trenutno najmanj ducat od 52 kriminalcev, ki so jih ameriška sodišča v Kaliforniji, New Yorku, Alabami in na Floridi obsodila na zaporne kazni zaradi trgovanja z mamili.

Več kot petdesettisočglava množica se je včeraj v Bogoti udeležila svečanega pogreba v petek ubitega predsedniškega kandidata Luisa Carlosa Galana (AP)

Dengov rojstni dan v senci Tienanmena

PEKING — Danes bo Deng Xiaoping, »oče« postmaoistične Kitajske, praznoval svoj 85. rojstni dan, vendar pa vdušje in razpoloženje prav gotovo ne bosta takšna, kot sta bila še pred letom dni, ko so Kitajci pozdravljali svojega voditelja kot tvorca relativnega blagostanja, ki naj bi ga s svojimi reformami prinesel Kitajski.

To praznično vdušje bo tokrat nedvomno obremenjeno s krvavimi dogodki na Tienanmenu v začetku junija. Takrat je namreč kitajska vojska v krvi zadušila študentske demonstracije za demokracijo, ki so v Pekingu potekale neprekinjeno petdeset dni, Deng Xiaoping pa je le nekaj dni po vojaškem posegu javno podprl izredne ukrepe in uporabo sile.

Kmalu po zatrtju študentskega upora pa je s kitajskega političnega prizorišča izginil takratni generalni sekretar kitajske partije Zhao Ziyang, katerega je sam Deng izbral za svojega naslednika. Ziyanga so obtožili, da je vodil zaroto prav proti svojemu zaščitniku Dengu. Z odstranitvijo Ziyanga pa je že drugič propadel Dengov poskus, da se na stara leta umakne v privatno življenje. Prvič se mu to ni posrečilo že januarja 1987, ko je moral zaradi ideoloških razlogov odstopiti sekretar partije Hu Yaobang, ki je bil prav tako kot Ziyang Dengov izbraniček. V obeh primerih je Deng, pa čeprav iz ozadja, zgrabil vse niti oblasti.

Eden od kitajskih političnih opazovalcev je s tem v zvezi izjavil, da dokler bo Deng živ, bo na Kitajskem vladalo ravnesje in ne bo več prišlo do ekscesov, do kakršnih je prišlo junija letos. Podobno o Deng Xiaopingu misli tudi neki zahodni diplomat, ki je dejal, da ostaja Deng, kljub vsem nedavnim dogodkom, najtrdnjša garancija, da se bodo reforme na Kitajskem nadaljevale.

Toda Deng je hudo bolan in govorice o poslabšanju njegovega zdravstvenega stanja so vse bolj glasne. Uradnih potrdil o njegovi boleznici sicer ni, zato pa je mnogo tistih, ki se bojijo, da bi po njegovi smrti prišlo do krvavega boja za prevzem oblasti na Kitajskem.

Mar niso tudi kovanci denar?

CARRARA — Globe običajno neradi plačujemo, še zlasti, če se nam zdijo preveč zasoljene. 32-letni Giorgio Brizzi je zato odločil, da se bo redarju, ki mu je naprtil 25 tisočakov kazni za nepravilno parkiran avtomobil, »železno« rešil. Na postajo mestnih redarjev je prinesel potrdilo o globi in vrečko, v kateri je imel denar. Redarji pa denarja niso hoteli sprejeti. Brizzi je namreč hotel poravnati svoj dolg s približno 3 tisoč kovanci po 5, 10 in 50 lir.